

PATVIRTINTA

Lietuvos Respublikos švietimo
ir mokslo ministro 2015 m.
įsakymu Nr.

d.

2015–2016 IR 2016–2017 MOKSLO METŲ PAGRINDINIO IR VIDURINIO UGDYMO PROGRAMŲ BENDRIEJI UGDYMO PLANAI

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. 2015–2016 ir 2016–2017 mokslo metų pagrindinio ir vidurinio ugdymo programų bendrieji ugdymo planai (toliau – bendrieji ugdymo planai) reglamentuoja pagrindinio, vidurinio ugdymo programų, suaugusiųjų bendrojo ugdymo programų (toliau – ugdymo programos) ir su šiomis programomis susijusių neformaliojo vaikų švietimo programų įgyvendinimą. Vadovaujantis bendraisiais ugdymo planais ir kitais teisės aktais, sudaromi 2015–2016 ir 2016–2017 mokslo metų mokyklos ugdymo planai.

2. Bendrųjų ugdymo planų tikslas – nustatyti ugdymo programų vykdymo bendruosius reikalavimus ir pateikti rekomendacijas mokykloms ugdymo turiniui formuoti ir ugdymo procesui organizuoti, kad kiekvienas mokinys pasiektų geresnių ugdymo(si) rezultatų ir įgytų mokymuisi visą gyvenimą būtinų bendrųjų ir dalykinių kompetencijų.

3. Bendrųjų ugdymo planų uždaviniai:

3.1. pateikti gaires mokyklos ugdymo turiniui, mokyklos ugdymo planui kurti;

3.2. nustatyti minimalų pamokų skaičių, skirtą ugdymo programoms įgyvendinti.

4. Bendruosiuose ugdymo planuose vartojamos sąvokos:

Dalyko modulis – apibrėžta, savarankiška ir kryptinga ugdymo programos dalis.

Kontrolinis darbas – žinių, gebėjimų, įgūdžių parodymas arba mokinio žinias, gebėjimus, įgūdžius patikrinantis ir formaliai vertinamas darbas, kuriam atlikti skiriama ne mažiau kaip 30 minučių.

Išlyginamoji klasė – klasė, sudaryta iš mokinių, nutraukusių mokymąsi ar nesimokiusių kai kurių bendrojo ugdymo dalykų.

Laikinoji grupė – mokinių grupė dalykui pagal modulį mokytis, diferencijuotai mokytis dalyko ar mokymosi pagalbai teikti.

Mokyklos ugdymo planas – mokykloje vykdomų ugdymo programų įgyvendinimo aprašas, parengtas, vadovaujantis bendraisiais ugdymo planais.

Pamoka – pagrindinė nustatytos trukmės nepertraukiamo mokymosi organizavimo forma.

Specialioji pamoka – pamoka mokiniams, turintiems specialiųjų ugdymosi poreikių, skirta įgimties ar įgytiems sutrikimams kompensuoti, išskirtiniams asmens gabumams ugdyti.

Specialiosios pratybos – švietimo pagalbos teikimo forma mokiniams, turintiems specialiųjų ugdymosi poreikių, padedanti įveikti mokymosi sunkumus ir sutrikimus.

Kitos bendruosiuose ugdymo planuose vartojamos sąvokos atitinka Lietuvos Respublikos švietimo įstatyme ir kituose švietimą reglamentuojančiuose teisės aktuose vartojamas sąvokas.

PIRMASIS SKIRSNIS
UGDYMO PROCESO ORGANIZAVIMO TRUKMĖ

5. Ugdymo organizavimas:

5.1. 2015–2016 mokslo metai:

2015–2016 mokslo metai									
Klasės	5	6	7	8	9 / I	10 / II	11 / III	12 / IV	
Mokslo metų pradžia/Ugdymo proceso pradžia	09-01*								
Trimestrų trukmė	1-asis 09-01–11-30 2-asis 12-01–02-29 3-iasis 03-01–06-10								
Rudens atostogos	10-26–10-30								
Žiemos (Kalėdų) atostogos	12-28–01-08								
Žiemos atostogos	02-15								
Pavasario (Velykų) atostogos	03-21–03-25*								
Ugdymo proceso pabaiga	06-10						05-27		
Ugdymo proceso trukmė savaitėmis	35						33		
Vasaros atostogos	06-13–08-31**						05-28–08-31***		

Pastabos:

*gimnazijos IV klasių mokiniams atostogų diena, per kurią jie laiko kalbų įskaitą, perkeliama į 03-29 dieną;

**10, gimnazijos II klasių mokiniams į atostogų laiką neįskaitomos dienos, kai jie laiko pagrindinio ugdymo pasiekimų patikrinimą švietimo ir mokslo ministro nustatytu laiku;

***gimnazijos IV klasių mokiniams į atostogų laiką neįskaitomos dienos, kai jie laiko brandos egzaminus švietimo ir mokslo ministro nustatytu laiku.

5.2. 2016–2017 mokslo metai:

2016–2017 mokslo metai								
Klasės	5	6	7	8	9 / I	10 / II	III	IV
Mokslo metų pradžia / Ugdymo proceso pradžia	09-01							
Trimestrų trukmė	1-asis 09-01–11-30 2-asis 12-01–02-28 3-iasis 03-01–06-16							
Rudens atostogos	10-31–11-04							
Žiemos (Kalėdų)	12-27–01-06							

atostogos		
Žiemos atostogos		02-17
Pavasario (Velykų) atostogos	04-10–04-14*	
Ugdymo proceso pabaiga	06-16	05-27
Ugdymo proceso trukmė savaitėmis	36	33
Vasaros atostogos	06-19–08-31**	05-28–08-31***

Pastabos:

* gimnazijos IV klasių mokiniams atostogų diena, per kurią jie laiko kalbų įskaitą, perkeliama į 04-18 dieną;

**10, gimnazijos II klasių mokiniams į atostogų laiką neįskaitomos dienos, kai jie laiko pagrindinio ugdymo pasiekimų patikrinimą švietimo ir mokslo ministro nustatytu laiku;

***gimnazijos IV klasių mokiniams į atostogų laiką neįskaitomos dienos, kai jie laiko kalbų įskaitas arba brandos egzaminus švietimo ir mokslo ministro nustatytu laiku.

6. Mokyklos dirba penkias dienas per savaitę.

7. 5 klasių mokiniams per mokslo metus skiriamos papildomos 5 mokymosi dienų atostogos. Mokykla papildomų atostogų laiką ir trukmę derina su mokinių tėvais (globėjais, rūpintojais) ir mokyklos taryba.

8. Ugdymo procesas, įgyvendinant pagrindinio ugdymo programą, gali būti skirstomas trimestrais, pusmečiais arba kitokios trukmės ugdymo laikotarpiais, įgyvendinant vidurinio ugdymo programą – pusmečiais arba kitokios trukmės ugdymo laikotarpiais. Pusmečius ir kitokios trukmės ugdymo laikotarpius nustato mokyklos vadovas, suderinęs su mokyklos taryba.

9. Žiemos (Kalėdų) ir Pavasario (Velykų) atostogas mokykla gali keisti:

9.1. mokykla, vykdanči ugdymą tautinės mažumos kalba, suderinusi su savivaldybės vykdomąja institucija ar jos įgaliotu asmeniu, valstybinė ir savivaldybės mokykla (viešoji įstaiga) ir nevalstybinė mokykla, suderinusi su savininku (dalyvių susirinkimu);

9.2. mokykla, vykdanči specializuoto ugdymo krypties programas suderinusi su mokyklos taryba ir su savininko teises ir pareigas įgyvendinančia institucija ar jos įgaliotu asmeniu.

10. Mokyklos vadovas, iškilus situacijai, keliančiai pavojų mokinių sveikatai ar gyvybei, ar paskelbus ekstremaliąją situaciją, priima sprendimus dėl ugdymo proceso koregavimo. Ekstremalioji situacija – tai padėtis, kuri gali susidaryti dėl kilusio ekstremalaus (gamtinio, techninio, ekologinio ar socialinio) įvykio ir kelia didelį pavojų žmonių gyvybei ar sveikatai, turtui, gamtai arba lemia žmonių žūtį, sužalojimą ar didelius turtinius nuostolius. Sprendimą dėl ekstremaliosios situacijos paskelbimo nelaimės apimtoje savivaldybės teritorijoje priima savivaldybės administracijos direktorius, o jeigu ekstremalioji situacija išplinta į daugiau negu tris savivaldybes, valstybės lygio ekstremaliąją situaciją skelbia Lietuvos Respublikos Vyriausybė. Mokyklos vadovas apie priimtus sprendimus dėl ugdymo proceso koregavimo informuoja valstybinės mokyklos (biudžetinės įstaigos) savininko teises ir pareigas įgyvendinančią instituciją, savivaldybės mokyklos (biudžetinės įstaigos) savivaldybės vykdomąją instituciją ar jos įgaliotą asmenį, valstybinės ir savivaldybės mokyklos (viešosios įstaigos) ir nevalstybinės mokyklos savininką (dalyvių susirinkimą).

11. Jei oro temperatūra – 20 laipsnių šalčio ar žemesnė, į mokyklą gali nevykti 5 klasių mokiniai, esant 25 laipsniams šalčio ar žemesnei temperatūrai – ir kitų klasių mokiniai. Šios dienos įskaičiuojamos į mokymosi dienų skaičių.

ANTRASIS SKIRSNIS

MOKYKLOS UGDYMO TURINIO FORMAVIMAS IR ĮGYVENDINIMAS. MOKYKLOS UGDYMO PLANAS

12. Mokyklos ugdymo turinys formuojamas pagal mokyklos tikslus, konkrečius mokinių ugdymo(si) poreikius ir įgyvendinamas, vadovaujantis Pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programų aprašais, patvirtintais Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro (toliau – ugdymo programų aprašai), Pradinio ir pagrindinio ugdymo bendrosiomis programomis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2008 m. rugpjūčio 26 d. įsakymu Nr. ISAK-2433 (toliau – Pagrindinio ugdymo bendrosios programos), Vidurinio ugdymo bendrosiomis programomis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2011 m. vasario 21 d. įsakymu Nr. V-269 (toliau – Vidurinio ugdymo bendrosios programos), bendraisiais ugdymo planais, Mokymosi pagal formaliojo švietimo programas (išskyrus aukštojo mokslo studijų programas) formų ir mokymo organizavimo tvarkos aprašu (toliau – mokymosi formų aprašas), patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2012 m. birželio 28 d. įsakymu Nr. V-1049.

13. Mokykloje vykdomoms ugdymo programoms įgyvendinti rengiamas mokyklos ugdymo planas, vadovaujantis bendrųjų ugdymo planų bendrosiomis ir skirtomis konkrečiai programai įgyvendinti.

14. Mokykla, formuodama ugdymo turinį ir rengdama ugdymo planą, privalo remtis švietimo stebėsenos, mokinių pasiekimų ir pažangos vertinimo ugdymo procese informacija, standartizuotų testų, nacionalinių ir tarptautinių mokinių pasiekimų tyrimų rezultatais, mokyklos veiklos įsivertinimo ir išorinio vertinimo duomenimis.

15. Mokyklos vykdoma kultūrinė, meninė, pažintinė, kūrybinė (toliau – pažintinė ir kultūrinė veikla), sportinė, praktinė, socialinė, prevencinė ir kt. veikla sudaro formuojamo mokyklos ugdymo turinio dalį. Ši veikla siejama su mokyklos ugdymo tikslais, mokinių mokymosi poreikiais ir organizuojama mokykloje ir už jos ribų. Pažintinei ir kultūrinei veiklai per mokslo metus turi būti skiriama nuo 30 iki 60 pamokų (iki 10 mokymosi dienų). Rekomenduojama ją organizuoti nuosekliai per visus mokslo metus, įvairiose mokymosi aplinkose, mokyklos ugdymo plane nustatytu laiku.

16. Pagrindinio ir Vidurinio ugdymo bendrosiose programose dalyko turinys pateikiamas dvejiems mokslo metams. Bendruosiuose ugdymo planuose nurodomas minimalus pamokų skaičius, skirtas dalyko bendrajai programai įgyvendinti per dvejus mokslo metus. Mokykla, įgyvendindama ugdymo turinį, gali nuspręsti pamokas per dvejus metus skirstyti ir kitaip, nei nurodoma bendrųjų ugdymo planų 146, 147 ir 191 punktuose, bet dalykui mokyti per dvejus metus privaloma skirti ne mažiau pamokų, nei nurodyta šiuose punktuose.

17. Mokyklos ugdymo planas rengiamas, vadovaujantis demokratiškumo, subsidarumo, prieinamumo, bendradarbiavimo principais, į jo rengimą įtraukiami mokytojai, mokiniai, tėvai (globėjai, rūpintojai), taip pat gali būti įtraukti ir vietos bendruomenės atstovai. Mokyklos vadovo įsakymu sudaroma darbo grupė, rengianti mokyklos ugdymo planą. Grupės darbui vadovauja mokyklos vadovas ar jo įgaliotas asmuo.

18. Mokykloje susitariama dėl ugdymo plano turinio, struktūros ir formos. Mokyklos ugdymo plane, atsižvelgiant į mokyklos kontekstą, rekomenduojama pateikti konkrečius sprendimus, padedančius įgyvendinti Pagrindinio ir Vidurinio ugdymo bendrąsias programas, pasiekti jose numatytų mokymosi pasiekimų.

19. Mokyklos ugdymo planas gali būti rengiamas vieneriems ar dvejiems mokslo metams. Mokykla ugdymo organizavimo sprendimų kasmet atnaujinti neprivalo, jei jie atitinka bendrųjų ugdymo planų nuostatas ir mokyklos iškeltus ugdymo tikslus.

20. Rengiant mokyklos ugdymo planą, rekomenduojama priimti konkrečios mokyklos ugdymo turiniui įgyvendinti susitarimus dėl:

- 20.1. mokyklos ugdymo plano tikslų, nuostatų, principų;
- 20.2. vykdomų ugdymo programų įgyvendinimo ypatumų;
- 20.3. ugdymo turinio planavimo ir įgyvendinimo stebėsenos;
- 20.4. dalykų mokymuisi skiriamų pamokų skaičiaus konkrečioje klasėje, užtikrinant Bendrosiose programose numatytus mokinių mokymosi pasiekimus;
- 20.5. ugdymo turinio integravimo nuostatų: kokias integruojamas programas, nurodytas bendrųjų ugdymo planų 73 punkte, numatoma integruoti į mokyklos ugdymo turinį ir numatyti integravimo būdą;
- 20.6. mokiniui siūlomų papildomai pasirinkti dalykų, dalykų modulių, atsižvelgiant į mokinių mokymosi poreikius ir šių dienų aktualijas;
- 20.7. pažintinės ir kultūrinės, projektinės (brandos darbo) veiklos organizavimo;
- 20.8. socialinės - pilietinės veiklos organizavimo pagrindinio ugdymo programoje;
- 20.9. mokinio pasiekimų ir pažangos vertinimo būdų ir laikotarpių;
- 20.10. reikalavimų mokinio individualiam ugdymo planui sudaryti;
- 20.11. numatomų priemonių ir būdų mokinių pasiekimams gerinti; mokymosi pagalbos teikimo mokiniams, turintiems žemus mokymosi pasiekimus, ir kt.;
- 20.12. pamokų, skiriamų mokinių ugdymo poreikiams tenkinti, mokymosi pagalbai teikti, panaudojimo;
- 20.13. švietimo pagalbos teikimo;
- 20.14. neformaliojo vaikų švietimo veiklos organizavimo: pasiūlos, pasirinkimų ir organizavimo būdų; minimalaus grupės dydžio neformaliojo vaikų švietimo veikloms organizuoti;
- 20.15. laikinųjų grupių sudarymo principų ir jų dydžio;
- 20.16. mokymosi sąlygų sudarymo mokiniams mokytis ne tik klasėje, bet ir įvairiose aplinkose; mokymo ir mokymosi išteklių panaudojimo;
- 20.17. reikalavimų mokinių elgesiui;
- 20.18. mokinio pasirinkto dalyko, dalyko kurso ar dalyko modulio, mokėjimo lygio keitimo arba pasirinkto dalyko, dalyko kurso ar dalyko modulio atsisakymo ir naujo pasirinkimo;
- 20.19. dalykų mokymo intensyvavimo;
- 20.20. pagilinto dalykų mokymo, kryptingo meninio ugdymo, dvikalbio ugdymo ir kt.;
- 20.21. bendradarbiavimo su mokinių tėvais (globėjais, rūpintojais) tikslų ir būdų;
- 20.22. bendradarbiavimo su įstaigomis, įmonėmis ar asociacijomis ir kt. tikslų ir būdų;
- 20.23. kitų mokyklos ugdymo turiniui įgyvendinti aktualių nuostatų.

21. Mokykla gali mokiniams pasiūlyti pasirinkti mokyklos parengtas ir mokyklos vadovo patvirtintas pasirenkamųjų dalykų, dalykų modulių programas. Rengiant šias programas, rekomenduojama vadovautis Bendraisiais formaliojo švietimo programų reikalavimais, patvirtintais Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2004 m. balandžio 13 d. įsakymu Nr. ISAK-535.

22. Bendruosiuose ugdymo planuose atsiradus nenumatytiems atvejams, mokykla ugdymo proceso metu gali koreguoti mokyklos ugdymo planą arba mokinio individualų ugdymo planą, priklausomai nuo mokymo lėšų, išlaikydama minimalų pamokų skaičių dalykų bendrosioms programoms įgyvendinti.

23. Formaliojo ugdymo procesas mokykloje organizuojamas pamokų forma. Pamokos trukmė – 45 min. Bendrųjų ugdymo planų 146, 147 ir 191 punktuose pamokų

skaičius nurodytas, organizuojant 45 min. trukmės pamoką. Mokykla privalo skirti minimalų pamokų skaičių per dvejus metus, nustatytą bendruosiuose ugdymo planuose, dalykų bendrosiose programose numatytiems pasiekimams pasiekti.

24. Pamokos pagrindinio ugdymo programoje, skirtos mokinio ugdymo poreikiams tenkinti ir mokymosi pagalbai teikti, pirmiausia turi būti panaudojamos mokymo(si) pasiekimams gerinti: ilgalaikėms ir trumpalaikėms konsultacijoms, mokinio pasirinktiems dalykams ar dalykų moduliams mokytis, diferencijuoto ugdymo turiniui įgyvendinti ir kitai veiklai, kuri prisidėtų prie mokinių pasiekimų gerinimo.

25. Mokykla, pasirinkusi kitokį ugdymo proceso organizavimo būdą, nei numatytas bendrųjų ugdymo planų 23 punkte, turi suderinti: valstybinė mokykla (biudžetinė įstaiga) – su savininko teisės ir pareigas įgyvendinančia institucija, savivaldybės mokykla (biudžetinė įstaiga) – su savivaldybės vykdomąja institucija ar jos įgaliotu asmeniu, valstybinė, savivaldybės mokykla (viešoji įstaiga) ir nevalstybinė mokykla – su savininku (dalyvių susirinkimu). Pasirinktas ugdymo proceso organizavimas neturi prieštarauti teisės aktams, reglamentuojantiems mokyklos veiklą, ir turi būti pasiekti Bendrosiose programose numatyti mokinių pasiekimai.

26. Mokyklos ugdymo plane gali būti numatoma bendradarbiauti su kitais švietimo teikėjais, taip siekiant užtikrinti įgyvendinamų ugdymo programų tęstinumą, nuoseklumą, nustatytą Nuosekliojo mokymosi pagal bendrojo ugdymo programas tvarkos apraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2005 m. balandžio 5 d. įsakymu Nr. ISAK-556, perimamumą ir didinti mokinių galimybes rinktis dalykus ar jų modulius ne tik savo, bet ir kitose mokyklose.

27. Mokyklos ugdymo planą mokyklos vadovas tvirtina iki mokslo metų pradžios, suderinęs su mokyklos taryba, taip pat su savininko teisės ir pareigas įgyvendinančia institucija (valstybinės mokyklos – biudžetinės įstaigos), savivaldybės vykdomąja institucija ar jos įgaliotu asmeniu (savivaldybės mokyklos – biudžetinės įstaigos), dalyvių susirinkimu (savininku) (valstybinės, savivaldybės mokyklos – viešosios įstaigos ir nevalstybinės mokyklos).

TREČIASIS SKIRSNIS

MOKINIO INDIVIDUALAUS UGDYMO PLANO SUDARYMAS

28. Mokinio individualus ugdymo planas – tai mokiniui pagal jo gebėjimus pritaikytas mokymosi planas, kuris yra sudarytas kartu su mokiniu. Individualiu ugdymo planu siekiama padėti mokiniui planuoti, kaip pagal savo išgales pasiekti aukštesnių ugdymo(si) pasiekimų, ugdyti(s) asmeninę atsakomybę, gebėjimus įgyvendinti išsikeltus tikslus.

29. Individualų ugdymo planą privaloma sudaryti kiekvienam mokiniui, kuris mokosi pagal vidurinio ugdymo programą. Mokinio pasirengtame individualiame ugdymo plane nurodomi dalykai ar dalykų grupės, kurių mokosi, kokių kursų, kiek pamokų skiriama, kokius pasirenkamuosius dalykus, dalykų modulius mokosi ir kt. Mokinys individualų ugdymo planą suderina su mokyklos galimybėmis arba renkasi iš mokyklos siūlomų variantų. Individualaus ugdymo plano formą mokiniui siūlo mokykla.

30. Individualus ugdymo planas turi būti sudaromas mokiniui, kuris mokosi pagal pagrindinio ugdymo programą: jaunimo mokyklose, socializacijos centruose, sanatorijos ir ligoninės mokyklose arba mokomas namuose.

31. Individualus ugdymo planas gali būti sudaromas ir mokiniui, kuris mokosi pagal pagrindinio ugdymo programą bet kurioje kitoje mokykloje, negu nurodyta bendrųjų ugdymo planų 30 punkte. Sudarant individualų ugdymo planą, rekomenduojama atsižvelgti į mokykloje turimą informaciją apie mokinį ir jo mokymosi pasiekimus. Individualus ugdymo planas turi būti aiškus ir suprantamas mokiniui ir jo tėvams (globėjams, rūpintojams). Mokinio individualiame ugdymo plane rekomenduojama

numatyti mokymosi uždavinius, apibrėžti ir sėkmės kriterijus, numatyti mokinio indėlį į mokymąsi, reikiamą mokymosi pagalbą. Mokinių individualūs ugdymo planai mokykloje turi būti nuolat peržiūrimi.

32. Mokinio, kuris mokosi pagal pagrindinio ugdymo programą, individualus ugdymo planas rengiamas ir įgyvendinamas, bendradarbiaujant mokytojams, mokiniams, mokinių tėvams (globėjams, rūpintojams) ir mokyklos vadovui ar mokyklos vadovo pavaduotojui ugdymui, švietimo pagalbos specialistams.

KETVIRTASIS SKIRSNIS SVEIKATA IR GEROVĖ MOKYKLOJE

33. Mokykla, įgyvendindama pagrindinio ir vidurinio ugdymo programas, vadovaujasi Lietuvos higienos norma HN 21:2011 „Mokykla, vykdanči bendrojo ugdymo programas. Bendrieji sveikatos ir saugos reikalavimai“, patvirtinta Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2011 m. rugpjūčio 10 d. įsakymu Nr. V-773 (toliau – higienos norma).

34. Mokykla priima sprendimą dėl Sveikatos ugdymo bendrosios programos, patvirtintos Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2012 m. rugpjūčio 31 d. įsakymu Nr. V-1290, ir įgyvendinimo mokyklos turinyje.

35. Mokykloje rekomenduojama:

35.1. sveikos gyvensenos problematiką integruoti į visų dalykų mokymąsi;

35.2. organizuoti sveikatą stiprinančius renginius;

35.3. skatinti mokinius užsiimti fizine veikla po pamokų namuose individualiai ar lankyti neformaliojo švietimo sporto veiklas mokykloje ir kitur;

35.4. į mokinių sveikatą stiprinančias veiklas mokykloje įtraukti visuomenės priežiūros specialistą;

35.5. sudaryti sąlygas mokiniui pailsėti nuo aktyvios protinės veiklos, organizuojant kartą per dieną fiziškai aktyvią ne trumpesnę nei 25 min. pertrauką tarp pamokų;

35.6. paskirti asmenį, koordinuojantį sveikatos ugdymą mokykloje.

36. Mokykloje turi būti sudaromos sąlygos mokiniui mokytis ir leisti laisvą nuo pamokų laiką fizine, psichologine ir socialine prasme saugioje ir sveikoje aplinkoje. Mokiniui turi būti sudaromos sąlygos mokytis, aktyviai tyrinėti, bendrauti ir bendradarbiauti įvairiose aplinkose. Dalį formaliojo ir neformaliojo švietimo veiklų rekomenduojama organizuoti gamtoje.

37. Mokykloje turi būti kuriami draugiški santykiai tarp mokinių, mokinių ir mokytojų, kitų mokyklos darbuotojų. Santykiai turi padėti kurti mokymuisi draugišką aplinką ir sudaryti sąlygas mokiniams sėkmingai mokytis. Laiku turi būti pastebimos ir sustabdomos patyčių ir smurto apraiškos.

PENKTASIS SKIRSNIS UGDYMO(SI) APLINKOS KŪRIMAS

38. Mokykla pagrindinio ir vidurinio ugdymo ugdymo(si) aplinką kuria, vadovaudamasi ugdymo programų aprašais, higienos norma.

39. Ugdymo(si) aplinka turi sudaryti galimybes mokiniams ir mokytojams dirbti, individualizuojant ugdymo procesą, inovatyviai naudojant skaitmeninį dalykų turinį, šiuolaikines mokymo technologijas: spartesnę internetą, intranetą, interaktyviasias lentas, kompiuterius, modernią kabinetų ir klasių įrangą, biblioteką ir kt.

40. Mokykloje turi būti visos reikiamos mokymo priemonės Bendrosiose programose numatytiems mokinių pasiekimams pasiekti. Mokykla turi užtikrinti, kad mokymosi priemonės ugdymo procese būtų veiksmingai naudojamos.

41. Mokyklos ugdymo plane rekomenduojama numatyti galimą ugdymo proceso koregavimą, organizuojant ugdymo procesą ne mokykloje.

42. Mokyklos vadovas bendradarbiauja su savininko teises ir pareigas įgyvendinančios institucijos, savininko (dalyvių susirinkimo) atstovu (-ais) mokyklos ugdymo(si) aplinkos turtinimo klausimais.

ŠEŠTASIS SKIRSNIS UGDYMO DIFERENCIJAVIMAS

43. Ugdymo diferencijavimas – tai ugdymo tikslų, uždavinių, mokymo ir mokymosi turinio, metodų, mokymo(si) priemonių, mokymosi aplinkos, vertinimo pritaikymas mokinių skirtybėms. Jo tikslas – sudaryti sąlygas kiekvienam mokiniui sėkmingiau mokytis.

44. Mokiniai skiriasi turima patirtimi, motyvacija, interesais, siekiais, gebėjimais, mokymosi stiliumi, pasiekimų lygiu ir kt., tai lemia skirtingus mokymosi poreikius. Diferencijuotu ugdymu atsižvelgiama į šiuos poreikius, pritaikant mokiniui mokymosi uždavinius ir užduotis, ugdymo turinį, metodus, mokymo(si) priemones, tempą ir skiriamą laiką. Diferencijuotas ugdymas taip pat kompensuoja brendimo, mokymosi tempo netolygumus, atsirandančius mokinių amžiumi grįstoje vertikalaus skirstymo klasėmis sistemoje.

45. Diferencijavimas gali būti taikomas:

45.1. mokiniui individualiai;

45.2. mokinių grupei:

45.2.1. pasiekimų skirtumams mažinti, gabumams plėtoti, pritaikant skirtingas mokymosi strategijas;

45.2.2. tam tikroms veikloms atlikti (projektiniai, tiriamieji mokinių darbai, brandos darbai, darbo grupės), sudarant mišrias arba panašių polinkių, interesų mokinių grupes.

46. Mokinių perskirstymas ar priskyrimas grupei, nepažeidžiantis jų priklausymo nuolatinės klasės bendruomenei, yra trumpo laikotarpio – tik tam tikroms užduotims atlikti arba tam tikro dalyko pamokoms. Dėl pergrupavimo tikslų ir principų turi būti tariamasi su mokinių tėvais (globėjais, rūpintojais), jis neturi daryti žalos mokinio savivertei, tolesnio mokymosi galimybėms bei mokinių santykiams klasėje ir mokykloje.

47. Mokykla analizuoja, kaip ugdymo procese įgyvendinamas diferencijavimas, kokį poveikį daro pasiekimams ir pažangai, priima sprendimus dėl tolesnio ugdymo diferencijavimo. Priimant sprendimus, atsižvelgiama į mokinio mokymosi motyvaciją ir ugdymo turinio pasirinkimą, individualią pažangą ir sąmoningai keliamus mokymosi tikslus.

SEPTINTASIS SKIRSNIS MOKYMO SI PASIEKIMŲ GERINIMAS IR MOKYMO SI PAGALBOS TEIKIMAS

48. Mokykla privalo sudaryti sąlygas kiekvienam mokiniui mokytis pagal jo gebėjimus ir pasiekti kuo aukštesnių pasiekimų.

49. Mokykla, įgyvendinanti pagrindinio ugdymo programą, paskiria asmenį, atsakingą už mokymosi pasiekimų gerinimą ir mokymosi pagalbos organizavimą.

50. Mokymosi pagalbos organizavimas aprėpia ne tik priimamus sprendimus ir įgyvendinamas priemones, bet ir tų priemonių poveikio analizę. Bendrųjų ugdymo planų 51–62 punktuose numatytas priemones rekomenduojama taikyti mokykloje, įgyvendinančioje pagrindinio ugdymo programą.

51. Mokymosi procesas mokykloje turi būti nuolat stebimas ir laiku identifikuojami mokiniui kylantys mokymosi sunkumai. Apie atsiradusius mokymosi sunkumus informuojami mokyklos švietimo pagalbos specialistai, mokinio tėvai (globėjai, rūpintojai) ir kartu tariamasi, kaip bus organizuojama veiksminga mokymosi pagalba.

52. Mokymosi pagalbą mokiniui būtina suteikti, kai jo pasiekimų lygis (vieno ar kelių dalykų) žemesnis, nei numatyta Bendrosiose programose, ir mokinys nedaro pažangos, kai kontrolinis darbas įvertinamas nepatenkinamai, kai mokinys dėl ligos ar kitų priežasčių praleido pamokas ir pan.

53. Mokymosi pagalba turi būti teikiama laiku, atsižvelgiant į mokinio mokytojo ar švietimo pagalbos specialisto rekomendacijas, ir turi atitikti mokinio mokymosi galias. Mokymosi pagalbos teikimo dažnumas ir intensyvumas priklauso nuo jos poreikio mokiniui, atsižvelgiant į mokinio mokytojo rekomendacijas.

54. Mokykla, keldama uždavinius pagerinti mokinių pasiekimus konkrečiose srityse, turi atsižvelgti į mokinių poreikius, tėvų lūkesčius, realų mokyklos kontekstą, pasirinkti veiksmingas priemones šiems uždaviniams įgyvendinti.

55. Mokymosi pagalba teikiama:

55.1. dalyko pamokoje, pritaikant tinkamas mokymo(si) užduotis, metodikas ir kt.;

55.2. skiriant trumpalaikes ar ilgalaikes konsultacijas, kurių trukmę rekomenduoja mokantis mokytojas, nustato mokykla pagal mokymosi pagalbos poreikį;

55.3. organizuojant pačių mokinių pagalbą kitiems mokiniams;

55.4. kitu mokyklos pasirinktu būdu.

56. Teikiant mokymosi pagalbą, gali būti sudaromos mokinių, kuriems reikia panašaus pobūdžio pagalbos, grupės. Šios grupės gali būti sudarytos ir iš gretimų klasių. Išskirtiniais atvejais mokymosi pagalba gali būti skiriama ir individualiai.

57. Mokyklos ugdymo plane rekomenduojama numatyti mokymosi pagalbos organizavimo ir įgyvendinimo būdus (pavyzdžiui, konsultacijų mokiniui ar mokinių grupei skyrimas ir pan.).

58. Siekiant pagerinti mokinių pažangą ir pasiekimus, rekomenduojama:

58.1. suteikti pagalbą pirmiausia tiems mokiniams, kurių pasiekimai žemi arba aukščiausi;

58.2. sudaryti sąlygas mokykloje atlikti namų darbų užduotis tiems mokiniams, kurie gyvena nepalankioje socialinėje, ekonominėje, kultūrinėje aplinkoje;

58.3. stiprinti mokinių motyvaciją, mokytis tobulėti, kryptingai veikti, siekiant mokymosi tikslų;

58.4. tobulinti mokyklos mokinių pažangos ir pasiekimų vertinimo tvarką, ypatingą dėmesį skiriant formuojamajam vertinimui pamokoje, diagnostinio vertinimo panaudojimui;

58.5. sudaryti sąlygas mokytojams tobulinti ugdymo individualizavimo metodiką, prireikus pasitelkti švietimo pagalbos specialistus ugdymo turiniui planuoti ir laiku koreguoti, atsižvelgiant į mokinių mokymosi pagalbos poreikius;

58.6. sudaryti galimybes mokytojams tobulinti profesines žinias, ypač dalykines kompetencijas bei gebėjimus, organizuoti ugdymo procesą skirtingų gebėjimų ir poreikių mokiniams;

58.7. aktyviau įtraukti į vaiko ugdymo procesą mokinio tėvus (globėjus, rūpintojus), ne tik sprendžiant vaikų mokymosi ir ugdymosi problemas, bet ir teikiant įvairią mokymosi pagalbą, supažindinant su darbo ir profesijų pasauliu, organizuojant mokyklos gyvenimą.

59. Mokyklai, įgyvendinančiai pagrindinio ugdymo programą, rekomenduojama numatyti priemones, skirtas mokinių pasiekimų gerinimui mokyklos veiklos plane arba parengti mokinių pasiekimų gerinimo priemonių planą, atsižvelgiant į mokinių esamus

pasiekimus, nacionalinių ir tarptautinių mokinių pasiekimų tyrimų, standartizuotų testų duomenis.

60. Pamokas, skirtas mokinio ugdymo poreikiams tenkinti, mokymosi pagalbai teikti, pagrindinio ugdymo programoje galima naudoti:

- 60.1. pamokoms – konsultacijoms, kurios skirtos mokymosi pagalbai teikti;
- 60.2. pasirenkamiesiems dalykams mokytis;
- 60.3. dalyko moduliams mokytis;
- 60.4. dalyko papildomoms pamokoms;
- 60.5. suteikiant pagalbą namų darbų ruošimui;
- 60.6. klasės dalijimui į mažesnes grupes (prireikus: pvz., praktikos ir eksperimentiniams darbams, kūno kultūrai ir kt.);
- 60.7. kitiems mokinio ugdymo poreikiams tenkinti.

AŠTUNTASIS SKIRSNIS MOKYKLOS IR MOKINIŲ TĖVŲ (GLOBĖJŲ, RŪPINTOJŲ) BENDRADARBIAVIMAS

61. Mokyklos ugdymo plane rekomenduojama nustatyti mokinių tėvų (globėjų, rūpintojų) ir mokyklos bendradarbiavimo formas, numatant mokinių tėvų (globėjų, rūpintojų) galimybes kartu su mokytojais ir mokiniais dalyvauti, planuojant, įgyvendinant ugdymo procesą, aptariant mokinių pasiekimus ir pažangą, priimant sprendimus dėl mokyklos priemonių ugdymo(si) kokybei gerinti.

62. Mokykloje su mokinių tėvais (globėjais, rūpintojais) turi būti aptariami vaiko / mokinio ugdymo klausimai, ugdymo organizavimas, mokymosi pasiekimai, mokymosi pagalbos teikimas.

63. Mokykla turi užtikrinti, kad mokytojai ir mokinių tėvai (globėjai, rūpintojai) informacija apie mokinių mokymąsi, pasiekimus ir pažangą, mokymosi poreikius ir motyvaciją, iškilusias problemas keistųsi abipusiškai ir laiku.

64. Mokykla turi užtikrinti, kad grįžtamosios informacijos apie mokinių mokymąsi perdavimas tarp mokyklos ir mokinių tėvų (globėjų, rūpintojų) vyktų abipusiškai ir laiku.

65. Mokykla, įgyvendinanti pagrindinio ugdymo programos pirmąją dalį, siekdama pagerinti mokinių pasiekimus, turi konsultuoti ir skatinti mokinių tėvus:

- 65.1. sukurti mokiniams edukacinę aplinką namuose;
- 65.2. savo pamatuotais lūkesčiais motyvuoti vaiką mokytis;
- 65.3. padėti vaikams mokytis namuose;
- 65.4. sudaryti galimybes dalyvauti neformaliojo švietimo veiklose, išsakyti mokyklos tobulinimo lūkesčius;
- 65.5. išsakyti savo požiūrį apie ugdymo organizavimą ir lūkesčius mokyklos veiklai ir ugdymo kokybei gerinti.

DEVINTASIS SKIRSNIS DALYKŲ MOKYMO INTENSYVINIMAS

66. Mokykla gali Bendruosiuose ugdymo planuose dvejiems metams nustatytą pamokų skaičių skirti trumpesniai laikotarpiui, kad mokiniai dalyko bendrojoje programoje numatytus pasiekimus pasiektų per trumpesnę laikotarpį.

67. Mokykla, organizuodama ugdymo procesą, gali intensyvinėti dalykų mokymą per dieną, savaitę, mokslo metus ar nustatyti kitokį mokymosi periodą. Intensyvinant mokymąsi:

67.1. per dieną dalykui mokytis galima skirti ne vieną, o keletą viena po kitos organizuojamų pamokų, taip sudarant sąlygas organizuoti eksperimentus gamtos mokslų pamokose, projektinius darbus ir kt.;

67.2. per savaitę pamokas numatyti ne kiekvieną dieną, bet jas organizuoti intensyviau tik keletą savaitės dienų;

67.3. per mokslo metus dalykui mokytis rekomenduojama skirti intensyvesnį laikotarpį, pavyzdžiui, antrąjį pusmetį ir pan.

68. Sprendimus dėl dalykų intensyvinimo, mokiniams, kurie mokosi pagal pagrindinio ar vidurinio ugdymo programą, priima mokykla, derindama mokyklos ir mokinių mokymosi poreikius; intensyvinant dalyko mokymą, turi būti išlaikomas bendras pamokų, skirtų dalykui per dvejus metus, ir neviršijamas maksimalus pamokų skaičius per savaitę, nustatytas higienos normoje.

69. Dalykų mokymo intensyvinimo organizavimą rekomenduojama numatyti mokyklos ugdymo plane: kokių dalykų mokymą planuojama intensyvinti, kaip numatoma organizuoti ir pan.

70. Dorinio ugdymo dalyko mokymą galima intensyvinti, tik įgyvendinant vidurinio ugdymo programą.

DEŠIMTASIS SKIRSNIS

INTEGRUOJAMOSIOS PROGRAMOS. UGDYMO TURINIO INTEGRAVIMAS

71. Mokykla, įgyvendindama ugdymo turinį ir optimizuodama mokinių mokymosi krūvius, gali integruoti: kelių dalykų turinio temas ar problemas.

72. Mokykla priima sprendimą, kurias integruojamąsias programas integruos į mokyklos ugdymo turinį:

72.1. Alkoholio, tabako ir kitų psichiką veikiančių medžiagų vartojimo prevencijos programą, patvirtintą Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2006 m. kovo 17 d. įsakymu Nr. ISAK-494;

72.2. Rengimo šeimai ir lytiškumo ugdymo programą, patvirtintą Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2007 m. vasario 7 d. įsakymu Nr. ISAK-179;

72.3. Sveikatos ugdymo bendrąją programą, patvirtintą Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2012 m. rugpjūčio 31 d. įsakymu Nr. V-1290;

72.4. Pagrindinio ugdymo etninės kultūros bendrąją programą, patvirtintą Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2012 m. balandžio 12 d. įsakymu Nr. V-651;

72.5. Vidurinio ugdymo etninės kultūros bendrąją programą, patvirtintą Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2012 m. balandžio 12 d. įsakymu Nr. V-651;

72.6. Ugdymo karjerai programą, patvirtintą Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2014 m. sausio 15 d. įsakymu Nr. V-72;

72.7. kitas mokyklos ugdymo turiniui aktualias prevencines programas.

73. Mokykla, išanalizavusi integruojamųjų programų tikslus ir turinį bei ryšius su bendrųjų programų tikslais ir turiniu, atsižvelgdama į mokyklos tikslus ir kontekstą, priima sprendimus dėl integruojamųjų programų įgyvendinimo būdo ir numato, kokiose klasėse, kokias temas integruoti.

74. Integruojamosios programos gali būti:

74.1. integruojamos į dalyko ar dalykų ugdymo turinį;

74.2. siūlomos mokiniui kaip laisvai pasirenkami dalykai;

74.3. privalomi dalykai, mokyklos tarybai priėmus sprendimą;

74.4. skiriant programoms įgyvendinti skirtas mokymosi dienas per mokslo metus;

74.5. neformaliojo vaikų švietimo veiklų dalis;

74.6. įgyvendinamos kitu mokyklos pasirinktu būdu.

75. Mokykla, priėmusi sprendimą dėl integruojamųjų programų įgyvendinimo mokyklos ugdymo turinyje, turi pasirinkti planavimo, organizavimo, mokinių pažangos ir pasiekimų vertinimo bei fiksavimo būdus.

76. Dienyne integruojamųjų pamokų apskaitai užtikrinti rekomenduojama nurodyti:

76.1. integruojamą temą dalykui skirtame apskaitos puslapyje, jei integruojamoji programa integruojama į dalyko turinį. Integruotų pamokų apskaitai užtikrinti (jei pamokoje dirba du mokytojai) būtina integruojamų dalykų pamokų turinį dienyne įrašyti tų (dviejų) dalykų apskaitai skirtuose puslapiuose;

76.2. kaip atskiro dalyko įgyvendinimą, jei integruojamoji programa įgyvendinama kaip atskiras dalykas;

76.3. kaip atskiro dalyko įgyvendinimą, jei įgyvendinama, skiriant atskiras mokymosi dienas per mokslo metus;

76.4. kitu mokykloje susitartu fiksavimo būdu.

77. Mokykla analizuoja mokinių pasiekimus ir pažangą, mokantis pasirinktu būdu įgyvendinamą integruojamąją programą, ir priima sprendimus dėl įgyvendinimo kokybės gerinimo ar tolesnio turinio integravimo, taip pat analizuoja, kaip ugdymo procese įgyvendinamas ugdymo turinio integravimas, kaip mokiniams sekasi pasiekti dalykų bendrosiose programose numatytų rezultatų, ir priima sprendimus dėl tolesnio organizavimo būdo.

78. Integruoto dalyko ir užsienio kalbos mokymas(is) (toliau – IDUKM) – tai dalyko mokymas (is) užsienio kalba, kai mokymosi procesas koncentruojamas į dalyko ar jo modulio mokymąsi, vartojant iš dalies užsienio kalbą. IDUKM programos tikslas – kompetencijų ugdymas, iš kurių dalyko mokymas(is) yra pagrindinis, o užsienio kalbos vartojimas naudingas tarnauja gilesniam dalyko kompetencijų ugdymui. IDUKM mokymas gali būti įgyvendinimas:

78.1. parengus IDUKM mokymo programą – ilgalaikį planą, kurį rengia ir įgyvendina dalyko ir užsienio kalbos mokytojas;

78.2. laikinosiose grupėse arba klasėse, panaudojant pamokas, skirtas mokinio ugdymo poreikiams ir mokymosi pagalbai teikti.

VIENUOLIKTASIS SKIRSNIS MOKINIŲ PAŽANGOS IR PASIEKIMŲ VERTINIMAS

79. Mokinių pažangos ir pasiekimų vertinimas yra mokyklos ugdymo turinio dalis ir turi derėti su keliamais ugdymo tikslais ir ugdymo proceso organizavimu. Vertinant mokinių pažangą ir pasiekimus, ugdymo procese vadovaujama Bendrosiomis programomis, Mokinių pažangos ir pasiekimų vertinimo samprata, patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2004 m. vasario 25 d. įsakymu Nr. ISAK-256.

80. Planuojant mokinių, pradedančių mokyti pagal pagrindinio ugdymo programą, pažangos ir pasiekimų vertinimą, atsižvelgiama į pradinio ugdymo programos baigimo pasiekimų ir pažangos vertinimo apraše pateiktą informaciją. Mokyklos ugdymo plane ar jo prieduose aprašomas mokinių pažangos ir pasiekimų vertinimas.

81. Pagrindinio ugdymo programoje daugiau dėmesio negu iki šiol turi būti skiriamamokyti padedančiam formuojamajam vertinimui, t. y. mokinio mokymosi stebėjimui ir savalaikiam atsakui (grįžtamajam ryšiui) mokymosi procese ir ugdymo turinio pritaikymui. Diagnostinis vertinimas turi padėti išsiaiškinti mokinio pasiekimus ir pažangą tam tikro mokymosi etapo pradžioje ir pabaigoje, kad būtų galima numatyti tolesnio mokymosi žingsnius, suteikti mokymosi pagalbą sunkumams įveikti.

82. Vidurinio ugdymo programoje taikomas formuojamasis ir diagnostinis vertinimas .

83. Mokinių pasiekimų patikrinimas diagnostikos tikslais prieš mokymą ir mokymo procese vykdomas reguliariai, kaip to reikalauja dalyko mokymosi logika ir mokyklos susitarimai: mokiniai atlieka kontrolinius darbus ar kitas apibendrinamąsias užduotis, kurios rodo tam tikro laikotarpio pasiekimus, yra įvertinamos sutartine forma (pažymiais ar kaupiamaisiais balais ir kt.). Atliekant diagnostinį vertinimą, atsižvelgiama į formuojamojo vertinimo metu surinktą informaciją. Diagnostinio vertinimo informaciją būtina panaudoti, analizuojant mokinių pažangą ir poreikius, keliant tolesnius mokymo ir mokymosi tikslus.

84. Mokykla, siekdama padėti kiekvienam mokiniui pagal išgales pasiekti aukštesnių ugdymo(si) rezultatų:

84.1. pritaiko mokymą pagal mokinio gebėjimus;

83.2 užtikrina mokinių pažangos ir pasiekimų vertinimo būdų ir formų dermę mokykloje (ypač mokytojams, dirbantiems toje pačioje klasėje), vertinimo metu sukauptos informacijos panaudojimą;

84.3. kartu su mokinių tėvais (globėjais, rūpintojais) aptaria mokinių daromą pažangą, mokymosi pasiekimus ir numato būdus gerinti mokinio ugdymo (si) pasiekimus ir turinio pritaikymą gabiems mokiniams, prireikus koreguoja mokinio individualų ugdymo planą;

84.4. informuoja mokinių tėvus (globėjus, rūpintojus) apie mokinių mokymosi pažangą ir pasiekimus, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymu ir mokyklos nustatyta tvarka.

85. Mokykla priima sprendimus dėl mokinių pažangos ir pasiekimų, pasirenkamųjų dalykų ir dalykų modulių vertinimo būdų, vertinimo laiko, išskyrus atvejus, kai pasiekimų patikrinimo datos nustatytos švietimo ir mokslo ministro.

86. Mokinių, kurie mokosi pagal pagrindinio ir vidurinio ugdymo programas, pažanga ir pasiekimai vertinami pagal Bendrosiose programose aprašytus pasiekimus. Vertinant mokinių žinias ir supratimą, žinių taikymo ir aukštesniuosius mąstymo gebėjimus, įvertinimo informacijai užrašyti naudojami pažymiai (10 balų skalėje). Mokykla gali rinktis kitus vertinimo būdus, pvz., komentarus, kaupiamuosius taškus ir kt., bet privalo numatyti įvertinimų konvertavimo į dešimtbalę sistemą būdą ir laiką.

87. Mokinių, dalyvavusių tarptautinio mobilumo (judumo) mainų programose, mokymosi pasiekimus rekomenduojama įskaityti, neorganizuojant atsiskaitymų.

88. Mokykloje sukurta vertinimo sistema – visuma vertinimo būdų, laikotarpių, vertinimo informacijos užrašymo, panaudojimo, planuojant toliau.

89. Dalykų mokymosi pasiekimai trimestro, pusmečio, modulio ar kt. laikotarpio pabaigoje įvertinami pažymiu ar įrašu „įskaityta“ arba „neįskaityta“. Įrašas „atleista“ įrašomas, jeigu mokinys yra atleistas pagal gydytojo rekomendaciją ir mokyklos vadovo įsakymą.

90. Mokinių, kurie mokosi dalykų modulių, pasiekimai gali būti vertinami pažymiu ar kitu būdu (įskaita, kaupiamuoju balu ir kt.), jie gali būti įskaitomi į atitinkamo dalyko programos pasiekimų įvertinimą.

91. Specialiosios medicininės fizinio pajėgumo grupės mokinių pasiekimai kūno kultūros pratybose vertinami įrašu „įskaityta“ arba „neįskaityta“.

DVYLIKTASIS SKIRSNIS

MOKINIŲ MOKYMOSI KRŪVIO REGULIAVIMAS

92. Tausojant mokinio sveikatą, mokykloje mokymosi krūviai optimizuojami, organizuojant ir vykdant mokinių mokymosi krūvio bei mokiniams skiriamų namų darbų stebėseną ir kontrolę:

92.1. organizuojant mokytojų bendradarbiavimą, integruojant turinį, sprendžiant mokinių mokymosi krūvio optimizavimo klausimus;

92.2. užtikrinant, kad mokiniams per dieną nebūtų skiriamas daugiau kaip vienas kontrolinis darbas. Apie kontrolinį darbą mokinius būtina informuoti ne vėliau kaip prieš savaitę. Nerekomenduojami kontroliniai darbai po ligos, atostogų ar šventinių dienų.

93. Mokiniams, kurie pradeda mokytis pagal pagrindinio ugdymo programos pirmąją dalį, t. y. penktų klasių mokiniams, rekomenduojama skirti minimalų privalomų pamokų skaičių. Didesnis už minimalų privalomų pamokų skaičius dalykams, pasirenkamiesiems dalykams, dalykų moduliams mokytis 5–8 ir 9–10, gimnazijos I–II klasių mokiniams skiriamas, suderinus su mokinių tėvais (globėjais, rūpintojais).

94. Mokiniui, kuris mokosi pagal pagrindinio ugdymo programą, rekomenduojamas, maksimalus pamokų skaičius per savaitę – ne didesnis nei 10 procentų nuo minimalaus mokiniui skiriamų pamokų skaičiaus, nurodyto bendrųjų ugdymo planų 146 ir 147 punktuose. Rekomenduojama mokymosi pagalbai organizuoti skirti trumpalaikę ar ilgalaikę konsultaciją, atsižvelgiant į mokinių mokymosi galias. Mokinių tėvai (globėjai, rūpintojai) panaudojant elektroninį dienyną ar kitu būdu informuojami apie mokinio daromą pažangą, jam suteikus mokymosi pagalbą. Trumpos konsultacijos neįskaitomos į mokinio mokymosi krūvį.

95. Mokinys mokyklos vadovo įsakymu gali būti atleidžiamas:

95.1. nuo dailės, muzikos, šokio, kūno kultūros, išimties atvejais – ir nuo kitų dalykų pamokų (ar jų dalies) lankymo, jei mokosi neformaliojo vaikų švietimo ir formalųjį švietimą papildančio ugdymo mokyklose pagal atitinkamas formalųjį švietimą papildančio ugdymo programas (yra jas baigęs) ar kitas neformaliojo vaikų švietimo programas (pvz., informacinių technologijų, programavimo ir kt.). Sprendimas priimamas, dalyko, nuo kurio pamokų mokinys atleidžiamas, mokytojui susipažinus su neformaliojo vaikų švietimo programomis. Šios programos turi derėti su Bendrųjų programų turiniu. Pagal mokykloje galiojančią tvarką numatoma, kaip bus įskaitomi mokinių pasiekimai;

95.2. nuo pamokų tų dalykų, kurių jis yra nacionalinių ar tarptautinių olimpiadų, konkursų per einamuosius mokslo metus nugalėtojas.

96. Mokinys, atleistas nuo atitinkamų menų ar sporto srities dalykų pamokų, tuo metu gali užsiimti kita veikla arba mokytis individualiai. Mokykla užtikrina nuo pamokų atleistų mokinių saugumą ir užimtumą.

97. Mokykla priima sprendimus dėl menų ir sporto srities / kūno kultūros dalykų, o išimties atvejais – ir kitų dalykų vertinimų, gautų, mokantis pagal neformaliojo švietimo programas, įskaitymo ir konvertavimo į dešimtbalę vertinimo sistemą.

98. Mokiniui, kuris mokosi pagal pagrindinio ir vidurinio ugdymo programą, neturėtų būti daugiau kaip 7 pamokos per dieną.

99. Mokiniui mokymosi krūvis per savaitę turi būti paskirstytas proporcingai. Rekomenduojama penktadienį organizuoti mažiau pamokų nei kitas savaitės dienas.

TRYLIKTAJIS SKIRSNIS **NEFORMALIOJO VAIKŲ ŠVIETIMO ORGANIZAVIMAS** **MOKYKLOJE**

100. Atsižvelgiant į neformaliojo vaikų švietimo ypatumus, rekomenduojama:

100.1. siūlyti mokiniams pasirinkti kuo įvairesnes, jų poreikius atitinkančias neformaliojo švietimo veiklas;

100.2. veiklas vykdyti patraukliose ir saugiose mokiniui aplinkose, padedančiose įgyvendinti neformaliojo vaikų švietimo tikslus;

100.3. skirti veiklai įgyvendinti valandas, atsižvelgus į veiklos pobūdį, periodiškumą, trukmę. Valandos nustatomos mokslo metams kiekvienai ugdymo programai.

101. Mokykla kiekvienų mokslo metų pabaigoje įvertina ateinančiųjų mokslo metų mokinių neformaliojo švietimo poreikius, prireikus juos tikslina mokslo metų pradžioje ir, atsižvelgusi į juos, siūlo neformaliojo švietimo programas.

102. Neformaliojo vaikų švietimo grupės mokinių skaičių mokykla nustato pagal turimų mokymo lėšų dydį. Neformaliojo vaikų švietimo programos rengiamos, atsižvelgus į bendruosius iš valstybės ir savivaldybių biudžetų finansuojamų programų kriterijus, tvirtinamus švietimo ir mokslo ministro.

KETURIOLIKTASIS SKIRSNIS

UGDYMO PROCESO ORGANIZAVIMAS MOKYKLOJE, KURIOJE

ĮTEISINTAS TAUTINĖS MAŽUMOS KALBOS MOKYMAS ARBA MOKYMAS

TAUTINĖS MAŽUMOS KALBA

103. Mokykloje, kurios nuostatuose (įstatuose) įteisintas mokymas tautinės mažumos kalbos, ji mokoma pagal gimtosios kalbos programą, kiti dalykai mokomi lietuvių kalba, išskyrus užsienio kalbos programą. Kai kurie pasirenkamieji dalykai gali būti mokomi tautinės mažumos kalba.

104. Mokykloje, kurios nuostatuose (įstatuose) įteisintas tautinės mažumos kalba mokymas, pagrindinio, vidurinio ugdymo programos vykdomos dvikalbio ugdymo būdu: tautinės mažumos kalba ir lietuvių kalba. Kiekviena mokykla užtikrina teisės aktais nustatytą minimalų dalykų, mokomų lietuvių kalba, skaičių. Jei tėvai (globėjai, rūpintojai) ar mokiniai pageidauja mokytis daugiau dalykų, nei nustatyta teisės aktais, lietuvių kalba, mokykla privalo užtikrinti pasirinktų dalykų mokymą. Organizuojant ugdymo procesą, vadovaujamosi Ugdymo lietuvių kalba bendrojo ugdymo ir neformaliojo švietimo mokykloje tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2011 m. spalio 14 d. įsakymu Nr. V-1856.

105. Asmens, turinčio teisę nuolat ar laikinai gyventi Lietuvos Respublikoje, vaikams, esant galimybei, sudaromos sąlygos mokytis gimtosios kalbos.

PENKIOLIKTASIS SKIRSNIS

UGDYMO ORGANIZAVIMAS ASMENŲ, BAIGUSIŲ UŽSIENIO VALSTYBĖS

AR TARPTAUTINĖS ORGANIZACIJOS PAGRINDINIO, VIDURINIO

UGDYMO PROGRAMOS DALĮ AR PRADINIO, PAGRINDINIO

UGDYMO PROGRAMĄ

106. Mokykla apie atvykusį mokinį, baigusį užsienio valstybės, tarptautinės organizacijos pagrindinio, vidurinio ugdymo programos dalį ar pradinio, pagrindinio ugdymo programą (toliau – tarptautinė bendrojo ugdymo programa), informuoja valstybinės mokyklos (biudžetinės įstaigos) savininko teises ir pareigas įgyvendinančią instituciją, savivaldybės mokyklos (biudžetinės įstaigos) savivaldybės vykdomąją instituciją ar jos įgaliotą asmenį, valstybinės ir savivaldybės mokyklos (viešosios įstaigos) ir nevalstybinės mokyklos savininką (dalyvių susirinkimą) ir numato jo mokymąsi.

107. Mokykla, priimdama mokinį, baigusį tarptautinę bendrojo ugdymo programą ar jos dalį, pripažįsta mokinio mokymosi rezultatus ir juos įskaito (pagal pateiktus dokumentus). Mokykla tuo atveju, kai asmuo yra baigęs tarptautinę bendrojo ugdymo programą (pradinio ar pagrindinio ugdymo), tačiau neturi dokumento, įteisinančio mokymosi pasiekimus, nustato jo mokymosi pasiekimų atitiktį mokymosi pasiekimams, numatytiems Pagrindinio ar Vidurinio ugdymo bendrosiose programose.

108. Mokykla parengia atvykusio mokinio, baigusio tarptautinės bendrojo ugdymo programos dalį ar visą programą, integracijos į mokyklos bendruomenę planą, išanalizuoja, kokia pagalba būtina mokinio sėkmingai adaptacijai, prireikus parengia mokinio individualų ugdymo planą:

108.1. numato adaptacinio laikotarpio orientacinę trukmę;

108.2. pasitelkia mokinius savanorius, padėsiančius atvykusiam mokiniui sklandžiai įsitraukti į mokyklos bendruomenės gyvenimą;

108.3. numato klasės vadovo, mokytojų darbą su atvykusi mokinio ir mokinio tėvais (globėjais, rūpintojais);

108.4. organizuoja mokytojų konsultacijas, individualias veiklas ugdymo programų skirtumams likviduoti;

108.5. numato atvykusio mokinio per adaptacinį laikotarpį individualios pažangos stebėjimą;

108.6. siūlo neformaliojo vaikų švietimo veiklas, kurios padėtų mokiniui greičiau integruotis.

109. Mokykla nustato atvykusio mokinio, baigusio tarptautinės bendrojo ugdymo programos dalį ar visą programą, poreikius mokytis lietuvių kalbos ir organizuoja:

109.1. individualų lietuvių kalbos mokymąsi ir švietimo pagalbą, kai atvykęs mokinys per adaptacinį laikotarpį yra pajėgus pasiekti patenkinamą pasiekimų lygį pagrindinio ugdymo lietuvių kalbos programoje ir vidurinio ugdymo lietuvių kalbos ir literatūros programoje;

109.2. kai atvykęs mokinys visai nemoka lietuvių kalbos, mokykla, suderinusi su tėvais, mokiniui siūlo mokytis viena klase žemiau, nei jis turėtų pagal baigtą užsienio valstybės, tarptautinės organizacijos pagrindinio, vidurinio ugdymo programos dalį ar pagrindinio ugdymo programą, ir integruoja atvykusį mokinį į klasę, kurioje jis kartu su kitais lanko dalį pamokų, o kitą dalį mokosi lietuvių kalbos išlyginamojoje klasėje / grupėje;

109.3. jei per 109.1 papunktyje numatytą adaptacinį laikotarpį mokinys nepasiekė numatyto patenkinamo pasiekimų lygio pagrindinio ugdymo lietuvių kalbos programoje ar vidurinio ugdymo lietuvių kalbos ir literatūros programoje pagal sudarytą individualią programą, mokiniui siūloma mokytis išlyginamojoje klasėje / grupėje (mokslo metus ar trumpesnę laikotarpį);

109.4. per adaptacinį laikotarpį, taip pat mokantis išlyginamojoje klasėje / grupėje mokinio pasiekimai pažymiais nevertinami, tačiau fiksuojama mokinio daroma pažanga.

ŠEŠIOLIKTASIS SKIRSNIS MOKINIŲ MOKYMAS NAMIE

110. Mokinių mokymas namie organizuojamas, vadovaujantis Mokinių mokymo stacionarinėje asmens sveikatos priežiūros įstaigoje ir namuose organizavimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2012 m. rugsėjo 26 d. įsakymu Nr. V-1405, ir mokymosi formų aprašu.

111. Mokiniai namie mokomi savarankišku ar (ir) nuotoliniu mokymo proceso organizavimo būdu. Nuotoliniu mokymo proceso organizavimo būdu gali būti mokomi mokiniai, tik pritarus gydytojų konsultacinei komisijai. Mokiniui, mokomam namie, mokykla, suderinusi su mokinio tėvais (globėjais, rūpintojais) ir atsižvelgusi į gydytojų konsultacinės komisijos rekomendacijas, parengia individualų ugdymo planą.

112. Namie mokomam mokiniui savarankišku mokymo proceso organizavimo būdu 5–6 klasėse skiriama 12 savaitinių pamokų, 7–8 klasėse – 13, 9–10, gimnazijos I–II klasėse – 15, gimnazijos III–IV klasėse – 14. Dalį pamokų gydytojų konsultacinės komisijos leidimu mokinys gali lankyti mokykloje arba mokytis nuotoliniu

mokymo proceso organizavimo būdu. Mokiniais, kurie mokosi namie nuotoliniu mokymo proceso organizavimo būdu (pavienio mokymosi forma), skiriama iki 15 procentų, grupėje – iki 40 procentų bendrųjų ugdymo planų 146, 147 ir 191 punktuose nustatyto pamokų skaičiaus mokiniui per savaitę, o besimokantiesiems nuotoliniu mokymo proceso organizavimo būdu (grupinio mokymosi forma) – bendrųjų ugdymo planų 146, 147 ir 191 punktuose nustatyto pamokų skaičiaus mokiniui per savaitę.

113. Suderinus su mokinio tėvais (globėjais, rūpintojais), mokyklos vadovo įsakymu mokinys gali nesimokyti menų, dailės, muzikos, technologijų ir kūno kultūros. Dienyne ir mokinio individualiame ugdymo plane prie dalykų, kurių mokinys nesimoko, įrašoma „atleista“. Dalis pamokų, gydytojo leidimu lankomų mokykloje, įrašoma į mokinio individualų ugdymo planą. Mokyklos sprendimu mokiniui, kuris mokosi namuose, gali būti skiriama iki 2 papildomų pamokų per savaitę. Šias pamokas siūloma panaudoti mokyklos nuožiūra mokinio pasiekimams gerinti.

SEPTYNIOLIKTASIS SKIRSNIS MOKYMOSI ORGANIZAVIMAS IŠLYGINAMOSIOSE KLASĖSE AR GRUPĖSE

114. Išlyginamosios klasės (atskirais atvejais – grupės) gali būti steigiamos savininko teises ir pareigas įgyvendinančios institucijos, savininko (dalyvių susirinkimo) sprendimu, kuriuo nustatoma priėmimo į išlyginamąsias klases, grupes tvarką ir numatomos finansavimo galimybės.

115. Mokykla, kurioje steigiama išlyginamoji klasė ar grupė, rengia išlyginamosios klasės ar grupės ugdymo planą ir pamokų tvarkaraštį:

115.1. mokiniai išlyginamojoje klasėje ar grupėje gali mokytis visų tos klasės ugdymo plano dalykų, tik tam tikros ugdymo srities (lietuvių kalbos, kitų kalbų, gamtamokslinių, socialinių, menų, tikslųjų mokslų) dalykų ar vieno dalyko. Išlyginamojoje klasėje ar grupėje negali būti mažiau kaip 5 mokiniai (išskyrus mokinius, kurie atvyko mokėsi pagal tarptautinę bendrojo ugdymo programą, jiems išlyginamoji laikinoji grupė lietuvių kalbai mokytis gali būti steigiama, ir esant mažesniai mokinių skaičiui);

115.2. klasės ar grupės ugdymo planas sudaromas taip, kad didžiausias mokinio pamokų skaičius per savaitę neviršytų 28 pamokų. Neformaliojo švietimo pamokų (arba veiklų), skirtų mokinio ugdymo poreikiams tenkinti, skaičius neturi viršyti 10 savaitinių pamokų;

115.3. mokiniais gali būti siūloma įvairių dalykų modulių: pasiekimų spragoms kompensuoti, dalyko žinioms ir gebėjimams pagilinti, naujam dalyko turiniui išmokti ir kt.

AŠTUONIOLIKTASIS SKIRSNIS UGDYMO ORGANIZAVIMAS JUNGTINĖSE KLASĖSE

116. Mokykla, planuodama mokyklos ugdymo turinio įgyvendinimą, numato, kurių dalykų pamokas jungtinėje klasėje organizuos visiems klasės mokiniams vienu metu, o kuriais atvejais – atskirai. Mokykla stebi ir analizuoja jungtinėse klasėse mokinių daromą pažangą ir, nepasiteisinus numatytam pamokų organizavimui, jį motyvuotai keičia.

117. Įgyvendinant pagrindinio ugdymo programą pirmajame konkurse, 5–8 klasės gali būti jungiamos po dvi, geriausiai būdais siekiant Pagrindinio ugdymo bendrosiose programose numatytų pasiekimų.

118. Jungtinei klasei, kurioje mokosi 5–6 klasių mokiniai, skiriamos 33 pamokos, 6–7 klasių mokiniai, – 34 pamokos, 7–8 klasių mokiniai, – 36 pamokos.

Jungiant kitaip: 5 ir 7 klasių mokinius, skiriamos 34, 5 ir 8 klasių mokinius – 38, 6 ir 8 klasių mokinius – 38 pamokos. Kiekvienai jungtinei klasei skiriama po 4 neformaliojo švietimo pamokas.

DEVYNIOLIKTASIS SKIRSNIS LAIKINŲJŲ GRUPIŲ SUDARYMAS, KLASIŲ DALIJIMAS

119. Mokykla, įgyvendindama pagrindinio ir vidurinio ugdymo programas, nustato laikinosios grupės dydį pagal skirtas mokymo lėšas. Mokinių skaičius laikinojoje grupėje negali būti didesnis, nei nustatytas didžiausias mokinių skaičius klasėje.

120. Mokyklos ugdymo turiniui įgyvendinti klasė į grupes dalijama arba sudaromos laikinosios grupės dalykams mokytis:

120.1. doriniam ugdymui, jeigu tos pačios klasės mokiniai yra pasirinkę tikybą ir etiką;

120.2. užsienio kalboms, lietuvių kalbai (valstybinei) ir lietuvių kalbai (gimtajai) daugiakalbėje aplinkoje esančiose mokyklose, kurių sąrašą tvirtina Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministras, jei klasėje mokosi ne mažiau kaip 21 mokynys. 9–10, gimnazijos I–II klasėse užsienio kalboms mokytis gali būti panaudojamos pamokos, skirtos mokinių ugdymo poreikiams tenkinti, mokymosi pagalbai teikti.

121. Klasė į grupes gali būti dalijama arba sudaromos laikinosios grupės:

121.1. informacinių technologijų ir technologijų dalykams mokytis. Mokinių dalijimas į grupes priklauso nuo darbo vietų kabinetuose skaičiaus ir įrangos kaip numato higienos norma;

121.2. mokymosi, švietimo pagalbai teikti, (pavyzdžiui, konsultacijoms ir pan.), dalykams mokytis, gamtos mokslų dalykų eksperimentiniams darbams atlikti, jeigu mokyklai pakanka mokymo lėšų, panaudojant mokinio ugdymo poreikiams tenkinti ir pasiekimams gerinti skirtas pamokas.

III SKYRIUS PAGRINDINIO UGDYMO PROGRAMOS VYKDYMAS

PIRMASIS SKIRSNIS PAGRINDINIO UGDYMO PROGRAMOS VYKDYMO BENDROSIOS NUOSTATOS

122. Mokykla, vykdydama pagrindinio ugdymo programą, vadovaujasi: Pagrindinio ugdymo bendrosiomis programomis, mokymosi formų aprašu, ugdymo programų aprašu ir kitais švietimo ir mokslo ministro patvirtintais dokumentais, reglamentuojančiais pagrindinio ugdymo programų vykdymą.

123. Mokykla nustato ir skiria adaptacinį laikotarpį pradedantiesiems mokytis pagal pagrindinio ugdymo programos pirmąją ir antrąją dalis ir naujai atvykusiems mokiniams. Siekiant mokiniams padėti sėkmingai adaptuotis, rekomenduojama į šią veiklą įtraukti mokytoją, vadovaujantį klasei, mokinius savanorius, mokyklos švietimo pagalbos specialistus ir kt. Dalį ugdymo proceso mokslo metų pradžioje siūloma organizuoti ne pamokų forma. Per adaptacinį laikotarpį rekomenduojama mokinių pažangos ir pasiekimų pažymiais nevertinti.

124. Socialinė-pilietinė veikla mokiniui, kuris mokosi pagal pagrindinio ugdymo programą, yra privaloma. Per mokslo metus socialinei – pilietinei veiklai privaloma skirti ne mažiau kaip 5 pamokas (valandas). Rekomenduojama mokyklai priimti sprendimą, atsižvelgiant į mokinių amžių, šiai veiklai skirti iki 20 pamokų (valandų) per mokslo metus. Skirtingo amžiaus mokiniams rekomenduojama numatyti skirtingą socialinės-pilietinės veiklos pamokų (valandų) skaičių, t. y. pradėti nuo 5 pamokų ir, atsižvelgiant į

amžių, valandų skaičių didinti iki 20 per mokslo metus. Socialinė-pilietinė veikla turi būti fiksuojama dienyne. Rekomenduojama, kad mokiniai patys savo socialinės-pilietinės veiklos įrodymus kauptų, naudodami e.portfelį, pvz., pasinaudodami AIKOS galimybėmis.

125. Mokykla priima sprendimus dėl socialinės-pilietinės veiklos įgyvendinimo, siejant su pilietiškumo ugdymu, mokyklos bendruomenės tradicijomis, vykdomais projektais, kultūrinėmis bei socializacijos programomis ir pan. Organizuojant socialinę-pilietinę veiklą, rekomenduojama numatyti galimybę mokiniui atlikti ją: savarankiškai, bendradarbiaujant su vietos nevyriausybinėmis ir visuomeninėmis bei savivaldos institucijomis ir kt.

126. Mokykla, vykdydama pagrindinio ugdymo programą ir formuodama mokyklos ugdymo turinį, privalo užtikrinti Pagrindinio ugdymo bendrosioms programoms įgyvendinti minimalų skiriamų pamokų skaičių per savaitę, nustatytą bendrųjų ugdymo planų 146 ir 147 punktuose, gali siūlyti mokiniams pasirinkti pagilinto dalykų mokymosi programas, panaudojant pamokas, skirtas mokinio ugdymo poreikiams tenkinti ir mokymosi pagalbai teikti:

126.1. užsienio kalbos ir kūno kultūros, o lietuvių kalbos ir literatūros – tik mokiniams, kurie mokosi tautinių mažumų kalba (5 klasėje);

126.2. kitų dalykų (kaip dalyko modulių) pagal pagrindinio ugdymo programos antrąją dalį;

126.3. mokiniai gali tęsti mokymąsi arba pradėti mokytis pagal kryptingo meninio ugdymo programą.

127. Mokykla, formuodama ir įgyvendindama mokyklos ugdymo turinį, gali:

127.1. didinti ar mažinti iki 10 procentų (perskirstyti) dalykui mokytis skiriamų pamokų skaičių. Perskirstyti dalykams skiriamas pamokas galima tarp keleto dalykų ar tarp visų;

127.2. iki 10 procentų dalykui skirtų pamokų organizuoti ne pamokų forma, o projektine ar kitokia mokiniams patrauklia veikla ir ne mokyklos aplinkoje. Mokykloje gali būti susitariama, pavyzdžiui, kokiomis konkrečiomis dienomis per mokslo metus bus mokomasi ne pamokų forma;

127.3. įgyvendinti dalį ugdymo turinio per pažintinę ir kultūrinę veiklą;

127.4. dalykų bendrųjų programų turinį 9–10, gimnazijos I–II klasėse skaidyti į modulius, kurių turinys ir skaičius pasirenkamas, atsižvelgus į mokinių poreikius ir dalyko bendrojoje programoje numatytus mokinių pasiekimus. Ugdymo programą įgyvendinti per dalykų modulius;

127.5. 9–10, gimnazijos I–II klasėse bendrą pamokų skaičių, skirtą klasei, tarp dalykų paskirstyti kitaip, nei nurodoma bendrųjų ugdymo planų 146, 147 punktuose, išlaikant tą patį dalykų skaičių ir neviršijant minimalaus klasei skiriamo pamokų skaičiaus per mokslo metus. Mokykla, nusprendusi dalykams mokytis skirti kitokių pamokų skaičių, nei numatyta bendruosiuose ugdymo planuose, turi užtikrinti Pagrindinio ugdymo bendrosiose programose numatytų mokymosi rezultatų pasiekimą. Mokykla sprendimą skirti kitokių pamokų skaičių, nei numatyta bendruosiuose ugdymo planuose, suderina su savivaldybės mokyklos (biudžetinės įstaigos) savivaldybės vykdomąja institucija ar jos įgaliotu asmeniu, valstybinės mokyklos (biudžetinės įstaigos) savininko teises ir pareigas įgyvendinančia institucija, valstybinės ir savivaldybės mokyklos (viešosios įstaigos) ir nevalstybinės mokyklos savininku (dalyvių susirinkimu);

127.6. perskirstyti bendrųjų ugdymo planų 146, 147 punktuose nustatytą pamokų skaičių tarp dalykų iki 50 procentų, kai ugdymo turinio įgyvendinimą organizuoja pagal produktyvųjį mokymąsi. Perskirstytą laiką mokykla gali skirti mokinių mokymuisi praktinio mokymosi vietoje. Mokymosi turinys siejamas su Pagrindinio ugdymo bendrųjų programų turiniu.

128. Mokiniai gali būti sudaromos sąlygos pasirinkti dalykų modulius pagal polinkius ir gebėjimus, vadovaujantis Mokymosi krypties pasirinkimo galimybių didinimo 14–19 metų mokiniams modelio aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2008 m. kovo 15 d. įsakymu Nr. ISAK-715.

129. Mokiniai, kurie mokosi nuotoliniu mokymo proceso organizavimo būdu (pavienio mokymosi forma), individualiam mokymui skiriama iki 15 procentų, o besimokantiesiems grupinio mokymosi forma, grupėms – iki 40 procentų bendrųjų ugdymo planų 146, 147 punktuose nustatyto savaitinių pamokų skaičiaus.

130. Mokiniai, kurie išvyksta gyventi ar (ir) mokytis į užsienį, gali mokytis lietuvių kalbos, Lietuvos istorijos, Lietuvos geografijos dalykų nuotoliniu mokymo proceso organizavimo būdu. Norintieji mokytis kreipiasi į mokyklą, vykdančią nuotolinį mokymą. Mokiniai kurie mokosi nuotoliniu mokymo proceso organizavimo būdu grupinio mokymosi forma, lietuvių kalbos mokymui skiriama 50 procentų, Lietuvos istorijos, Lietuvos geografijos – 30 procentų, besimokantiesiems nuotoliniu mokymo proceso organizavimo būdu pavienio mokymosi forma – iki 15 procentų bendrųjų ugdymo planų 146, 147, 191 punktuose (kasdieniu mokymo proceso organizavimo būdu) nustatyto minimalaus savaitinių pamokų skaičiaus. Mokant nuotoliniu būdu, mokymo trukmė gali būti trumpesnė negu 45 min. Mokytojų darbo apskaitai organizuoti mokymosi periodai sumuojami po 45 min.

ANTRASIS SKIRSNIS SPECIALIZUOTO UGDYMO KRYPTIES PROGRAMŲ (PAGRINDINIO UGDYMO KARTU SU DAILĖS, MENŲ, MUZIKOS, SPORTO AR KITU UGDYMU PROGRAMŲ) ĮGYVENDINIMAS

131. Mokykla, įgyvendinanti specializuoto ugdymo krypties programas (pagrindinio ugdymo kartu su dailės, menų, muzikos, sporto ar kitu ugdymu programas), gali perskirstyti iki 25 procentų bendruosiuose ugdymo planuose skiriamo bendro pamokų skaičiaus ir dalykų turinio. Pamokų skaičius mokiniui, numatytas bendrųjų ugdymo planų 146, 147 punktuose, gali būti didinamas 1–2 pamokomis arba gali būti didinamas mokinio ugdymosi poreikiams tenkinti pamokų skaičius, o neformaliojo švietimo – 1–2 akademinėmis valandomis klasei.

132. Mokyklos, įgyvendinančios specializuoto ugdymo krypties programas (pagrindinio ugdymo kartu su dailės, menų, muzikos, sporto ar kitu ugdymu programas), vadovaujasi Pagrindinio ugdymo bendrosiomis programomis ir atitinkama specializuoto ugdymo krypties programa.

133. Specializuoto ugdymo krypties programai (pagrindinio ugdymo kartu su dailės ugdymu programai) įgyvendinti skiriamas pamokų skaičius per dvejus metus:

Dalykai \ Klasė	Klasė				Pagrindinio ugdymo programos I dalyje (5–8 klasė)	I	II	Pagrindinio ugdymo programoje (iš viso)
	5	6	7	8				
Pagrindiniai dailės ugdymo dalies programos dalykai								
Dailės raiška	612 (6;6;6)			-	612 (18)	-		612(18)
Dailės šaka	-	-	-	210 (6)	210 (6)	210 (3;3)		420 (9)
Piešimas	134 (2;2)		140 (2;2)		274 (8)	140 (2;2)		414 (12)
Kompozicija	134 (2;2)		140 (2;2)		274 (8)	140 (2;2)		414 (12)
Dailės ir architektūros istorija	67 (1;1)		70 (1;1)		137 (4)	70 (1;1)		207 (6)
Programą papildantys dalykai								
Keramika	-	-	-	-	-	140 (2;2)		140 (2;2)
Akvarelė	-	-	-	-	-	70 (1;1)		70 (1;1)

Projektavimas	-	-	-	70 (1;1)	70 (1;1)
---------------	---	---	---	----------	----------

134. Specializuoto ugdymo krypties programai (pagrindinio ugdymo kartu su muzikos ugdymu programai) įgyvendinti skiriamas pamokų skaičius per dvejus metus:

Dalykai	Klasė				Pagrindinio ugdymo programos I dalyje (5–8 klasė)	I	II	Pagrindinio ugdymo programoje (iš viso)
	5	6	7	8				
Muzikos ugdymo dalies branduolio dalykai								
Individualiai mokiniui skiriamų valandų skaičius (išskyrus choro dainavimą ir dirigavimą 5–6 klasėse)								
Atlikėjo raiška arba muzikos teorija	134 (2;2)	140 (2;2)	140 (2;2)	274 (8)	140 (2;2)	140 (2;2)	414 (12)	
Klasei, grupei skiriamų valandų skaičius (išskyrus bendrojo fortepijono ir balso ugdymo dalykus)								
Solfedžio	134 (2;2)	140 (2;2)	140 (2;2)	274 (8)	140 (2;2)	140 (2;2)	414 (12)	
Muzikos istorija	134 (2;2)	140 (2;2)	140 (2;2)	274 (8)	140 (2;2)	140 (2;2)	414 (12)	
Muzikos teorija ir harmonija	-	-	-	-	140 (2;2)	140 (2;2)	140 (2;2)	
Branduolį pagal pagrindinį dalyką papildantys dalykai								
Bendrasis fortepijonas (individualiai)	67 (1;1)	70 (1;1)	70 (1;1)	137 (4)	70 (1;1)	70 (1;1)	207	
Ansamblinis muzikavimas	67 (1;1)	70 (1;1)	70 (1;1)	137 (4)	70 (1;1)	70 (1;1)	207	
Balso ugdymas (individualiai mokiniui skiriamas)	67 (1;1)	70 (1;1)	70 (1;1)	137 (4)	70 (1;1)	70 (1;1)	207	

135. Įgyvendinant specializuoto ugdymo krypties programas (pagrindinio ugdymo kartu su dailės, menų, muzikos, sporto ar kitu ugdymu programomis), technologijų dalykas gali būti keičiamas specializuoto ugdymo krypties programos dailės, menų, muzikos, sporto ar kito ugdymo dalykais. Įgyvendinant specializuoto ugdymo krypties programą (pagrindinio ugdymo kartu su sporto ugdymu programą), kūno kultūros dalykas gali būti keičiamas specializuoto ugdymo krypties programos sporto ugdymo dalykais.

136. Mokiniais, kurie mokosi pagal specializuoto muzikos ar menų krypties ugdymo programą (pagrindinio ugdymo kartu su muzikos ar menų ugdymu, vidurinio ugdymo kartu su muzikos ar menų ugdymu), atlikėjo raiškos, balso ugdymo, bendrojo fortepijono, dainavimo, garso režisūros, kompozicijos, improvizacijos, dirigavimo, muzikos teorijos dalykų pamokos, taip pat mokiniais, kurie mokosi pagal specializuoto sporto krypties ugdymo programą (pagrindinio ugdymo kartu su sporto ugdymu, vidurinio ugdymo kartu su sporto ugdymu), sporto šakos dalyko pamokos ir treniruotės, suderinus su mokytojais (treneriais), mokiniais ir jų tėvais, mokyklų tarybų pritarimu, gali vykti šeštadieniais. Taip pat mokiniais, kurie mokosi pagal specializuoto inžinerinio ugdymo krypties programą (pagrindinio ugdymo kartu su inžineriniu ugdymu programą), pasirenkamieji inžinerinio ugdymo dalykai, suderinus su mokytojais, mokiniais ir jų tėvais (globėjais, rūpintojais), mokyklų tarybų pritarimu gali vykti šeštadieniais.

137. Mokiniai, kurie mokosi:

137.1. pagal specializuoto ugdymo krypties programą (pagrindinio ugdymo kartu su dailės ugdymu programą), privalo mokytis keturių pagrindinių specializuoto ugdymo krypties programos (pagrindinio ugdymo kartu su dailės ugdymu programos) dailės ugdymo dalies dalykų ir trijų šią programą papildančių dalykų;

137.2. pagal specializuoto ugdymo krypties programą (pagrindinio ugdymo kartu su muzikos ugdymu programą), 5–8 klasėje privalo mokytis trijų, gimnazijos I ir II

klasėje – keturių muzikos ugdymo dalies branduolio dalykų ir ne mažiau kaip dviejų branduolį papildančių dalykų. Pasirenkamuosius dalykus mokinys renkasi savarankiškai iš rekomenduojamųjų sąrašo pagal jo pasirinktą pagrindinį programos dalyką. Pasirenkamiesiems dalykams valandos skiriamos iš neformaliojo švietimo valandų;

137.3. pagal specializuoto ugdymo krypties programą (pagrindinio ugdymo kartu su muzikos ugdymu programą) atlikėjo raiškos (išskyrus choro dainavimo ir dirigavimo 5–6 klasėje), balso ugdymo, bendrojo fortepijono, dainavimo, garso režisūros, kompozicijos, improvizacijos, dirigavimo, muzikos teorijos dalyko, mokosi nuosekliai, individualiai mokomi mokytojo, jiems taikoma pavienio mokymosi proceso organizavimo forma.

138. Specializuoto ugdymo krypties programos (pagrindinio ugdymo kartu su sporto ugdymu programos) sporto ugdymo daliai įgyvendinti skiriamas pamokų skaičius per savaitę:

Dalykas \ Klasė	5	6	7	8	I	II
Sporto šaka	10	10	10	10	10	10
Sportas ir sveikata	1	1	1	1	1	1
Sporto pažinimas	1	1	1	1	1	1

139. Mokiniai, kurie mokosi pagal specializuoto ugdymo krypties programą (pagrindinio ugdymo kartu su sporto ugdymu programą), turi mokytis trijų specializuoto ugdymo krypties programos sporto ugdymo dalies dalykų: sporto šakos, sporto ir sveikatos, sporto pažinimo. Atsižvelgiant į sportinio ugdymo grupėje esančių sportininkų meistriskumo pakopų rodiklius ir sporto šaką, be bendrųjų ugdymo planų 138 punkte sporto šakai numatytų valandų, 5–8 ir gimnazijos I–II klasių mokinių treniruotėms skiriama 1–20 val. per savaitę.

140. Specializuoto ugdymo krypties programai (pagrindinio ugdymo kartu su inžineriniu ugdymu programai) įgyvendinti skiriamas pamokų skaičius per dvejus metus:

Dalykai \ Klasė	Klasė				Pagrindinio ugdymo programos I dalyje (5–8 klasė)	I	I	Pagrindinio ugdymo programoje (iš viso)
	5	6	7	8				
Inžinerinio ugdymo dalies pagrindinis dalykas								
Inžinerija	67 (1;1)		70 (1;1)		137 (4)	70 (1;1)		207 (6)
Inžinerinio ugdymo dalies programą papildantis dalykas								
Projektavimas						70 (1;1)		70 (2)
Inžinerinio ugdymo pasirenkamieji dalykai								
Pasirenkamasis dalykas	67 (1;1)		70 (1;1)		137 (4)	70 (1;1)		207 (6)

141. Mokiniai, kurie mokosi pagal specializuoto ugdymo krypties programą (pagrindinio ugdymo kartu su inžineriniu ugdymu programą), privalo mokytis vieną inžinerinio ugdymo pagrindinį dalyką – inžineriją ir gimnazijos I ir II klasėje – vieną programą papildantį dalyką – projektavimą. Mokiniui 5–8 klasėje ir gimnazijos I ir II klasėje privalomas bent vienas pasirenkamasis dalykas per mokslo metus.

Pasirenkamuosius dalykus mokinys renkasi savarankiškai iš rekomenduojamųjų sąrašo. Pasirenkamiesiems dalykams valandos skiriamos iš neformaliojo švietimo valandų.

TREČIASIS SKIRSNIS UGDYMO SRIČIŲ MOKYMO ORGANIZAVIMAS

142. Mokykla užtikrina raštingumo ir skaitymo gebėjimų ugdymą per visų dalykų pamokas:

142.1. priima bendrus kalbos ugdymo reikalavimus mokykloje;

142.2. užduotis naudoja ir skaitymo gebėjimams, ir lietuvių kalbai ugdyti; atkreipia mokinių dėmesį į kalbinės raiškos logiškumą, teiginių argumentavimą, nuoseklumą;

142.3. skatina mokinius savarankiškai, rišliai ir taisyklingai reikšti mintis žodžiu ir raštu per visų dalykų pamokas.

143. Pagrindinio ugdymo programos turinį sudaro šios ugdymo sritys: dorinis ugdymas (etika ir tikyba), kalbos (lietuvių gimtoji kalba, kitos gimtosios kalbos, lietuvių valstybinė kalba, užsienio kalbos), matematika, gamtamokslinis ugdymas (biologija, chemija, fizika), socialinis ugdymas (istorija, geografija, pilietiškumo ugdymas, ekonomika ir verslumas, psichologija), meninis ugdymas (dailė, muzika, šokis, teatras, šiuolaikiniai menai), informacinės technologijos, technologijos, kūno kultūra.

144. Dorinis ugdymas. Dorinio ugdymo dalyką (tradicinės religinės bendruomenės ar bendrijos tikybos ar etikos dalyką) mokiniui iki 14 metų parenka tėvai (globėjai), o nuo 14 metų mokinys savarankiškai renkasi pats. Siekiant užtikrinti mokymosi tęstinumą ir nuoseklumą, etiką arba tikybą rekomenduojama rinktis dvejiems metams (5–6, 7–8, 9–10, gimnazijos I–II klasėms).

145. Kalbos.

145.1. Lietuvių kalba ir literatūra.

145.1.1. Mokykla, formuodama ugdymo turinį, gali:

145.1.1.1. siūlyti mokiniams rinktis pasirenkamuosius dalykus lietuvių kalbos įgūdžiams formuoti ir skaitymo gebėjimų pasiekimams gerinti, kalbos vartojimo praktikai ar kt.;

145.1.1.2. mokiniams, kurie nepasiekia lietuvių kalbos pagrindinio ugdymo bendrojoje programoje numatyto patenkinamo lygio, sudaryti sąlygas išlyginti mokymosi spragas (skirti konsultacijas, organizuoti mokymąsi laikinojoje grupėje ir kt.);

145.1.1.3. integruoti lietuvių kalbos ir pilietiškumo pagrindų mokymą, laisvės kovų istorijai skiriant ne mažiau kaip 18 pamokų;

145.1.1.4. jei mokinys yra mokėsis pagal tarptautinę bendrojo ugdymo programą, mokyti lietuvių kalbos rekomenduojama pagal jam sudarytą individualų ugdymo planą:

145.1.1.4.1. skirti papildomų pamokų, konsultacijų, sudaryti savarankiško mokymo galimybes;

145.1.1.4.2. mokyklos nustatytu laikotarpiu pasiekimus vertinti pagal individualius mokymosi pasiekimus;

145.1.1.4.3. pasiūlyti pasirinkti mokyklos parengtas ir mokyklos vadovo patvirtintas pasirenkamųjų dalykų, dalykų modulių programas. Rengiant šias programas, rekomenduojama vadovautis Bendraisiais formaliojo švietimo programų reikalavimais, patvirtintais Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2004 m. balandžio 13 d. įsakymu Nr. ISAK-535.

145.1.2. 2016–2017 mokslo metais lietuvių kalbos 5, 7, 9, gimnazijos I klasėse privaloma mokyti pagal švietimo ir mokslo ministro patvirtintą Lietuvių kalbos ir literatūros pagrindinio ugdymo bendrąją programą.

145.2. Kitos gimtosios kalbos. Mokiniams, kurie mokėsi pagal pagrindinio ugdymo programą mokykloje, kurioje įteisintas mokymas tautinės mažumos kalba, ir nori

tęsti mokymąsi mokykloje lietuvių mokomąja kalba pagal pagrindinio ugdymo programą, sudaromos sąlygos pasiekti bendrojoje programoje numatytų pasiekimų:

145.2.1. Vienerius mokslo metus jiems gali būti skiriama 1 papildoma lietuvių kalbos pamoka per savaitę.

145.2.2. Jei klasėje ar keliose klasėse yra 5 ar daugiau tokių mokinių, jų grupei mokyti skiriamos 2 ar daugiau papildomų pamokų, atsižvelgus į mokyklos turimas mokymo lėšas.

145.3. Užsienio kalbos.

145.3.1. Užsienio kalbos, pradėtos mokytis pagal pradinio ugdymo programą, toliau mokomasi kaip pirmosios iki pagrindinio ugdymo programos pabaigos.

145.3.2. Antrosios užsienio kalbos mokytis privaloma nuo 6 klasės, išskyrus mokyklas, kuriose mokoma tautinės mažumos kalba. Tėvai (globėjai) mokiniui iki 14 metų parenka, o mokinys nuo 14 iki 16 metų tėvų (rūpintojų) sutikimu pats renkasi antrąją užsienio kalbą: anglų, latvių, lenkų, prancūzų, rusų, vokiečių ir kitas kalbas. Mokykla privalo sudaryti galimybę rinktis antrąją užsienio kalbą iš ne mažiau nei dviejų užsienio kalbų (neįskaitant mokinių pirmosios užsienio kalbos, kurios mokėsi kaip ankstyvosios užsienio kalbos pradinio ugdymo programoje ir tęsia mokymąsi pagrindinio ugdymo programoje) ir sąlygas mokytis pasirinktos kalbos. Kalbai mokytis gali būti skiriama ir daugiau pamokų, negu nurodyta bendrųjų ugdymo planų 146, 147 punktuose, jei mokyklai pakanka mokymo lėšų. Tėvų (globėjų, rūpintojų) pageidavimu antrosios užsienio kalbos galima pradėti mokytis ir nuo 5 klasės, atsižvelgus į mokymo lėšas.

145.3.3. Baigiant pagrindinio ugdymo programą, rekomenduojama organizuoti užsienio kalbų pasiekimų patikrinimą, naudojantis centralizuotai parengtais kalbos mokėjimo lygio nustatymo testais (pateikiamais per duomenų perdavimo sistemą KELTAS).

145.3.4. Pagrindinio ugdymo programoje užtikrinamas pradėtų mokytis užsienio kalbų mokymosi tęstinumas. Užsienio kalbų keitimas, nebaigus pagrindinio ugdymo programos, galimas tik tokiu atveju, jeigu mokinio norimos mokytis užsienio kalbos pasiekimų lygis ne žemesnis, nei numatyta Bendrosiose programose tai kalbai, arba jei mokinys yra atvykęs iš kitos Lietuvos ar užsienio mokyklos ir šiuo metu lankoma mokykla dėl objektyvių priežasčių negali sudaryti mokiniui galimybės tęsti pradėto kalbos mokymosi. Gavus mokinio tėvų (globėjų, rūpintojų) sutikimą raštu, mokiniui sudaromos sąlygos pradėti mokytis užsienio kalbos, kurios mokosi klasė, ir įveikti programų skirtumus:

145.3.4.1. vienerius mokslo metus jam skiriama ne mažiau nei viena papildoma užsienio kalbos pamoka per savaitę;

145.3.4.2. susidarius mokinių grupei, kurios dydį, atsižvelgus į mokymo lėšas, reglamentuoja mokyklos vidaus tvarka, klasėje ar mokykloje, skiriamos dvi papildomos pamokos visai mokinių grupei;

145.3.4.3. jei mokinys yra baigęs tarptautinės bendrojo ugdymo programos dalį ar visą programą ir mokykla nustato, kad jo vienos užsienio kalbos pasiekimai yra aukštesni, nei numatyta Pagrindinio ugdymo bendrosiose programose, mokinio ir jo tėvų (globėjų, rūpintojų) pageidavimu mokykla įskaito mokinio pasiekimus ir konvertuoja į dešimtbalę vertinimo sistemą. Mokykla sudaro mokiniui individualų užsienio kalbos mokymosi planą ir galimybę vietoje užsienio kalbos pamokų lankyti papildomas lietuvių kalbos ar kitos kalbos pamokas kitose klasėse;

145.3.4.4. Jeigu mokinys yra atvykęs iš kitos mokyklos ir, tėvams (globėjams, rūpintojams) pritarus, pageidauja tęsti mokytis pradėtą kalbą, o mokykla neturi reikiamos kalbos mokytojo:

145.3.4.4.1. mokiniui sudaromos sąlygos lankyti užsienio kalbos pamokas kitoje mokykloje, kurioje vyksta tos kalbos pamokos, suderinus su mokiniu, mokinio tėvais

(globėjais, rūpintojais) ir su: valstybinė mokykla (biudžetinė įstaiga) – su savininko teises ir pareigas įgyvendinančia institucija, savivaldybės mokykla (biudžetinė įstaiga) – su savivaldybės vykdomąja institucija ar jos įgaliotu asmeniu, valstybinė ir savivaldybės mokykla (viešoji įstaiga) ir nevalstybinė mokykla – su savininko teises ir pareigas įgyvendinančia institucija. Skiriant pamokų skaičių, vadovaujamosi bendrųjų ugdymo planų 146 ir 147 punktais;

145.3.4.4.3. mokinys gali kalbos mokytis neformaliojo švietimo įstaigoje ir siekti Pagrindinio ugdymo bendrosiose programose nurodytų reikalavimų (pagal Bendruosius Europos kalbų metmenis). Tokiais atvejais jis privalo reguliariai pildyti savo Europos kalbų aplanką ir rinkti kalbos mokėjimo lygį patvirtinančius dokumentus. Juos turi pateikti mokyklai pagal iš anksto priimtą susitarimą, kuriame numatytas atsiskaitymo laikas ir apibrėžti pasiekimų įvertinimo kriterijai.

145.4. Matematika.

145.4.1. Mokinių matematikos mokymosi motyvacijai skatinti rekomenduojama naudoti Nacionalinio egzaminų centro parengtus matematinio raštingumo užduočių pavyzdžius

([http://nec.lt/failai/4544_OECD_PISA_2012_matematinio_rastingumo_uzduociu_pavydziai_\(NET\).pdf](http://nec.lt/failai/4544_OECD_PISA_2012_matematinio_rastingumo_uzduociu_pavydziai_(NET).pdf)), Nacionalinio matematinio ir gamtamokslinio raštingumo konkurso užduotis (<http://nec.lt/naujienos/492/>), Lietuvos matematikos mokytojų parengtus „Matematikos probleminių uždavinių“ sprendimo pavyzdžius (http://www.upc.smm.lt/naujienos/matematika/uzdaviniai/Methodine_medziaga_Matematikos_probleminiai_uzdaviniai_2014.pdf).

145.4.2. Naudoti įvairią metodinę medžiagą–rekomendacijas, parengtas, finansuojant ESF (<https://sodas.ugdome.lt/metodine-medziaga>), skatinant aktyvinti tyrinėjimu grįstą mokymą, naudoti tarptautinio „Mascil“ projekto užduotis ir rekomendacijas mokytojams (<http://ims.mii.lt/mascil/>).

145.4.3. Stebėti mokinių pasiekimus, mokantis matematikos, ir, remiantis duomenimis (pavyzdžiui, standartizuotų testų rezultatais), planuoti pagalbą mokiniams, turintiems žemus mokymosi pasiekimus, numatant užduotis ir metodus spragoms įveikti.

145.4.4. Gabių matematikai vaikų ugdymui naudoti nacionalinių olimpiadų, konkurso „Kengūra“ užduotis (ir sprendimų rekomendacijas) ir kitus šaltinius.

145.4.5. Naudoti informacines komunikacines technologijas, skaitmenines mokomąsias priemones. Ypač rekomenduojama naudoti atviro kodo dinaminės matematikos programą „GeoGebra“, apimančią geometriją, algebrą, statistiką (yra parengta mokomoji medžiaga mokytojams (http://www.upc.smm.lt/ugdymas/vidurinis/rekomendacijos/failai/matematika/Programos_GeoGebra_4.0_panaudojimo_mokomoji_medziaga.pdf)).

145.5. Informacinės technologijos.

145.5.1. 7–8 klasėse skiriamos 35 dalyko pamokos. Siekiant nedidinti mokinių mokymosi krūvio, rekomenduojama organizuoti informacinių technologijų integruotą mokymą, pavyzdžiui, 7 klasėje pirmą pusmetį pamokas skirti informacinių technologijų bendrosios programos kursui (apie 50 procentų metinių pamokų), o antrą pusmetį informacinių technologijų mokytis integruotai (kiti 50 procentų pamokų), integravus informacines technologijas į numatyto dalyko pamokas. 8 klasėje – atvirkščiai: pirmą pusmetį informacinių technologijų mokytis integruotai (apie 50 procentų metinių pamokų), o antrą pusmetį pamokas skirti informacinių technologijų bendrosios programos kursui (kiti 50 procentų pamokų).

145.5.2. Įgyvendinant mokymo modelį, pagal kurį organizuojama dalyko pamoka, bet ją planuoja ir dalyko mokytoją konsultuoja informacinių technologijų mokytojas ar pamokoje dirba du mokytojai – dalyko ir informacinių technologijų, informacinių technologijų mokytojo darbui apmokėti naudojamos pamokos, skirtos mokinių ugdymo

poreikiams tenkinti. Dalyko mokytojui turint pakankamai skaitmeninio raštingumo kompetencijų, nėra būtina, kad pamokoje dirbtų du mokytojai.

145.5.3. 9–10, gimnazijos I–II klasių informacinių technologijų kursą sudaro privalomoji dalis ir vienas iš pasirenkamųjų programavimo pradmenų, kompiuterinės leidybos pradmenų arba tinklalapių kūrimo pradmenų modulių. Mokykla siūlo rinktis ne mažiau kaip du modulius. Modulį renkasi mokinys.

145.6. Gamtamokslinis ugdymas.

145.6.1. Gamtos mokslų mokymasis grindžiamas gamtamoksliniais tyrimais – gamtos reiškinių, procesų, objektų realiais arba virtualiais tyrimais, skiriant dėmesį dinamiškos tikrovės problemų atpažinimui ir sprendimui (pirmiausia – lokaliu, vietos aplinkos ir bendruomenės lygmeniu, pasirengus – Lietuvos ir globaliu lygmeniu). Gamtamoksliniai tyrimai atliekami, stebint, analizuojant, eksperimentuojant, modeliuojant ar inicijuojant kitas praktines veiklas, skatinant mokinių bendradarbiavimą ir (ar) komandinį darbą.

145.6.2. Gamtamoksliniams tyrimams atlikti naudojamos turimos mokyklinės priemonės, taip pat lengvai buityje ir gamtoje randamos ir (ar) pasigaminamos priemonės, kilnojamosios laboratorijos (pavyzdžiui, „Mobilioji bioklasė“, „MoMoLab“) bei virtualiosios laboratorijos (pavyzdžiui, <http://gamta7-8.mkp.emokykla.lt/>), edukacinės erdvės ir mokymosi ištekliai už mokyklos ribų (mokslo parkų, universitetų, verslo įmonių laboratorijos, žaliosios aplinkos nacionaliniuose parkuose ir kitur).

145.6.3. Mokykloje mokymosi aplinka turi būti pritaikyta eksperimentiniams ir praktiniams įgūdžiams ugdyti. Rekomenduojama dvi gamtos mokslų pamokas organizuoti viena po kitos, sudarant galimybes atlikti ilgiau truncančius eksperimentinius darbus ar projektus. Eksperimentinių ir praktinių darbų metu klasė gali būti dalijama į grupes, jeigu pakanka mokymo lėšų.

145.6.4. Eksperimentiniams ir praktiniams įgūdžiams ugdyti rekomenduojama skirti ne mažiau kaip 30–40 procentų dalykui skirtų pamokų per mokslo metus.

145.6.5. Gamtamoksliniams pasiekimams gerinti, visuomenės raidos tendencijų mokslo ir technologijų pažangos vystymąsi bei inovacijų vaidmenį suprasti ir interpretuoti, rekomenduojama mokiniams siūlyti pasirenkamuosius dalykus ir neformaliojo švietimo veiklas, pavyzdžiui biotechnologijas, robotiką, modeliavimą, aplinkosaugą, elektroniką, 3D spausdinimą ir kt.;

145.6.6. Gamtos mokslų ugdymo procese rekomenduotina naudoti įvairių metodinę medžiagą, pavyzdžiui, tyrinėjimu grįstą mokymą – tarptautinio „Mascil“ projekto užduotis ir rekomendacijas mokytojams (<http://ims.mii.lt/mascil/>); Nacionalinio matematinio ir gamtamokslinio raštingumo konkurso užduotis (<http://nec.lt/naujienos/492/>).

145.7. Technologijos.

145.7.1. Mokiniai, kurie mokosi pagal pagrindinio ugdymo programos pirmąją dalį (5–8 klasėse), kiekvienoje klasėje mokomi, proporcingai paskirstant laiką tarp: mitybos, tekstilės, konstrukcinių medžiagų ir elektronikos technologijų programų.

145.7.2. Mokiniais, pradantiems mokytis pagal pagrindinio ugdymo programos antrąją dalį, technologijų dalykas prasideda nuo privalomo 17 valandų integruoto technologijų kurso. Šio kurso programos įgyvendinimas (intensyvinimas, ekskursijos, susitikimai ir kt.) turi būti numatytas mokyklos ugdymo plane.

145.7.3. Baigę integruoto technologijų kurso programą, pagal savo interesus ir polinkius mokiniai renkasi vieną iš privalomų technologijų programų (mitybos, tekstilės, konstrukcinių medžiagų, elektronikos, gaminių dizaino ir technologijų). Mokyklos ugdymo plane turi būti numatoma, kokiais atvejais mokiniai gali keisti pasirinktą technologijų programą.

145.7.4. Mokiniais, kurie mokosi pagal pagrindinio ugdymo programos antrąją dalį, gali būti siūloma rinktis kitokias technologinio ugdymo programas, mokyklos sukurtas, atsižvelgus į specifinius mokinių poreikius, mokymosi sąlygų ypatumus, mokyklos ugdymo turinį (pavyzdžiui, mokykla, atsižvelgdama į mokyklos ugdymo turinio specifiškumą, gali parengti biotechnologijos ir kt. programas). Būtina, kad mokiniai, mokydamiesi pagal mokyklos parengtas technologinio ugdymo programas, įgytų pasiekimų, artimų ar tolygių numatytiesiems pagrindinio ugdymo technologijų bendrojoje programoje.

145.7.5. Mokykla, bendradarbiaudama su profesinio mokymo įstaiga, technologijų programų turinį gali derinti su atitinkama formaliojo profesinio mokymo programa, o jai įgyvendinti naudotis profesinio mokymo baze.

145.7.6. Mokykla vietoje technologijų gali siūlyti rinktis profesinio mokymo programos modulį, vadovaudamasi Bendrojo ugdymo technologijų dalykų ir profesinio mokymo programos modulių užskaitos tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2008 m. kovo 15 d. įsakymu Nr. ISAK-716.

145.7.7. Profesinio mokymo įstaiga, vykdydama pagrindinio ugdymo programos antrąją dalį be profesinio mokymo programos, technologijų dalyką keičia ikiprofesinio ugdymo dalyku, kurio programą parengia profesinio mokymo įstaigos mokytojai.

145.8. Socialinis ugdymas.

145.8.1. Per socialinių mokslų pamokas mokymąsi rekomenduojama grįsti tiriamojo pobūdžio metodais, diskusijomis, mokymusi bendradarbiaujant, savarankiškai atliekamu darbu ir panaudojant informacines komunikacines technologijas.

145.8.2. Siekiant gerinti gimtojo krašto (pavyzdžiui, rajono savivaldybės, gyvenvietės ir kt.) ir Lietuvos valstybės pažinimą, atsižvelgiant į esamas galimybes, dalį istorijos ir geografijos pamokų rekomenduojama organizuoti netradicinėse aplinkose (pavyzdžiui, muziejuose, lankytinose istorinėse vietose, vietos savivaldos institucijose, saugomų teritorijų lankytojų centruose).

145.8.3. Mokykla, formuodama ugdymo turinį, gali gimnazijos I–II ir 9–10 klasėse mokinių projektinio darbo (tyrimo, kūrybinių darbų, socialinės veiklos) gebėjimams ugdyti skirti 20–30 proc. dalykui skirtų pamokų laiko per mokslo metus.

145.8.4. Laisvės kovų istorijai mokytis rekomenduojama skirti ne mažiau kaip 18 pamokų, integruojant temas į istorijos, lietuvių kalbos ir pilietiškumo pagrindų pamokas.

145.8.5. Mokyklos formuojamas socialinių mokslų ugdymo turinys turėtų suteikti galimybių:

145.8.5.1. mokiniams rinktis pasirenkamuosius dalykus: psichologiją, etninę kultūrą ir kt.;

145.8.5.2. priimti sprendimą dėl istorijos 5–6 klasės turinio išdėstymo eiliškumo (pavyzdžiui, kursą pradėti nuo Europos istorijos epizodų arba integruoti Europos ir Lietuvos istorijos epizodus);

145.8.5.3. priimti sprendimą dėl istorijos ir pilietiškumo ugdymo pagrindų mokymo (pavyzdžiui, integruotai mokytis istorijos ir pilietiškumo, kai dalis pasiekimų įgyjama per dalyko pamokas, o kita dalis – per kitokią veiklą (pavyzdžiui, pilietiškumo akcijose ir pan.)). Dalyvavimas akcijose gali būti fiksuojamas kaip pilietiškumo pamoka. Rekomenduojama fiksuoti dienyne, naudojant informacines technologijas, pvz., e. portfelį ir kt.;

145.8.5.4. rekomenduojama į istorijos, geografijos, pilietiškumo ugdymo pagrindų dalykų turinį integruoti: Lietuvos ir pasaulio realijas, kurios turi būti nuolat ir sistemingai atskleidžiamos ir aptariamoms su mokiniais, nacionalinio saugumo ir gynybos pagrindų temas, tokias kaip: nacionalinio saugumo samprata ir sistema Lietuvos Respublikoje; rizikos veiksnių, grėsmių ir pavojų analizė; gynybos politika Lietuvoje; informaciniai ir kibernetiniai karai: tikslai, metodai, instrumentai; Lietuvos Respublikos nacionalinio

saugumo pagrindų įstatymas ir kiti įgyvendinamieji teisės aktai gynybos ir kovos su korupcija srityse, ir kitas susijusias temas.

145.9. Kūno kultūra. Kūno kultūrai skiriant 2 valandas per savaitę, būtina sudaryti sąlygas visiems mokiniams papildomai rinktis jų pomėgius atitinkančias aktyvaus judėjimo pratybas (pavyzdžiui: plaukimo, šokio, teniso ir pan.) per neformaliojo švietimo veiklą mokykloje ar kitoje neformaliojo vaikų švietimo įstaigoje. Mokykla tvarko mokinių, lankančių šias pratybas, apskaitą;

145.9.1. Kūno kultūrai mokytis gali būti sudaromos atskiros mergaičių ir berniukų grupės iš paralelinių ar gretimų klasių mokinių (pvz., 5A ir 5B ar 7A ir 8B). Esant pakankamai mokymo lėšų, klasė gali būti dalijama į grupes, jeigu tai numato mokymo strategijos ar mokymo metodika;

145.9.2. Organizuojant kūno kultūros pamokas patalpose, turi būti atsižvelgiama į higienos normos reikalavimus;

145.9.3. Specialiosios medicininės fizinio pajėgumo grupės mokiniams sudaromos fizinio aktyvumo rinkimosi galimybės. Mokykla numato, kaip organizuoja šių mokinių ugdymą. Rekomenduojama mokiniams sudaryti galimybes rinktis vieną iš siūlomų fizinio aktyvumo formų:

145.9.3.1. pagal ligų pobūdį iš įvairių klasių sudaromos 7–12 mokinių grupės, kurioms skiriamos 2 pamokos per savaitę;

145.9.3.2. mokiniai gali dalyvauti pamokose su pagrindine grupe, bet pratimai ir krūvis jiems skiriami, pagal gydytojo rekomendacijas ir atsižvelgus į savijautą;

145.9.3.3. tėvų (globėjų, rūpintojų) pageidavimu mokiniai gali lankyti sveikatos grupes ne mokykloje.

145.9.4. Parengiamosios medicininės fizinio pajėgumo grupės mokiniams krūvis ir pratimai skiriami atsižvelgus į jų ligų pobūdį ir sveikatos būklę. Neskiriama ir neatliekama pratimų, galinčių skatinti ligų paūmėjimą. Dėl ligos pobūdžio negalintiesiems atlikti įprastų užduočių mokytojas taiko alternatyvias atsiskaitymo užduotis, kurios atitinka mokinių fizines galimybes ir gydytojo rekomendacijas.

145.9.5. Mokykla mokiniams, atleistiems nuo kūno kultūros pamokų dėl sveikatos ir laikinai dėl ligos, siūlo kitą veiklą (pvz.: stalo žaidimus, šaškes, šachmatus, veiklą kompiuterių klasėje, bibliotekoje, konsultacijas, socialinę veiklą ir pan.).

145.10. Meninis ugdymas.

145.10.1. Meninio ugdymo srities dalykus sudaro dailės, muzikos ir pasirenkamieji teatro, šokio arba šiuolaikinių menų dalykai.

145.10.2. Menų dalykų mokymą galima integruoti į neformaliojo švietimo programas.

145.10.3. Organizuoti kryptingą dalykų meninį ugdymą.

145.10.4. Mokiniams, kurie mokosi pagal pagrindinio ugdymo programos antrąją dalį, vietoje muzikos ir dailės dalyko pamokų galima siūlyti mokytis pagal šiuolaikinių menų programą.

Siūlymas 145.10.

145.10.1. Meninio ugdymo sritį sudaro dailės, muzikos, šokio, teatro arba šiuolaikinių menų dalykai. Pagrindiniai / privalomieji menų dalykai – muzika ir dailė.

145.10.2. Mokykla, turėdama tinkamas sąlygas, gali siūlyti mokiniams mokytis teatrą ar šoki kaip pasirenkamąjį dalyką arba vietoje muzikos arba dailės kaip pagrindinį menų dalyką.

145.10.3. Mokiniams, besimokantiems pagal pagrindinio ugdymo programos antrąją dalį, vietoje muzikos ir dailės dalyko pamokų galima siūlyti mokytis pagal šiuolaikinių menų programą.

145.10.4. Menų dalykų mokymą galima integruoti į neformaliojo švietimo programas.

145.10.5. *Organizuoti kryptingą dalykų meninį ugdymą.*

146. Ugdymo programai įgyvendinti skiriamas pamokų skaičius per dvejus metus grupinio mokymosi forma kasdieniu ar nuotoliniu mokymo proceso organizavimo būdais 2015–2016 mokslo metais:

Klasė Ugdymo sritys / Dalykai	5		6		7		8		Pagrindinio ugdymo programos I dalyje (5–8 klasė)	9 / gimnazijos I	10 / gimnazijos II	Pagrindinio ugdymo programoje (iš viso)
Dorinis ugdymas (tikiyra arba etika)	69 (1;1)		70 (1;1)		139 (4)		70 (1;1)		209 (6)			
Kalbos												
Lietuvių kalba (gimtoji)	345 (5;5)		350 (5;5)		695 (20)		315 (4;5/5;4)		1010 (29)			
Gimtoji kalba (baltarusių, lenkų, rusų, vokiečių)*	345 (5;5)		350 (5;5)		695 (20)		280 (4;4)		975 (28)			
Lietuvių kalba (valstybinė)*	345 (5;5)		350 (5;5)		695 (20)		315 (4;5/5;4)		1010 (29)			
Užsienio kalba (1-oji)	207 (3;3)		210 (3;3)		417 (12)		210 (3;3)		627 (18)			
Užsienio kalba (2-oji)	70 (0;2)		140 (2;2)		210 (6)		140 (2;2)		350 (10)			
Matematika ir informacinės technologijos												
Matematika	276 (4;4)		280 (4;4)		556 (16)		245 (3;4/4;3)		801(23)			
Informacinės technologijos	69/69/70 (1;1/2; 0/0;2)		35 (1;0/ /0,5;0,5)		104/104/105 (3)		70 (1;1/2;0/ 0;2)		175 (5)			
Gamtamokslinis ugdymas												
Gamta ir žmogus	138 (2;2)		-		-		-		144			
Biologija	-		105 (2;1/1;2/ 3;0)		105 (3)		105 (2;1/1;2/ 0;3/3;0)		210 (6)			
Chemija	-		70 (0;2)		70 (2)		140 (2;2)		210 (6)			
Fizika	-		105 (2;1/ 1;2/ 0;3)		105 (3)		105 (2;2)		210 (7)			
Socialinis ugdymas												
Istorija	138 (2;2)		140 (2;2)		278 (8)		140 (2;2)		418 (12)			
Pilietiškumo pagrindai	-		-		-		70 (1;1/2; 0/0;2)		70 (2)			
Geografija	70 (0;2)		140 (2;2)		210 (6)		105 (2;1/1;2/0;3/3;0)		315 (9)			
Ekonomika ir verslumas	-		-		-		35 (1;0/0;1)		35 (1)			
Meninis ugdymas												
Dailė	69 (1;1)		70 (1;1)		139 (4)		70 (1;1)		209 (6)			
Muzika	69 (1;1)		70 (1;1)		139 (4)		70 (1;1)		209 (6)			
Technologijos, kūno kultūra, žmogaus sauga												
Technologijos	138 (2;2)		105 (2;1/1;2/ 0;3,3;0)		243 (7)		105 (1,5;1/1;1,5)		348 (9,5)			
Kūno kultūra	172/1732;3/ 3;2 /ir 138* 2*;2*		140 (2;2)		312/313 (9)		144 (2;2)		454 (12*; 13)			
Žmogaus sauga	34/35 (1)		35 (1)		69 (2)		17 (0,5)		86 (2,5)			
Pasirenkamieji dalykai / dalykų moduliai												
Minimalus pamokų skaičius mokiniui per savaitę	26/28; 29*	28; 32*	29; 32*	30; 33*	113; 126*		31; 33*	31; 33*	175; 192*			
Minimalus pamokų skaičius mokiniui per	1864; 2158*		2015;2415*		3879;4573*		2156;2436*		6035; 7009*			

dvejus mokslo metus				
Pažintinė ir kultūrinė veikla	Pažintinei ir kultūrinei veiklai per vienerius mokslo metus skiriama nuo 30 iki 60 pamokų klasei			
	5–8 klasėse		9–10 klasėse	
Pamokų, skirtų mokinio ugdymo poreikiams tenkinti, mokymosi pagalbai teikti, skaičius per savaitę	12; 12*	12; 12*	14; 10*	26; 22*
Neformalusis vaikų švietimas (valandų skaičius per savaitę)	8; 282**	8; 282**	5; 180***	13; 462**

Pastabos:

*mokyklose, kuriose įteisintas mokymas tautinės mažumos kalba; **per mokslo metus 5–8 klasėms; ***per mokslo metus 9–10, gimnazijos I–II klasėms.

Lentelėje pateikiami duomenys: dalykai ir jiems skiriamų pamokų maksimalus skaičius per dvejus metus. Minimalus pamokų skaičius mokiniui – privalomas. Atskiroje klasėje dalykui skiriamų savaitinių pamokų paskirstymas – rekomenduojamas; neformaliajam švietimui skiriamų valandų skaičius mokslo metams; pamokos, skirtos mokinių ugdymo poreikiams tenkinti, mokymosi pasiekimams gerinti.

Lentelėje pateiktų duomenų paaiškinimas. Pvz., biologija (7; 8) klasė: 105 (2;1/1,2/3;0). Per dvejus metus skiriamos 105 pamokos. Skliausteliuose pateikiami galimi pamokų skirstymo variantai: 2 pamokos 7 klasėje ir 1 pamoka 8 klasėje arba atvirkščiai arba 3 pamokos 7 klasėje. 9–10, gimnazijos I–II klasėms skirtą dailės ir muzikos pamokų laiką (70 (1;1) ir 70 (1;1)) galima keisti šiuolaikine menų programa. Mokykla gali rinktis ir kitokį pamokų skirstymo variantą.

147. Pagrindinio ugdymo programai skiriamas įgyvendinti pamokų skaičius per dvejus metus grupinio mokymosi forma kasdieniu ar nuotoliniu mokymo proceso organizavimo būdais 2016–2017 mokslo metais:

Klasė Ugdymo sritys / Dalykai	5	6	7	8	Pagrindinio ugdymo programos I dalyje (5–8 klasė)	9 / gimnazijos I	10 / gimnazijos II	Pagrindinio ugdymo programoje (iš viso)
	Dorinis ugdymas							
Dorinis ugdymas (tikiyba arba etika)	71 (1;1)		72 (1;1)		143 (4)		72 (1;1)	215 (6)
Kalbos								
Lietuvių kalba (gimtoji)	355 (5;5)		360 (5;5)		715 (20)		324 (4;5/5;4)	1039 (29)
Gimtoji kalba (baltarusių, lenkų, rusų, vokiečių)*	355 (5;5)		360 (5;5)		715 (20)		288 (4;4)	1003 (28)
Lietuvių kalba (valstybinė)*	355 (5;5)		360 (5;5)		715 (20)		324 (4;5/5;4)	1039 (29)
Užsienio kalba (1-oji)	213 (3;3)		216 (3;3)		429 (12)		216 (3;3)	645 (18)
Užsienio kalba (2-oji)	72 (0;2)		144 (2;2)		216 (6)		144 (2;2)	360 (10)
Matematika ir informacinės technologijos								
Matematika	284 (4;4)		288 (4;4)		572 (16)		252 (3;4/4;3)	824(23)
Informacinės technologijos	71/70/72 (1;1/2; 0/ 0;2)		36 (1;0/ 0,5;0,5)		107/102/108 (3)		72 (1;1/2;0/ 0;2)	179 (5)
Gamtamokslinis ugdymas								
Gamta ir žmogus	142 (2;2)		-		-		-	144
Biologija	-		108 (2;1/1;2/ 3;0)		108 (3)		108 (2;1/1;2/ 0;3/3;0)	216 (6)
Chemija	-		72 (0;2)		72 (2)		144 (2;2)	222 (6)
Fizika	-		108 (2;1/ 1;2/ 0;3)		108 (3)		144 (2;2)	252 (7)

Socialinis ugdymas									
Istorija	142 (2;2)		144 (2;2)		286 (8)		144 (2;2)		430 (12)
Pilietiškumo pagrindai	-		-		-		72 (1;1/2; 0/0;2)		72 (2)
Geografija	72 (0;2)		144 (2;2)		216 (6)		108 (2;1/1;2/0;3/3;0)		324 (9)
Ekonomika ir verslumas	-		-		-		37 (1;0/0;1)		37 (1)
Meninis ugdymas									
Dailė	71(1;1)		72 (1;1)		143 (4)		72 (1;1)		215 (6)
Muzika	71 (1;1)		72 (1;1)		143 (4)		72 (1;1)		215 (6)
Technologijos, kūno kultūra, žmogaus sauga									
Technologijos	142 (2;2)		108 (2;1/1;2/ 0;3,3;0)		250 (7)		90 (1,5;1/1;1,5)		340 (9,5)
Kūno kultūra	177 (2;3/ 3;2 /ir 134* 2*;2*)		144 (2;2)		321 (9)		144 (2;2)		465 (12*; 13)
Žmogaus sauga	35/36 (1)		36 (1)		72 (2)		17,5 (0,5)		89 /92.0 (2,5)
Pasirenkamieji dalykai / dalykų moduliai									
Minimalus pamokų skaičius mokiniui per savaitę	26/28; 29*	28; 32*	29; 32*	30; 33*	113; 126*		31; 33*	31; 33*	175; 192*
Minimalus pamokų skaičius mokiniui per dvejus mokslo metus	1918; 2158*		2124;2340*		4042;4498*		2232,5; 2376*		6274;6874*
Pažintinė ir kultūrinė veikla	Pažintinei ir kultūrinei veiklai per vienerius mokslo metus skiriama nuo 30 iki 60 pamokų klasei								
	5–8 klasėse				9–10 klasėse				
Pamokų, skirtų mokinio ugdymo poreikiams tenkinti, mokymosi pagalbai teikti, skaičius per savaitę	12; 12*				12; 12*		14; 10*		26; 22*
Neformalusis vaikų švietimas (valandų skaičius per savaitę)	8; 290**				8; 290**		5; 185***		13; 475**

Pastabos:

*mokyklose, kuriose įteisintas mokymas tautinės mažumos kalba; **per mokslo metus 5–8 klasėms; ***per mokslo metus 9–10, gimnazijos I–II klasėms.

Lentelėje pateikiami duomenys: dalykai ir jiems skiriamų pamokų maksimalus skaičius per dvejus metus. Minimalus pamokų skaičius mokiniui – privalomas. Atskiroje klasėje dalykui skiriamų savaitinių pamokų paskirstymas – rekomenduojamas; neformaliajam švietimui skiriamų valandų skaičius mokslo metams; pamokos, skirtos mokinių ugdymo poreikiams tenkinti, mokymosi pasiekimams gerinti.

Lentelėje pateiktų duomenų paaiškinimas. Pvz., biologija (7; 8) klasė: 108 (2;1/1,2/3;0). Per dvejus metus skiriamos 108 pamokos. Skliausteliuose pateikiami galimi pamokų skirstymo variantai: 2 pamokos 7 klasėje ir 1 pamoka 8 klasėje arba atvirkščiai arba 3 pamokos 7 klasėje. 9–10, gimnazijos I–II klasėms skirtą dailės ir muzikos pamokų laiką (72 (1;1) ir 72 (1;1)) galima keisti šiuolaikine menų programa. Mokykla gali rinktis ir kitokį pamokų skirstymo variantą.

148. Mokinys privalo mokytis visų bendrųjų ugdymo planų 146 ir 147 punktuose numatytų dalykų klasei, išskyrus tuos atvejus, kai mokykla priima sprendimą intensyvuoti dalykų mokymą.

149. Bendrųjų ugdymo planų 146 ir 147 punktuose pateikiamas dalyko bendrosioms programoms įgyvendinti minimalus pamokų skaičius ir minimalus privalomų pamokų skaičius mokiniui per savaitę. Mokinys pagal poreikius gali pasirinkti pageidaujamus mokytis pasirenkamuosius dalykus, dalykų modulius. Mokykla gali skirti mokiniui ilgalaikes ir trumpalaikes konsultacijas. Maksimalus pamokų skaičius mokiniui per savaitę negali būti didesnis nei nurodytas higienos normoje.

KETVIRTASIS SKIRSNIS

PAGRINDINIO UGDYMO PROGRAMŲ VYKDYMAS JAUNIMO MOKYKLOSE, VAIKŲ SOCIALIZACIJOS CENTRUOSE

150. Vaikų socializacijos centrų veikla organizuojama, vadovaujantis Lietuvos Respublikos vaiko minimalios ir vidutinės priežiūros įstatymu.

151. Pagrindinio ugdymo programas jaunimo mokyklos ir mokyklos, kuriose suformuotos jaunimo klasės, ir vaikų socializacijos centrai įgyvendina, vadovaudamiesi ugdymo programų aprašu, Pagrindinio ugdymo bendrosiomis programomis, mokymosi formų aprašu, bendraisiais ugdymo planais.

152. Kiekvienam vaikui, ugdomam vaikų socializacijos centre, jaunimo mokykloje, mokykloje, kurioje suformuotos jaunimo klasės, sudaromas individualus ugdymo planas, atsižvelgiant į ugdymo tikslus, jo turimą patirtį, polinkius, mokymosi poreikius ir į reikiamos mokymosi pagalbos suteikimą.

153. Vaikų socializacijos centrui, jaunimo mokyklai, mokyklai, kurioje suformuotos jaunimo klasės, formuojant ir įgyvendinant mokyklos ugdymo turinį, rekomenduojama:

153.1. integruoti dalykų turinį ir priimti sprendimus dėl skiriamo pamokų skaičiaus integruotiems dalykams mokytis;

153.2. perskirstyti bendrųjų ugdymo planų 146 ir 147 punktuose nustatytą pamokų skaičių tarp dalykų iki 25 procentų. Perskirstyti galima tarp kelių ar keliolikos dalykų. Perskirstytą laiką rekomenduojama skirti mokytis patrauklaus ir aktualaus turinio dalykų moduliams, kurie prisidėtų prie mokinių pasiekimų gerinimo, sudarytų sąlygas dalyko mokytis kitaip (pavyzdžiui, mokiniai, mokydamiesi staliaus darbų, galėtų atlikti matematinės užduotis, per informacinių technologijų pamokas – lietuvių kalbos užduotis ir pan.). Mokykloje turi būti susitarta, kaip numatoma panaudoti perskirstytą mokymosi laiką;

153.3. keisti iki 25 proc. Pagrindinio ugdymo bendrųjų programų turinio, pritaikant jį pagal mokinių poreikius;

153.4. iki 15 procentų dalykui skirtų pamokų organizuoti kitokia forma: projektine ar kitokia mokiniams patrauklia veikla. Mokykloje susitariama, kokiomis konkrečiomis dienomis per mokslo metus bus mokomasi ne pamokų forma (pavyzdžiui, galima numatyti, kad kiekvieno mėnesio paskutinę dieną mokomasi ne pamokų forma);

153.5. per dieną keisti formaliojo ir neformaliojo švietimo veiklų organizavimą, (pavyzdžiui, po dviejų ar trijų pamokų organizuoti neformaliojo švietimo veiklas, po to vėl – pamokas);

153.6. dalykui mokytis per dieną skirti ne vieną, o dvi, viena po kitos vykstančios pamokas, kad būtų sudaryta ilgesnis laiko tarpas mokytis to paties dalyko;

153.7. siūlyti mokiniams pasirinkti ikiprofesinio mokymo dalyką, kurio programą rengia mokykla, atsižvelgdama į mokyklos mokymosi aplinką ir mokinių praktinius mokymosi poreikius ir polinkius. Ikiprofesinio ugdymo organizavimas turi būti siejamas su šiam ugdymui būtina mokymosi aplinka;

153.8. teikti mokiniams reikiamą mokymosi pagalbą, atsižvelgiant į Pagrindinio ugdymo bendrosiose programose numatytus pasiekimų lygius. Mokykla turi

užtikrinti, kad teikiama mokymosi pagalba atitiktų mokinių gebėjimus. Mokymosi pagalbai teikti naudojamos pamokos, skirtos mokinio ugdymo poreikiams tenkinti;

153.9. žmogaus saugos dalyko programą integruoti į ikiprofesinį ugdymą;

153.10. sudaryti sąlygas rinktis dalykų modulius pagal polinkius ir gebėjimus vadovaujantis Mokymosi kryptių pasirinkimo galimybių didinimo 14–19 metų mokiniams modelio aprašu;

153.11. neformaliojo vaikų švietimo veikloms vaikų socializacijos centre organizuoti skirti iki 4 valandų per savaitę;

153.12. ikiprofesinį ugdymą organizuoti per neformaliajam vaikų švietimui skirtas valandas.

154. Ikiprofesinio ugdymo dalyko programa, skirta į praktinę veiklą orientuotam ugdymui, padeda mokiniui didinti mokymosi motyvaciją, aktyviai susipažinti su profesijomis ir ugdyti bendrąsias kompetencijas. Ikiprofesinio ugdymo dalyko programą rengia mokyklos mokytojai.

155. Ikiprofesinio ugdymo dalyko programą sudaro privalomas įvadinis (iki 17 valandų) modulis ir pasirenkamieji savarankiški arba tęstiniai moduliai. Įvadinis modulis skirtas supažindinti mokinius su Lietuvos ūkio šakomis, joms priklausančiomis profesijomis, su mokykloje įgyvendinama ikiprofesinio ugdymo programa ir galimybe rinktis modulius. Dėl pasirenkamųjų modulių temų, jų apimties ir modulių skaičiaus mokykloje tariamasi, atsižvelgiant į mokinių interesus, fizinę mokymosi aplinką, galimybę naudoti kitas, netradicines aplinkas (profesinio mokymo bazė, muziejai ir kt.).

156. Ikiprofesinio ugdymo dalykas įvedamas nuo 8 klasės. Ugdymo procesas pradedamas visiems mokiniams privalomu įvadiniu moduliui ir organizuojamas taip, kad 8 klasėje mokiniai galėtų susipažinti ir išbandyti visus mokykloje siūlomus ikiprofesinio ugdymo programos modulius, derinti juos su profesiniu veiklinimu, motyvuotai ir kryptingai juos rinktis 9–10 klasėse. Rekomenduojama ikiprofesinio ugdymo procesą organizuoti taip, kad mokinys per visą dalyko programos mokymosi laiką galėtų pasirinkti kuo daugiau ir įvairesnių modulių.

157. Jaunimo mokykla, priėmusi sprendimą įgyvendinti ikiprofesinį ugdymą, gali ikiprofesinio ugdymo moduliams įgyvendinti skirti iki 40 procentų mokykloje įgyvendinamo ugdymo turinio, perskirstydama bendrųjų ugdymo planų 146 ir 147 punktuose nustatytą pamokų skaičių tarp dalykų iki 40 procentų. Pamokų perskirstymas derinamas: valstybinės mokyklos (biudžetinės įstaigos) – savininko teises ir pareigas įgyvendinančia institucija, savivaldybės mokyklos (biudžetinės įstaigos) – su savivaldybės vykdomąja institucija ar jos įgaliotu asmeniu, valstybinės ir savivaldybės mokyklos (viešosios įstaigos) ir nevalstybinės mokyklos – su savininku (dalyvių susirinkimu). Perskirstytą laiką rekomenduojama skirti ikiprofesinio ugdymo dalykui, mokyti dalykų moduliams, kurių turinys siejamas su Pagrindinio ugdymo bendrųjų programų turiniu. Dalyko modulių turinys turėtų suteikti galimybę mokytis dalyko patraukliau.

158. Į ikiprofesinio ugdymo programą jaunimo mokykla gali įtraukti formaliojo profesinio mokymo programos įvadinį modulį / profesijos mokymo dalyką (dalykus), vadovaudamasi Bendrojo ugdymo technologijų dalykų ir profesinio mokymo programos modulių užskaitos tvarkos aprašu. Jaunimo mokykla ikiprofesinio ugdymo programą gali įgyvendinti:

158.1. per mokyklos perskirstytą pamokų laiką tarp dalykų, be technologijų dalykui skirtų pamokų;

158.2. tik per mokyklos perskirstytą pamokų laiką;

158.3. per neformaliojo vaikų švietimo veikloms skirtą laiką;

158.4. 8 klasėje skirti 3 valandas, 9–10 klasėse – po 4 valandas.

159. Dirbančio jaunimo klasėse, skirtose 16–17 metų dirbantiems jaunuoliams, ugdymą organizuoti pagal suaugusiųjų pagrindinio ar profesinio mokymo

programas kartu su pagrindinio ugdymo programos antrąja dalimi ir pagal Bendruosius ugdymo planus.

PENKTASIS SKIRSNIS
PAGRINDINIO UGDYMO PROGRAMOS ANTROSIOS DALIES
ĮGYVENDINIMAS KARTU SU PROFESINIO MOKYMO PROGRAMA

160. Trejų metų profesinio mokymo programa įgyvendinama kartu su pagrindinio ugdymo programa, skiriama mokiniais, tęsiantiems mokymąsi pagal antrąją pagrindinio ugdymo programos dalį (II gimnazijos klasė). Programai įgyvendinti 2015–2016 ir 2016–2017 mokslo metais skiriama valandų:

160.1. 2015–2016 mokslo metais skiriama valandų:

Ugdymo sritys / dalykai (profesinio mokymo programos moduliai)	Valandų skaičius I–II kursuose (Skliaustuose pateikiamas galimas pusmečių valandų skaičius per savaitę, kurį mokykla gali keisti)	Valandų skaičius III kurse	Valandų skaičius I–III kursuose
Profesinis mokymas			2102
Teorinis ir praktinis mokymas			1502
Praktika		600	600
Bendrieji profesinio mokymo dalykai			342
Civilinė sauga	20		20
Ekonomikos ir verslo pagrindai	Ne mažiau kaip 35 I kurse		80
Estetika			20
Informacinės technologijos			70
Lietuvių kalbos kultūra ir specialybės kalba			40
Kūno kultūra	72 (II kurse)	40	116
Iš viso valandų profesinio mokymo dalykams	1196	1248	2444
Bendrojo ugdymo dalykai			
Dorinis ugdymas (tikiyba arba etika)	35 (1)		
Kalbos			
Lietuvių kalba (gimtoji)	160 (5; 4)		
Lietuvių kalba (valstybinė) *	175 (5)		
Gimtoji kalba (baltarusių, lenkų, rusų, vokiečių)*	140 (4)		
Užsienio kalba (1-oji)	105 (3)		
Užsienio kalba (2-oji) **	70 (2)		
Matematika	125 (4; 3)		
Informacinės technologijos	35 (1)		
Gamtamokslinis ugdymas			
Biologija	50(1; 2)		
Fizika	70 (2)		
Chemija	70 (2)		
Socialinis ugdymas			
Istorija	70 (2)		
Pilietiškumo pagrindai	35 (1)		
Ekonomikos ir verslo pagrindai***			
Geografija	50(1; 2)		
Meninis ugdymas			
Dailė	35 (1)		
Muzika	35 (1)		
Kūno kultūra	70 (2)		
Žmogaus sauga ***	17 (0,5)***		
Iš viso valandų bendrojo ugdymo dalykams	1015 1085*		1015 1100*
Iš viso valandų profesinio mokymo ir bendrojo ugdymo dalykams	2211 2281*	1248	3459 3529*

Ugdymo sritys / dalykai (profesinio mokymo programos moduliai)	Valandų skaičius I–II kursuose (Skiaustuose pateikiamas galimas pusmečių valandų skaičius per savaitę, kurį mokykla gali keisti)	Valandų skaičius III kurse	Valandų skaičius I–III kursuose
Minimalus privalomų pamokų skaičius mokiniui per savaitę	33 35*		
Pažintinė ir kultūrinė veikla	Nuo 30 iki 60 val. grupei per mokslo metus		
Pamokos mokinių ugdymo poreikiams tenkinti ir 9 klasės, I gimnazijos klasės dalykų programos patenkinamam pasiekimų lygiui	242 207*		242 207*
Neformalusis švietimas		120	

Pastabos:

* rupėms tautinių mažumų kalba;

**išskyrus grupes tautinių mažumų kalba;

***integruojama į kito dalyko turinį.

160.2. 2016–2017 mokslo metais skiriama valandų:

Ugdymo sritys / dalykai (profesinio mokymo programos moduliai)	Valandų skaičius I–II kursuose (Skiaustuose pateikiamas galimas pusmečių valandų skaičius per savaitę, kurį mokykla gali keisti)	Valandų skaičius III kurse	Valandų skaičius I–III kursuose
Profesinis mokymas			2102
Teorinis ir praktinis mokymas			1502
Praktika		600	600
Bendrieji profesinio mokymo dalykai			342
Civilinė sauga	20		20
Ekonomikos ir verslo pagrindai	Ne mažiau kaip 36 I kurse		80
Estetika			20
Profesijos informacinės technologijos			70
Lietuvių kalbos kultūra ir specialybės kalba			40
Kūno kultūra	72 (II kurse)	40	112
Iš viso valandų profesinio mokymo dalykams	1196		2444
Bendrojo ugdymo dalykai			
Dorinis ugdymas (tikyba arba etika)	36 (1)		
Kalbos			
Lietuvių kalba (gimtoji)	164 (5/4)		
Lietuvių kalba (valstybinė) *	164 (5/4)		
Gimtoji kalba (baltarusių, lenkų, rusų, vokiečių)*	144 (4)		
Užsienio kalba (1-oji)	108 (3)		
Užsienio kalba (2-oji) **	72 (2)		
Matematika	128 (4/3)		
Informacinės technologijos	36 (1)		
Gamtamokslinis ugdymas			
Biologija	52 (1/2)		
Fizika	72 (2)		
Chemija	72 (2)		
Socialinis ugdymas			
Istorija	72 (2)		
Pilietiškumo pagrindai	36 (1)		

Ugdymo sritys / dalykai (profesinio mokymo programos moduliai)	Valandų skaičius I–II kursuose (Skliaustuose pateikiamas galimas pusmečių valandų skaičius per savaitę, kurį mokykla gali keisti)	Valandų skaičius III kurse	Valandų skaičius I–III kursuose
Ekonomikos ir verslo pagrindai***	36 (1)***		
Geografija	52 (1/2)		
Meninis ugdymas			
Dailė	36 (1)		
Muzika	36 (1)		
Kūno kultūra	72 (2)		
Žmogaus sauga***	17 (0,5)***		
Iš viso valandų bendrojo ugdymo dalykams	1044 1116*		1044 1116*
Iš viso valandų profesinio mokymo ir bendrojo ugdymo dalykams	2240 2312*	1248	3488 3560*
Minimalus privalomų pamokų skaičius mokiniui per savaitę	33 35*		
Pažintinė ir kultūrinė veikla	Nuo 30 iki 60 val. grupei per mokslo metus		
Pamokos mokinių ugdymo poreikiams tenkinti ir 9 klasės, I gimnazijos klasės dalykų programos patenkinamam pasiekimų lygiui	242 207*		242 207*
Neformalusis švietimas		120	

Pastabos:

*grupėms tautinių mažumų kalba;

**išskyrus grupes tautinių mažumų kalba;

***integruojama į kito dalyko turinį.

161. Mokiniam, neturintiems 16 metų, mokykla privalo užtikrinti mokymosi tęstinumą pagal pagrindinio ugdymo programą. Mokiniam mokantis pagal pagrindinio ugdymo programos pirmąją dalį dalykų programoms įgyvendinti valandos skiriamos pagal bendrųjų ugdymo planų 146, 147 punktuose, o profesiniam mokymui – 160 punktu nustatytos valandos profesinio mokymo dalykams neviršijant mokinio maksimalaus pamokų skaičiaus per savaitę.

162. Ugdymo procesas, ugdymo sričių dalykų mokymas organizuojamas vadovaujantis bendraisiais ugdymo planais ir bendraisiais profesinio mokymo planais. Bendrųjų profesinio mokymo programos dalykų – profesijos informacinių technologijų, lietuvių kalbos kultūros ir specialybės kalbos, estetikos – rekomenduojama mokyti antraisiais ir (arba) trečiaisiais mokslo metais.

163. Mokinių ugdymo poreikiams tenkinti numatytos pamokos gali būti skiriamos mokyti dalykų, kurių mokiniai po pirmųjų metų mokymosi pagal pagrindinio ugdymo programos antrąją dalį nebuvo pasiekę patenkinamo pasiekimų lygio.

164. Pagrindinio ugdymo programos ekonomikos ir verslumo dalyko programa integruojama į profesinio mokymo programos ekonomikos ir verslo pagrindų dalyko turinį. Mokiniam, 9 klasėje nesimokiusiems ekonomikos ir verslumo dalyko, pirmame kurse skiriamos ne mažiau kaip 35 pamokos (2015–2016 m. m.) ir 36 pamokos 2016–2017 m. m. Pagrindinio ugdymo dienyne dalykui „Ekonomika ir verslumas“ skiriamoje vietoje įrašoma, kad ši programa (35 valandos 2015–2016 m. m. ir 36 valandos 2016–2017 m. m.) integruota į profesinio mokymo programos dalyko turinį.

165. Žmogaus saugos ugdymo bendroji programa integruojama į profesinio mokymo programos civilinės saugos turinį, kuriam pirmame kurse skiriamos ne mažiau kaip 8 pamokos. Pagrindinio ugdymo dienyne dalykui „Žmogaus sauga“ skiriamoje vietoje įrašoma, kad Žmogaus saugos ugdymo bendroji programa (8 valandos) integruota į profesinio mokymo programos civilinės saugos dalyko turinį.

166. Pagrindinio ugdymo programos technologijų dalykas keičiamas profesinio mokymo programos dalykais.

167. Jei dėl to, kad yra mažai mokinių, kurie mokėsi skirtingos užsienio kalbos (vokiečių, prancūzų), arba dėl skirtingo pavienių mokinių kalbos mokėjimo lygio negalima suformuoti grupės, užsienio kalbai mokytis gali būti skiriamos konsultacijos, mokymas organizuojamas savarankišku arba nuotoliniu mokymo proceso organizavimo būdais (pavienio mokymosi forma) arba bendradarbiaujama su kita mokykla, galinčia užtikrinti užsienio kalbos programos tęstinumą, tačiau tai numatoma mokyklos ugdymo plane. Individualioms konsultacijoms savarankišku ir nuotoliniu mokymo proceso organizavimo būdais gali būti skiriama iki 15 proc. bendrųjų ugdymo planų 160 punkte dalykams skiriamų pamokų.

168. Mokiniais, turintiems 18 metų, praktikos arba praktinio mokymo, jei jis vykdomas darbo vietoje, metu gali būti skiriama 40 valandų per savaitę.

169. Įgyvendinant modulinę profesinio mokymo programą, profesiniam mokymui skiriamų valandų skaičius nesikeičia, tačiau gali keistis įrašai bendrųjų ugdymo planų 160 punkto lentelių dalyse „Ugdymo sritys / dalykai (profesinio mokymo programos moduliai)“ iki lentelės dalies „Bendrojo ugdymo dalykai“. Modulinės profesinio mokymo programos mokymosi pasiekimai apibendrinami, kiekvienam moduliui pasibaigus. Į pusmečio mokymosi pasiekimų suvestinę įrašomi pasibaigusiu modulių įvertinimai.

170. Individualizuota pagrindinio ugdymo programa kartu su profesinio mokymo programa nevykdoma.

IV SKYRIUS VIDURINIO UGDYMO PROGRAMOS VYKDYMAS

PIRMASIS SKIRSNIS VIDURINIO UGDYMO PROGRAMOS VYKDYMO BENDROSIOS NUOSTATOS

171. Mokykla, vykdydama vidurinio ugdymo programą, vadovaujasi Vidurinio ugdymo bendrosiomis programomis. Ugdymas organizuojamas, vadovaujantis Vidurinio ugdymo programos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2006 m. birželio 30 d. įsakymu Nr. ISAK-1387, mokymosi formų aprašu, bendraisiais ugdymo planais, atsižvelgiama į Mokymosi krypčių pasirinkimo galimybių didinimo 14–19 metų mokiniams modelio aprašą.

172. Mokinys kartu su mokykla pasirengia individualų ugdymo planą, vadovaujantis Vidurinio ugdymo aprašu. Mokykla sudaro sąlygas mokiniui pagal susidarytą individualų ugdymo planą pagilinti pasirinktų sričių, dalykų kompetencijas, pasirengti laikyti brandos egzaminus ir pasiruošti tęsti tolesnį mokymąsi. Mokykla nustato pasirinktų individualaus ugdymo plano dalykų, dalyko programos kurso keitimo tvarką.

173. Mokykla siūlo mokiniams pasirinkti pasirenkamuosius dalykus, kurių turinys siejamas su nacionalinio saugumo temomis, ir (ar) kitus jų mokymosi poreikius tenkinančius pasirenkamuosius dalykus. Jeigu pasirenkamojo dalyko programa nėra patvirtinta, švietimo ir mokslo ministro ją rengia mokykla, vadovaudamasi Bendraisiais formaliojo švietimo programų reikalavimais.

174. Mokykla, formuodama ir įgyvendindama mokyklos ugdymo turinį pagal Vidurinio ugdymo bendrąsias programas, gali:

174.1. organizuoti dalykų srautines paskaitas; 174.2. didinti ar mažinti (perskirstyti) iki 10 procentų dalykui skiriamų pamokų, derindama su Vidurinio ugdymo bendrųjų programų turiniu;

174.3. dalykų bendrąsias programas skaidyti į modulių, kurių turinys ir skaičius pasirenkamas, atsižvelgus į mokinių poreikius ir dalyko bendrojoje programoje numatytus mokinių pasiekimus. Vidurinio ugdymo programą įgyvendinti per dalykų modulių;

174.4. intensyvinti dalykų ar jų modulių mokymą;

174.5. integruoti dalykų turinį, diferencijuoti ugdymą;

174.6. iki 10 procentų dalykui skirtų pamokų organizuoti ne pamokų forma.

175. Mokykla sudaro sąlygas mokiniams:

175.1. savanoriškai užsiimti socialine ar kita visuomenei naudinga veikla;

175.2. susipažinti su profesinės veiklos įvairove ir rinkimosi galimybėmis, planuoti savo tolesnį mokymąsi ir darbinę veiklą (t. y. karjerą). Mokiniam gali būti siūlomas pasirenkamasis ugdymo karjeros modulis;

175.3. rengti ir įgyvendinti projektus, brandos darbus;

175.4. formuoti savo pasiekimų aplankus, kuriuose kaupiami mokinių pažangos ir pasiekimų įrodymai, taip pat ir elektroninius, orientuotus į tolesnio gyvenimo kelio pasirinkimą. Mokiniam gali būti siūlomas pasirenkamasis kursas, per kurį jie mokytųsi reflektuoti savo mokymąsi, rengtų pasiekimų aplanką ir keltų tolesnio mokymosi tikslus;

175.5. per mokymosi dienas, skirtas pažintinei kultūrinei veiklai, atlikti savanorišką veiklą, veiklą, susijusią su ugdymu karjerai;

175.6. IV klasės mokiniams pageidaujant ir mokyklos sprendimu sumažinti mokymosi dienų (pamokų) skaičių, skirtų pažintinei kultūrinei veiklai.

176. Mokinui, kuris mokosi savarankiškai ar nuotoliniu mokymo proceso organizavimo būdais (pavienio mokymosi forma), individualioms konsultacijoms skiriama iki 15 procentų, o grupėms – 40 procentų bendrųjų ugdymo planų 191 punkte nustatyto savaitinių pamokų skaičiaus.

177. Įgyvendinant vidurinio ugdymo programą mokykloje, kurioje yra viena vienuoliktą (gimnazijos III) arba viena dvyliką (gimnazijos IV) klasę, mokykla pagal turimas mokymo lėšas pasirenka tinkamiausią būdą, kaip įgyvendins mokymą pagal dalykų bendrojo ir išplėstinio kursų programas ir užtikrins mokymo kokybę. Rekomenduojama lietuvių kalbos ir literatūros, matematikos ir gimtosios kalbos mokymui(si) sudaryti atskiras laikinąsias grupes, atsižvelgiant į mokinių pasirinkimą mokytis pagal dalyko bendrojo ar išplėstinio kursų programą, o užsienio kalbos – į kalbos mokėjimo lygį. Mokykla, atsižvelgdama į mokinių pasirinkimą ir jų individualius ugdymo planus, modeliuoja jiems kokybišką vidurinio ugdymo programos įgyvendinimą.

ANTRASIS SKIRSNIS

SPECIALIZUOTO UGDYMO KRYPTIES PROGRAMŲ (VIDURINIO UGDYMO KARTU SU DAILĖS, MENŲ, MUZIKOS, SPORTO AR KITU UGDYMU PROGRAMŲ) ĮGYVENDINIMAS

178. Mokyklos, įgyvendinančios specializuoto ugdymo krypties programas (vidurinio ugdymo kartu su dailės, menų, muzikos, sporto ar kitu ugdymu programomis), gali perskirstyti iki 25 procentų bendruosiuose ugdymo planuose skiriamo bendro pamokų skaičiaus ir dalykų turinio. Mokinio neformaliojo švietimo valandų skaičių galima didinti 1–4 pamokomis.

179. Specializuoto ugdymo krypties programų (vidurinio ugdymo kartu su dailės, menų, muzikos, sporto ar kitu ugdymu programomis) dailės, menų, muzikos, sporto ir kito ugdymo dalykų mokymas gali būti integruojamas į neformalųjį švietimą. Pasirenkamuosius dalykus mokinys renkasi savarankiškai iš rekomenduojamų pagal jo pasirinktą pagrindinį programos dalyką. Pasirenkamiesiems dalykams mokytis naudojamos valandos, skirtos neformaliajam švietimui.

180. Mokyklos, įgyvendinančios specializuoto ugdymo krypties programas (vidurinio ugdymo kartu su dailės, menų, muzikos, sporto ar kitu ugdymu programas), vadovaujasi Vidurinio ugdymo bendrosiomis programomis ir atitinkama specializuoto ugdymo krypties programa.

181. Mokinys, kuris mokosi:

181.1. pagal specializuoto ugdymo krypties programą (vidurinio ugdymo kartu su dailės ugdymu programą), privalo mokytis keturių pagrindinių dailės ugdymo dalies ir trijų programą papildančių dalykų.

181.2. pagal specializuoto ugdymo krypties programą (vidurinio ugdymo kartu su muzikos ugdymu programą), privalo mokytis keturių muzikos ugdymo dalies branduolio ir ne mažiau kaip dviejų branduolį papildančių dalykų.

181.3. pagal specializuoto muzikos ar menų krypties ugdymo programą (vidurinio ugdymo kartu su menų ar muzikos ugdymu programą), atlikėjo raiškos, balso ugdymo, bendrojo fortepijono, dainavimo, garso režisūros, kompozicijos, improvizacijos, dirigavimo, muzikos teorijos dalykų pamokos, taip pat mokiniams, kurie mokosi pagal specializuoto sporto krypties ugdymo programą (vidurinio ugdymo kartu su sporto ugdymu programą), sporto šakos dalyko pamokos ir treniruotės, suderinus su mokytojais (trenieriais), mokiniais ir jų tėvais (globėjais, rūpintojais), mokyklų tarybų pritarimu gali vykti šeštadieniais, taip pat mokiniams, kurie mokosi pagal specializuoto inžinerinio ugdymo krypties programą (vidurinio ugdymo kartu su inžineriniu ugdymu programą) pasirenkamieji inžinerinio ugdymo dalykai, suderinus su mokytojais, mokiniais ir jų tėvais, mokyklų tarybų pritarimu gali vykti šeštadieniais.

182. Specializuoto ugdymo krypties programų (vidurinio ugdymo kartu su dailės ar muzikos ugdymu programų) dailės ir muzikos ugdymo dalies pamokų skaičius per dvejus metus:

Dalykai	Minimalus pamokų skaičius per dvejus metus privalomam turiniui
Pagrindiniai dailės ugdymo dalies programos dalykai:	18
Dailės šaka	207 (3; 3)
Piešimas	207 (3; 3)
Kompozicija	100 (1; 2)
Dailės ir architektūros istorija	98 (2; 1)
Dailės ugdymo dalies programą papildantys dalykai:	6
Keramika	69 (1; 1)
Akvarelė	69 (1; 1)
Projektavimas	69 (1; 1)
Muzikos ugdymo dalies branduolio dalykai:	16
Individually mokiniui skiriamų valandų skaičius	
Atlikėjo raiška arba muzikos teorija arba garso režisūra	138 (2; 2)
Klasei, grupei skiriamų valandų skaičius (išskyrus bendrojo fortepijono, balso ugdymo, kompozicijos, improvizacijos dalykus)	
Solfedžio	138 (2; 2)
Muzikos istorija	138 (2; 2)
Muzikos teorija ir harmonija	138 (2; 2)
Muzikos ugdymo dalies branduolį pagal pagrindinį dalyką papildantys dalykai:	8
Bendras fortepijonas (individualiai mokiniui skiriamos valandos)	69 (1; 1)
Ansamblinis muzikavimas	69 (1; 1)
Balso ugdymas (individualiai mokiniui skiriamos valandos)	69 (1; 1)
Muzikos kūrinių analizė	69 (1; 1)
Polifonija	34 (-; 1)

183. Mokinys, kuris mokosi pagal specializuoto ugdymo krypties programą (vidurinio ugdymo kartu su sporto ugdymu programą), turi mokytis trijų specializuoto ugdymo krypties programos sporto ugdymo dalies dalykų: sporto šakos, sporto ir sveikatos, sporto pažinimo.

184. Specializuoto ugdymo krypties programos (vidurinio ugdymo kartu su sporto ugdymu programos) sporto ugdymo daliai įgyvendinti skiriamas pamokų skaičius per savaitę:

Dalykas \ Klasė	III gimnazijos	IV gimnazijos
Sporto šaka	10	10
Sportas ir sveikata	1	1
Sporto pažinimas	1	1

185. Atsižvelgiant į sportinio ugdymo grupėje esančių sportininkų meistriško pakopų rodiklius ir sporto šaką, be bendrųjų ugdymo planų 184 punkte sporto šakai numatytų valandų, gimnazijos III ir IV klasėse treniruotėms skiriama 1–20 val. per savaitę.

186. Mokiniai, kurie mokosi pagal specializuoto ugdymo krypties programą (vidurinio ugdymo kartu su inžineriniu ugdymu programą), gimnazijos III ir gimnazijos IV klasėje privalo mokytis vieną inžinerinio ugdymo pagrindinį dalyką – inžineriją, ir vieną programą papildantį dalyką – projektavimą. Pasirenkamuosius dalykus mokinys renkasi savarankiškai iš rekomenduojamųjų sąrašo.

187. Specializuoto ugdymo krypties programų (vidurinio ugdymo kartu su inžineriniu ugdymu programų) pamokų skaičius per dvejus metus:

Dalykai	Minimalus pamokų skaičius per dvejus metus privalomam turiniui
Inžinerinio ugdymo dalykai	6
Pagrindinis inžinerinio ugdymo dalies programos dalykas:	
Inžinerija	69 (1;1)
Inžinerinio ugdymo dalies programą papildantis dalykas:	
Projektavimas	69 (1:1)
Inžinerinio ugdymo pasirenkamieji dalykai:	
Pasirenkamasis dalykas	69 (1:1)

TREČIASIS SKIRSNIS UGDYMO SRIČIŲ DALYKŲ MOKYMO ORGANIZAVIMAS

188. Vidurinio ugdymo programos turinį sudaro šios ugdymo sritys: dorinis ugdymas (etika ir tikyba), kalbos (lietuvių kalba ir literatūra, kitos gimtosios kalbos, užsienio kalbos), matematika, gamtamokslinis ugdymas (biologija, chemija, fizika, integruotas gamtos mokslų kursas), socialinis ugdymas (istorija, geografija, integruotas istorijos ir geografijos kursas, teisė, religijotyra, filosofija, ekonomika ir verslumas, psichologija), meninis ugdymas (dailė, muzika, šokis, teatras, grafinis dizainas, filmų kūrimas, fotografija, kompiuterinės muzikos technologijos), informacinės technologijos, technologijos, kūno kultūra.

189. Dorinis ugdymas.

189.1. Mokinys renkasi vieną dalyką – etiką arba tikybą (tradicinės religinės bendruomenės ar bendrijos). Siekiant užtikrinti dalyko mokymosi programos tęstinumą ir nuoseklumą, rekomenduojama rinktis etiką ar tikybą dvejiems mokslo metams.

189.2. Mokiniai, pasirinkę etiką, gali mokytis filosofinės etikos arba rinktis taikomosios krypties profesinės etikos, šeimos etikos arba etikos ir kino modulius.

189.3. Pasirinkę katalikų tikybą, mokiniai gali mokytis pagal dalyko modulius: katalikybė ir pasaulio religijos, pašaukimai gyvenimui, Šventasis Raštas – gyvenimo kelionė arba religijos filosofija.

190. Kalbos.

190.1. Lietuvių kalba ir literatūra.

190.1. Išplėstiniu kursu rekomenduojama mokytis ne daugiau kaip 25 mokinius. Esant daugiau mokinių, rekomenduojama vieną pamoką (iš dalykui numatytų per savaitę) skirti individualizuotam ir diferencijuotam mokymui, pritaikytam pagal mokinių gebėjimus ir polinkius, laikinosiose grupėse.

190.1.2. Mokykla gali siūlyti mokiniams rinktis pasirenkamuosius dalykus, pavyzdžiui: retoriką, kūrybinį rašymą, visuotinę literatūrą, lotynų kalbą, antikos kultūrą ar kt.

190.1.3. Mokykla gali siūlyti lietuvių kalbos ir literatūros programą papildančius pasirenkamuosius dalyko modulius. Mokiniai iš mokykloje siūlomų modulių programų renkasi pagal polinkius ir interesus: kalbos vartojimo praktikos, viešojo kalbėjimo, šiuolaikinės literatūros, kūrybinio rašymo ir kt. Moduliai sudaro galimybes individualizuoti ugdymo turinį pagal mokinių poreikius, mokyklos specifiką.

190.1.4. Rekomenduojama siūlyti mokiniams atlikti projektinius, tiriamuosius, kūrybinius ir brandos darbus, konsultuoti mokinius.

190.1.5. Išplėstinį kursą gimnazijos III–IV, 11–12 klasėse rekomenduojama rinktis mokiniams, kurių lietuvių kalbos pagrindinio ugdymo pasiekimų patikrinimo įvertinimai yra ne žemesni kaip šeši balai. Jei mokinys, turėdamas žemesnį įvertinimą, nori rinktis lietuvių kalbos ir literatūros išplėstinį kursą, jam turėtų būti sudarytos sąlygos mokymosi pasiekimams, įgytiems iki vidurinio ugdymo programos, pagerinti (pvz., papildomi lietuvių kalbos vartojimo moduliai, konsultacijos).

190.2. Užsienio kalbos.

190.2.1. Nustačius, kad mokinio pasiekimai (nepriklausomai nuo to, ar mokinys pagal pagrindinio ugdymo programą mokėsi tos kalbos kaip pirmosios arba antrosios užsienio kalbos) yra:

190.2.1.1. B1 lygio, pagal vidurinio ugdymo programą siūloma rinktis B2 lygio kursą;

190.2.1.2. A2 lygio, pagal vidurinio ugdymo programą siūloma rinktis B1 lygio kursą;

190.2.1.3. A1 lygio, pagal vidurinio ugdymo programą siūloma rinktis A2 lygio kursą.

190.2.2. Užsienio kalbų modulių programos papildoma B2, B1 arba A2 kurso programos. Mokiniai iš mokykloje siūlomų modulių programų renkasi pagal polinkius ir interesus. Vienai kalbai galima rinktis daugiau negu vieną modulio programą. Pasirenkamieji moduliai sudaro galimybes diferencijuoti ugdymo turinį, atsižvelgus į mokinių poreikius, mokyklos specifiką. Mokykloje mokiniams gali būti siūlomos pasirinkti užsienio kalbos modulio programos (pvz.: profesinės kalbos, debatų, literatūros, šalies pažinimo, kūrybinio rašymo, kalbėjimo įgūdžių ugdymo ir pan.).

190.3. Matematika. Organizuojant matematikos mokymą, rekomenduojama:

190.3.1. plėsti mokiniui siūlomų rinktis matematikos modulių programų įvairovę: „Logikos įvadas“, „Įrodymo metodai. Sekos“, „Funkcijos“;

190.3.2. naudoti parengtas vidurinio ugdymo rekomendacijas (<http://www.upc.smm.lt/ugdymas/vidurinis/rekomendacijos/>);

190.3.3. naudoti informacines komunikacines technologijas, skaitmenines mokomasias programas. Ypač rekomenduojama naudoti atviro kodo dinaminės matematikos programą „GeoGebra“, apimančią geometriją, algebrą, statistiką (yra parengta mokomoji medžiaga mokytojams (http://www.upc.smm.lt/ugdymas/vidurinis/rekomendacijos/failai/matematika/Programos_GeoGebra_4.0_panaudojimo_mokomoji_medziaga.pdf));

190.3.4. mokiniais renkantis matematikos mokymosi kursą, gimnazijos III, IV, 11–12 klasėse atsižvelgti į matematikos pagrindinio ugdymo pasiekimų patikrinimo rezultatus. Išplėstinį kursą rekomenduojama rinktis mokiniais, kurių pagrindinio ugdymo pasiekimų patikrinimo vertinimai ne žemesni kaip šeši balai. Bendrąjį matematikos kursą gali rinktis visi mokiniai. Jei mokinys, turėdamas žemesnius vertinimus (penkis ir žemesnius balus), nori rinktis matematikos išplėstinį kursą, jam turėtų būti sudarytos sąlygos mokymosi spragoms (žemiems pasiekimams) įveikti (pvz. papildomi moduliai, konsultacijos).

190.4. Informacinės technologijos. Jei mokinys, pasirinkęs išplėstinį kursą, pagrindinėje mokykloje nesimokė pasirinkto modulio (išskyrus Duomenų bazių kūrimo ir valdymo modulį), jam sudaromos sąlygos papildomai mokytis išlyginamojo modulio temų. Išlyginamųjų modulių programos atitinka Informacinių technologijų pagrindinio ugdymo bendrosios programos Programavimo pradžios, Kompiuterinės leidybos pradžios arba Tinklalapių kūrimo pradžios modulių programas.

190.5. Gamtamokslinis ugdymas. Plėsti mokiniui siūlomų rinktis gamtos mokslų dalykų ar modulių programų įvairovę (pvz., biotechnologijų, biofizikos, biochemijos ir pan.).

190.6. Socialinis ugdymas. Iš pasirenkamųjų dalykų mokinys gali rinktis: ekonomiką ir verslumą, filosofiją, religijotyra, teisę, psichologiją, etninę kultūrą ir kt.

190.7. Meninis ugdymas. Mokinys gali rinktis bent vieną iš meninio ugdymo programų: dailės, filmų kūrimo, fotografijos, grafinio dizaino, menų pažinimo, kompiuterinių muzikos technologijų, muzikos, šokio, teatro ar mokyklos parengtą integruotą menų programos kursą. Mokinys gali rinktis menų programas iš pasirenkamųjų dalykų;

190.8. Technologinis ugdymas

190.8.1. Mokinys gali rinktis vieną iš technologijų programos kryptių: turizmo ir mitybos; statybos ir medžio apdirbimo; taikomojo meno, amatų ir dizaino; tekstilės ir aprangos; verslo, vadybos ir mažmeninės prekybos; mechanikos, mechaninio remonto vieną ar kelis modulius. Mokykla gali siūlyti ir kitas technologijų programos kryptis, modulius, derindama juos su konkrečia formaliojo profesinio mokymo programa, o ją įgyvendinti profesiniam mokymui skirtoje bazėje.

190.8.2. Mokinys mokosi pasirinktos technologijų krypties pasirinktą modulį (arba kelis tos krypties modulius) dvejus metus pagal bendrųjų ugdymo planą 191 punkte nustatytą pamokų skaičių. Mokyklos ugdymo plane turi būti numatyta galimybė prireikus keisti mokinio pasirinktą kryptį, modulį, programos kursą.

190.8.3. Mokiniui, baigusiam technologijų išplėstinio kurso programą ir ketinančiam tęsti mokymąsi pagal profesinio mokymo programą, atitinkančią jo baigtą technologijų kryptį, mokymosi pasiekimus profesinio mokymo teikėjas gali įskaityti, vadovaudamasis Ankstesnio mokymosi pasiekimų užskaitymo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2008 m. sausio 11 d. įsakymu Nr. ISAK-72.

190.8.4. Į vidurinio ugdymo programą profesinio mokymo programos moduliai įtraukiami, vadovaujantis Bendrojo ugdymo technologijų dalykų ir profesinio mokymo programos modulių užskaitos tvarkos aprašu.

190.9. Kūno kultūra.

190.9.1. Mokinys renkasi bendrąją kūno kultūrą ir (arba) iš mokyklos siūlomų sporto šakų pageidaujamą sporto šaką (pvz.: krepšinį, futbolą, tinklinį ir kt.).

190.9.2. Kūno kultūros pasiekimai mokinio pageidavimu gali būti vertinami pažymiais arba įrašu „įskaityta“. Mokinio, kuris planuoja pasirinkti sporto krypties studijas, kūno kultūros mokymosi pasiekimus siūloma vertinti pažymiais. Vidurinio ugdymo programoje kūno kultūros mokymas neintensyvinamas.

190.9.3. Specialiosios medicininės fizinio pajėgumo grupės mokinių kūno kultūros ugdymas organizuojamas, vadovaujantis bendrųjų ugdymo planų 145.9.3, 145.9.4, 145.9.5 punktais.

191. Vidurinio ugdymo programai įgyvendinti skiriamų pamokų skaičius per savaitę ir per dvejus metus grupinio mokymosi forma kasdieniu ar nuotoliniu mokymo proceso organizavimo būdais:

Ugdymo sritys, dalykai	Minimalus pamokų skaičius privalomam turiniui per savaitę	Bendrasis kursas	Išplėstinis kursas
Dorinis ugdymas	2		
Tikyba		2	-
Etika		2	-
Kalbos:			
Lietuvių kalba ir literatūra	8	8	10
Lietuvių kalba ir literatūra*	11	11	13
Gimtoji kalba (baltarusių, lenkų, rusų, vokiečių) *	8	8	10
Užsienio kalbos		Kursas, orientuotas į B1 mokėjimo lygį	Kursas, orientuotas į B2 mokėjimo lygį
Užsienio kalba (...)	6	6	6
Užsienio kalba (...)*	6	6	6
		Bendrasis kursas	Išplėstinis kursas
Socialinis ugdymas:	4		
Istorija		4	6
Geografija		4	6
Integruotas istorijos ir geografijos kursas		4	
Matematika	6	6	9
Informacinės technologijos		2	4
Gamtamokslinis ugdymas:	4		
Biologija		4	6
Fizika		4	7
Chemija		4	6
Integruotas gamtos mokslų kursas		4	–
Meninis ugdymas ir technologijos:	4 (34/32)		
Dailė		4	6
Muzika		4	6
Teatras		4	6
Šokis		4	6
Kompiuterinės muzikos technologijos		4	6
Grafinis dizainas		4	6
Fotografija		4	6
Filmų kūrimas		4	6
Technologijos (kryptys):			
Turizmas ir mityba		4	6
Statyba ir medžio apdirbimas		4	6

Tekstilė ir apranga		4	6
Taikomasis menas, amatai ir dizainas		4	6
Verslas, vadyba ir mažmeninė prekyba		4	6
Mechanika, mechaninis remontas		4	6
Kitos technologijų kryptys		4	6
Integruotas menų ir technologijų kursas		4	6
Kūno kultūra:	4–6		
Bendroji kūno kultūra		4/6	8
Pasirinkta sporto šaka		(4–6)	
Žmogaus sauga**	0,5	0,5	0,5
Pasirenkamieji dalykai, dalykų moduliai			
Projektinė veikla / Brandos darbas			
Mokinio pasirinktas mokymo turinys		Iki 26 iki 22 *	Iki 26 iki 22*
Minimalus mokinio privalomų pamokų skaičius per savaitę	28 pamokos per savaitę; 31,5 pamokos per savaitę*		
Neformalusis vaikų švietimas (valandų skaičius)	3 klasei (207–210val.)		
Mokinio ugdymo poreikiams tenkinti	24 pamokos per savaitę dvejiems metams		
Maksimalus pamokų skaičius klasei, esant 3 ir daugiau 11 (gimnazijos III) klasių, – 51 pamoka per savaitę, mokyklose, kuriose įteisintas mokymas tautinės mažumos kalba, – 54 pamokos per savaitę. Minimalus pamokų skaičius klasei, esant vienai 11, gimnazijos III klasei, – 43 pamokos per savaitę, mokyklose, kuriose įteisintas mokymas tautinės mažumos kalba, – 46 pamokos per savaitę. Klasei gali būti skiriama ir daugiau pamokų, atsižvelgiant į mokinių mokymosi poreikius ir neviršijant mokymui skirtų lėšų.			

Pastabos:

*mokyklose, kuriose įteisintas mokymas tautinės mažumos kalba; **integruojama į ugdymo turinį.

Lentelėje pateiktų duomenų paaiškinimas. Neformalusis švietimas (valandų skaičius) – 207. Klasei per dvejus metus skiriamos 207 valandos.

KETVIRTASIS SKIRSNIS VIDURINIO UGDYMO PROGRAMOS ĮGYVENDINIMAS KARTU SU PROFESINIO MOKYMO PROGRAMA

192. Trejų metų profesinio mokymo programai, vykdomai kartu su vidurinio ugdymo programa, vidurinio ugdymo programos dalykams įgyvendinti skiriamas pamokų skaičius per dvejus metus ir profesiniam mokymui skiriamos valandos:

Ugdymo sritys / dalykai (profesinio mokymo programos moduliai)	Profesiniam mokymui ir privalomam bendrojo ugdymo turiniui įgyvendinti (I–II kursuose)	Valandų skaičius per dvejus metus kursui / kalbos mokėjimo lygiui		Skiriamas valandų skaičius III kurse	Iš viso valandų I–III kursuose
		Bendrasis kursas	Išplėstinis kursas		
Profesinis mokymas		-			2155
Teorinis ir praktinis mokymas					1555
Praktika				600	600
Bendrieji profesinio mokymo dalykai		-			230
Ekonomikos ir verslo pagrindai*					100
Lietuvių kalbos kultūra ir specialybės kalba*					
Civilinė sauga	20				20
Profesijos informacinės technologijos*					70
Kūno kultūra				40	40
Iš viso profesinio mokymo dalykams skirtų valandų	897*****			1488*****	2385
Bendrojo ugdymo dalykai					
Dorinis ugdymas	2				
Tikyba		69	-		
Etika		69	-		

Ugdymo sritys / dalykai (profesinio mokymo programos moduliai)	Profesiniam mokymui ir privalomam bendrojo ugdymo turiniui įgyvendinti (I–II kursuose)	Valandų skaičius per dvejus metus kursui / kalbos mokėjimo lygiui		Skiriamas valandų skaičius III kurse	Iš viso valandų I–III kursuose
		Bendras kursas	Išplėstinis kursas		
Kalbos					
Lietuvių kalba ir literatūra	8	276	345		
Lietuvių kalba ir literatūra** (ir kurčiųjų ir neprigirdinčiųjų grupėms)	11	379	448		
Gimtoji kalba (baltarusių, lenkų, rusų, vokiečių)**	8	276	345		
Gestų kalba (ir kurčiųjų ir neprigirdinčiųjų grupėms)	2	138			
Užsienio kalbos		Kursas, orientuotas į B1 mokėjimo lygį	Kursas, orientuotas į B2 mokėjimo lygį		
Užsienio kalba (...)	6	207	207		
Užsienio kalba (...)**	5	172	172		
Socialinis ugdymas	4				
Istorija		138	207		
Geografija		138	207		
Integruotas istorijos ir geografijos kursas		138			
Matematika	6	207	310		
Informacinės technologijos***		69	138		
Gamtamokslinis ugdymas	4				
Biologija		138	207		
Fizika		138	241		
Chemija		138	207		
Integruotas gamtos mokslų kursas		138	–		
Menai***					
Dailė		138	207		
Muzika		138	207		
Teatras		138	207		
Šokis		138	207		
Kompiuterinės muzikos technologijos		138	207		
Grafinis dizainas		138	207		
Fotografija		138	207		
Filmų kūrimas		138	207		
Kūno kultūra:	4				
Bendroji kūno kultūra	4	138/207	276		
Pasirinkta sporto šaka		138/207	276		
Žmogaus sauga*	0,5*				
Pasirenkamieji dalykai, dalykų moduliai					
Projektinė veikla / Brandos darbas					
Privalomieji bendrojo ugdymo dalykai	34 (1173) 44 (1518)**				1173 1518**
Mokinio laisvai pasirinktas mokymo turinys		207 104**			
Iš viso valandų profesinio mokymo dalykams ir vidurinio ugdymo dalykams		2277 2519**		1488	3765 4007**
Minimalus mokinio privalomų pamokų skaičius per savaitę		30 35**			
Pamokos mokinio ugdymo poreikiams tenkinti		310			310
Neformalusis švietimas			220		

Pastabos:

*integruojama į kito dalyko turinį arba mokoma kaip savarankiško dalyko ar modulio;

**grupėms tautinės mažumos kalba;

***mokinys gali rinktis kaip pasirenkamąjį dalyką;

***Mokiniui, turinčiam 18 metų, praktikos (gali būti ir praktinio mokymo, jei jis vykdomas darbo vietoje) metu – 40 val. per savaitę;

****Mokykla gali priimti sprendimą perskirstyti profesinio mokymo dalykų valandas I–II ir III kursams, neviršydama jai skiriamų lėšų.

193. Mokykla, planuodama ugdymo proceso, ugdymo sričių dalykų mokymo organizavimą, dalykų intensyvinimą, integravimą, planuodama ir formuodama ugdymo turinį, rengdama mokyklos ugdymo planą, vadovaujasi bendraisiais ugdymo planais ir bendraisiais profesinio mokymo planais. Vidurinio ugdymo organizavimas derinamas su atitinkamos profesinio mokymo programos įgyvendinimu.

194. Profesijos informacinės technologijos yra privalomas profesinio mokymo programos dalykas, tačiau mokinys, pats susidaro individualų ugdymo planą, gali rinktis ir informacinių technologijų dalyko kursą pagal vidurinio ugdymo bendrąją programą.

195. Lietuvių kalbos kultūra ir specialybės kalba gali būti integruojama į lietuvių kalbos ir literatūros dalyką, bendrasis profesinis mokymas, profesijos informacinės technologijos ir ekonomikos ir verslo pagrindai – į profesinio mokymo dalykus.

196. Technologijų dalykas keičiamas profesinio mokymo programos dalykais. Mokykla į mokinio laisvai pasirenkamų dalykų sąrašą gali įtraukti ir profesinio mokymo dalykus.

197. Jei dėl to, kad yra mažai mokinių, kurie mokėsi skirtingos užsienio kalbos (vokiečių, prancūzų), arba dėl skirtingo pavienių mokinių kalbos mokėjimo lygio negalima suformuoti grupės, privalomai užsienio kalbai mokytis gali būti skiriamos konsultacijos, mokymas organizuojamas savarankišku arba nuotoliniu mokymo proceso organizavimo būdu (pavienio mokymosi forma) arba bendradarbiaujama su kita mokykla, galinčia užtikrinti užsienio kalbos programos tęstinumą, tačiau tai numatoma mokyklos ugdymo plane. Individualioms konsultacijoms savarankišku ir nuotoliniu mokymo proceso organizavimo būdais gali būti skiriama iki 15 proc. Bendrųjų ugdymo planų 188 punkte dalykams skiriamų pamokų.

198. Trečiame kurse Rudens, Žiemos ir Pavasario (Velykų) atostogų gali būti neskiriama.

199. Įgyvendinant modulinę profesinio mokymo programą, profesiniam mokymui skiriamų valandų skaičius nesikeičia, tačiau gali keistis bendrųjų ugdymo planų 188 punkto lentelių dalyse „Ugdymo sritys/dalykai (profesinio mokymo programos moduliai)“ įrašai iki lentelės dalies „Bendrojo ugdymo dalykai“. Modulinės profesinio mokymo programos mokymosi pasiekimai apibendrinami kiekvienam moduliiui pasibaigus. Į pusmečio mokymosi pasiekimų suvestinę įrašomi pasibaigusiu modulių įvertinimai.

199¹. Grupei, kurios profesinis mokymas organizuojamas pameistrystės forma, mokymas gali būti ištesiamas suderinus įgyvendinimo laiką su savininko teises ir pareigas įgyvendinančia institucija (dalyvių susirinkimu), savininku.

V SKYRIUS

MOKINIŲ MOKYMO ORGANIZAVIMAS LIGONINĖS IR SANATORIJOS MOKYKLOSE

200. Mokinių, besigydančių stacionarinėje asmens sveikatos priežiūros įstaigoje, ugdymas organizuojamas vadovaujantis Mokinių mokymo stacionarinėje asmens sveikatos priežiūros įstaigoje ir namuose organizavimo tvarkos aprašu ir Pagrindinio ugdymo ir Vidurinio ugdymo bendrosiomis programomis, ugdymo programų aprašu, bendraisiais ugdymo planais.

201. Ligoninės mokykla ar savivaldybės vykdomosios institucijos, ar jos įgalioto asmens paskirta bendroji bendrojo ugdymo mokykla (toliau – ligoninės mokykla) mokymui organizuoti rengia mokyklos ugdymo planą vadovaudamasi Bendrųjų ugdymo planų 146, 147 191 punktais.

202. Ligoninės mokykloje kiekvienam mokiniui, mokomam kasdieniu mokymo proceso organizavimo būdu ar nuotoliniu mokymo proceso organizavimo būdu (grupinio mokymosi forma) per savaitę skiriama: 5 klasėje – 13 pamokų, 6,7 klasėse – po 14 pamokų, 8, 9, 10 gimnazijos I–II klasėse – po 15 pamokų, III ir IV klasėse – po 14 pamokų. Neformaliojo švietimo veikloms organizuoti kiekvienai klasei skiriama po 2 neformaliojo ugdymo valandas. Mokiniai renkasi savo poreikius ir polinkius atitinkančias neformaliojo švietimo veiklas.

203. Ligoninės mokykloje mokinsys, kuriam taikomas lovos režimas, arba nesusidarius mokinių klasei, mokomas paviene mokymo forma savarankišku ar nuotoliniu mokymo proceso organizavimo būdu, suderintu su gydančiu gydytoju. Konsultacijoms grupėse nuotoliniu mokymo proceso organizavimo būdu skiriama 40 procentų, individualioms konsultacijoms – iki 15 procentų (savarankišku ir nuotoliniu mokymo proceso organizavimo būdais) Bendrųjų ugdymo planų 146, 147, 191 punktuose dalykams skiriamų pamokų.

204. Ligoninės mokykloje 5–8 klasės gali būti jungiamos po dvi klases geriausiai būdais siekiant Pagrindinio ugdymo bendrosiose programose numatytų pasiekimų. Jungtinei klasei skiriamas savaitinių pamokų skaičius apskaičiuojamas taip: susumuojama dviejų jungiamų skirtingų klasių mokiniui skiriamų pamokų skaičius (minimalus) per savaitę, numatytas Bendrųjų ugdymo planų 146, 147 punktuose, apskaičiuojamas vidurkis ir nuo jo jungtinei klasei skiriama 70 procentų (pavyzdžiui, jeigu jungiama 5 ir 6 klasės, šių klasių mokiniui skiriamas minimalus pamokų skaičius: 5 klasėje – 26 pamokos, 6 klasėje – 28 pamokos. Vidurkis – 27 pamokos, jungtinei klasei skiriama 70 procentų nuo vidurkio, t. y. 19 pamokų per savaitę). Neformaliojo švietimo veikloms – 3 valandos jungtinei klasei.

205. Sanatorijos mokykla bendrųjų programų įgyvendinimui ir ugdymo procesui organizuoti rengia mokyklos ugdymo planą vadovaudamasi Bendrųjų ugdymo planų 146, 147 191 punktais. Kiekvienam mokiniui, įvertinus jo fizinės ir psichinės galias, sudaromas individualus ugdymo planas.

206. Sanatorijos mokykloje, skirtoje mokiniams, sergantiems įvairiomis tuberkuliozės formomis:

206.1. pagrindinio ugdymo programai, mokant kasdieniu ar nuotoliniu mokymo proceso organizavimo būdais, įgyvendinti numatytas bendrųjų ugdymo planų 146, 147 punktuose minimalus privalomas mokinio pamokų skaičius mažinamas 20 procentų;

206.2. mokinio ugdymo poreikiams tenkinti 5–10 klasėse per savaitę skiriama 12 pamokų. Vienai klasei vidutiniškai – 3 pamokos. Šios pamokos skiriamos mokinių ugdymosi poreikiams tenkinti, mokymosi pagalbai teikti;

206.3. neformaliojo švietimo veikloms 5–10 klasėse skiriama 13 valandų per savaitę. Mokykla jas paskirsto atsižvelgdama į mokinių neformaliojo švietimo poreikius;

206.4. vidurinio ugdymo programai, kai mokoma kasdieniu ar nuotoliniu mokymo proceso organizavimo būdais, įgyvendinti skiriamas bendrųjų ugdymo planų 191 punkte numatytas pamokų skaičius.

207. Sanatorijos mokykloje, skirtoje mokiniams, sergantiems įvairiomis tuberkuliozės formomis, nesusidariusi jungtinei klasei ar kai gydantys gydytojai mokiniui paskiria lovos režimą, mokoma paviene mokymo forma savarankišku ar nuotoliniu mokymo proceso organizavimo būdais leidus gydančiajam gydytojui. Pagrindinio ar vidurinio ugdymo programai įgyvendinti konsultacijoms grupėse nuotoliniu mokymo

proceso organizavimo būdu skiriama 40 procentų, individualioms konsultacijoms skiriama iki 15 procentų bendrųjų ugdymo planų 146, 147 ar 191 punktuose dalykams skiriamų pamokų.

208. Sanatorijos mokykloje, skirtoje mokiniams, sergantiems įvairiomis ligomis (išskyrus įvairiomis tuberkuliozės formomis) pagrindinio ugdymo programai įgyvendinti numatytas minimalus privalomas pamokų skaičius klasei bendrųjų ugdymo planų 146, 147 punktuose mažinamas 35 procentais, kai mokoma kasdieniu ar nuotoliniu mokymo proceso organizavimo būdais. 5–10 klasėse per savaitę skiriama:

208.1. 9 pamokos mokinio ugdymo poreikiams tenkinti, mokymosi pagalbai teikti. Klasei vidutiniškai skiriama 1,5 pamokos per savaitę;

208.2. 18 valandų vaikų neformaliojo švietimo veikloms. Mokykla jas paskirsto savo nuožiūra, atsižvelgdama į mokinių neformaliojo švietimo poreikius. Klasei vidutiniškai skiriamos 3 pamokos per savaitę.

209. Sanatorijos mokykloje, skirtoje mokiniams, sergantiems įvairiomis ligomis (išskyrus įvairiomis tuberkuliozės formomis), jungtinė klasė gali būti sudaroma jungiant po dvi klases geriausiais būdais siekiant Pagrindinio ugdymo bendrosiose programose numatytų pasiekimų. Sudaromai jungtinei klasei skiriamas savaitinių pamokų skaičius apskaičiuojamas taip: susumuojama dviejų jungiamų klasių mokiniui skiriamų pamokų skaičius (minimalus) per savaitę, numatytas bendrųjų ugdymo planų 146, 147 punktuose, ir apskaičiuojamas vidurkis. Nuo vidurkio jungtinei klasei skiriama 80 procentų (pavyzdžiui, jeigu jungiama 6 ir 8 klasės, šių klasių mokiniams skiriama (minimalus) pamokų skaičius: 6 klasėje – 28 pamokos, 8 klasėje – 30 pamokų. Vidutinis klasei skiriamas pamokų skaičius – 29 pamokos, jungtinei klasei skiriama 80 procentų nuo vidutinio skaičiaus, t. y. 23.2 pamokos per savaitę). Neformaliojo švietimo veikloms – 3 valandos jungtinei klasei.

210. Sanatorijos mokyklos, suderinusios su mokinių tėvais (globėjais, rūpintojais), atsižvelgusios į mokinio sveikatą, gali priimti sprendimus į mokinių individualius ugdymo planus neįtraukti 1–3 dalykų, bet tai neturėtų sukelti neigiamų padarinių mokinių pasiekimams.

211. Vidurinio ugdymo programa sanatorijos mokykloje, skirtoje mokiniams, sergantiems įvairiomis tuberkuliozės formomis, ir sanatorijos mokykloje, skirtoje mokiniams, sergantiems įvairiomis ligomis (išskyrus įvairiomis tuberkuliozės formomis), įgyvendinama vadovaujantis Vidurinio ugdymo programos aprašu, Vidurinio ugdymo bendrosiomis programomis ir bendrųjų ugdymo planų 191 punktu.

212. Ligoninės ar sanatorijos mokykloje nesusidarius mokinių klasei, mokoma pavienne mokymo forma savarankišku mokymo proceso organizavimo būdu ar nuotoliniu mokymo proceso organizavimo būdu, suderintu su gydančiuoju gydytoju. Konsultacijoms grupėse nuotoliniu mokymo proceso organizavimo būdu skiriama 40 procentų, individualioms konsultacijoms – iki 15 procentų (savarankišku ir nuotoliniu mokymo proceso organizavimo būdais) bendrųjų ugdymo planų 202, 206, 209 punktuose dalykams skiriamų pamokų.

VI SKYRIUS

ASMENŲ, KURIEMS LAIKINAI ATIMTA AR APRIBOTA LAISVĖ, UGDYMO ORGANIZAVIMAS

213. Perauklėjimo ar bausmės atlikimo vietoje ugdymas organizuojamas vadovaujantis Suimtųjų ir nuteistųjų, atliekančių laisvės atėmimo bausmės, bendrojo lavinimo organizavimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2009 m. balandžio 8 d. nutarimu Nr. 264, Pagrindinio ir Vidurinio ugdymo bendrosiomis programomis, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programų aprašais, tvirtinamais švietimo ir mokslo ministro, mokymosi formų aprašu, bendraisiais ugdymo planais.

214. Suimtųjų ir nuteistųjų asmenų mokymas pagal Pagrindinio ir Vidurinio ugdymo bendrąsias programas organizuojamas: sudarant individualų ugdymo planą ir skiriant asmeniui mokymosi organizavimo būdą atsižvelgiant į mokyklos galimybes. Mokymas gali būti organizuojamas grupine forma kasdieniu ar (ir) nuotoliniu mokymo proceso organizavimo būdais, pavienio mokymosi forma nuotoliniu mokymo proceso ar pavienio mokymosi forma savarankiško mokymo proceso organizavimo būdais.

215. Jeigu mokykla Pagrindinio ir Vidurinio ugdymo bendrąsias programas įgyvendina:

215.1. grupine forma kasdieniu ar (ir) nuotoliniu mokymo proceso organizavimo būdu, programoms įgyvendinti skiriamas pamokų skaičius, numatytas bendrųjų ugdymo planų 146, 147 ir 191 punktuose;

215.2. pavienio mokymosi forma nuotoliniu mokymo proceso organizavimo būdu, konsultacijoms grupėje skiriama 40 procentų bendrųjų ugdymo planų 146, 147 ir 191 punktuose nustatyto pamokų skaičiaus;

215.3. pavienio mokymosi forma savarankiško mokymo proceso organizavimo būdu, skiriama iki 15 procentų bendrųjų ugdymo planų 146, 147 ir 191 punktuose nustatyto pamokų skaičiaus.

216. Įgyvendinant pagrindinio ugdymo programas perauklėjimo ar baudmės atlikimo vietoje mokyklai rekomenduojama:

216.1. ugdymo procese naudoti mokymosi metodus, didinančius mokymosi motyvaciją, ugdančius mokinių socializaciją ir resocializaciją;

216.2. perskirstyti bendrųjų ugdymo planų 146, 147 punktuose nustatytą pamokų skaičių tarp dalykų iki 40 procentų, integruoti dalykus atsižvelgiant į mokinių turimą patirtį ir numatyti, kaip planuojama pasiekti Pagrindinio ugdymo bendrosiose programose numatytų pasiekimų ir kompetencijų;

216.3. keisti iki 25 procentų Pagrindinio ugdymo bendrųjų programų ir Vidurinio ugdymo bendrųjų programų turinio pagal besimokančiųjų pasiekimus ir mokymosi poreikius;

216.4. asmenims, besimokantiems grupine forma kasdieniu ar (ir) nuotoliniu mokymo proceso organizavimo būdu, jungtinėse klasėse ar laikinosiose grupėse skirti 80 procentų bendrųjų ugdymo planų 146, 147 punktuose nustatyto privalomo ugdymo laiko mokiniui per savaitę.

217. Asmenims, kuriems laikinai atimta ar apribota laisvė, gali užimtumo programas (ar jų dalį) įskaityti vietoj kai kurių bendrojo ugdymo dalykų programų ar jų dalies.

218. Mokyklos, vykdančios pagrindinio, vidurinio ugdymo, profesinio mokymo programas kartu su pagrindinio ugdymo programos antrąja dalimi ar profesinio mokymo programas kartu su vidurinio ugdymo programa, ir pataisos namai – suimtųjų ir nuteistųjų užimtumo programas laisvės atėmimo vietose, privalo derinti mokinių individualius ugdymo planus, mokyklų įgyvendinamą ugdymo turinį ir mokyklų ugdymo planų projektus.

219. Asmenys, kuriems dėl laikinai atimtos ar apribotos laisvės draudžiama mokytis klasėje, grupėje ir nesant galimybių mokytis nuotoliniu mokymo proceso organizavimo būdu (grupinio ar pavienio mokymosi formomis), mokosi savarankišku mokymo proceso organizavimo būdu (pavienio mokymosi forma) konsultacijoms skiriant iki 15 procentų Bendruosiuose ugdymo planuose tos klasės dalykui nustatyto minimalaus savaitinių pamokų skaičiaus.

VII SKYRIUS

MOKINIŲ, TURINČIŲ SPECIALIŲJŲ UGDYMO POREIKIŲ (IŠSKYRUS ATsirandančius dėl išskirtinių gabumų), UGDYMO ORGANIZAVIMAS

220. Mokykla, rengdama mokyklos ar individualaus ugdymo planą, turi sudaryti sąlygas mokiniui, turinčiam specialiųjų ugdymosi poreikių, gauti kokybišką ir poreikius atitinkantį ugdymą bei būtina švietimo pagalbą. Mokykla, dėl objektyvių priežasčių negalinti teikti ugdymo, tenkinančio mokinio specialiuosius ugdymosi poreikius, ir būtinos švietimo pagalbos, mokiniui turi pasiūlyti kitokią pagalbą, padedančią mokytis, teisės aktų nustatyta tvarka, rasti kitą mokyklą, galinčią tenkinti mokinio specialiuosius ugdymosi poreikius, pagalbos ir paslaugų reikmes ugdymo procese.

221. Mokykla mokinio, turinčio specialiųjų ugdymosi poreikių, ugdymą organizuoja vadovaudamasi Mokinių, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių, ugdymo organizavimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2011 m. rugsėjo 30 d. įsakymu Nr. V-1795 ir šio skyriaus nuostatomis (jei šis skyrius nereglamentuoja, mokykla vadovaujasi kitomis Bendrojo ugdymo plano nuostatomis nustatančiomis švietimo programų įgyvendinimą), ir atsižvelgia į:

221.1. formaliojo švietimo programą;

221.2. mokymosi formą ir mokymo proceso organizavimo būdą;

221.3. į specialiojo ugdymo ir švietimo pagalbos reikmę švietimo pagalbos specialistų, mokyklos vaiko gerovės komisijos, pedagoginių psichologinių ar švietimo pagalbos tarnybų rekomendacijas;

221.4. mokyklos galimybes (specialistų komanda, mokymo(si) aplinkomis, mokymo ir švietimo pagalbos lėšos).

222. Mokykla, pritaikydama ugdymo planą mokinių reikmėms ir vadovaudamasi Bendruosiuose ugdymo planuose pagrindinio ar vidurinio ugdymo dalykų programoms įgyvendinti skiriamų savaitinių pamokų skaičiumi, nurodytu bendrųjų ugdymo planų 133, 134, 140, 146, 147, 160, 184, 191, 192 punktais, o mokyklose, klasėse, kuriose įteisintas mokymas tautinės mažumos kalba 82–84 punktais, gali:

222.1. iki 30 procentų koreguoti dalykų programoms įgyvendinti skiriamų savaitinių pamokų skaičių (nemažindama nustatyto mokiniui minimalaus pamokų skaičiaus per savaitę);

222.2. planuoti specialiąsias pamokas ir (ar) didinti pamokų skaičių, skirtą meniniam, technologiniam ugdymui, kitų dalykų mokymui, socialinei veiklai, ugdymą profesinei karjerai;

222.3. keisti specialiųjų pamokų, pratybių ir individualiai pagalbai skiriamų valandų (pamokų) skaičių per mokslo metus atsižvelgusi į mokinio reikmes, švietimo pagalbos specialistų, vaiko gerovės komisijos ar pedagoginės psichologinės tarnybos rekomendacijas;

222.4. trumpinti pamokų trukmę 5 minutėmis, o šį laiką skirti mokinio ugdomajai veiklai keisti, sveikatą tausojančioms pertraukoms organizuoti;

222.5. keisti dienos ugdymo struktūrą (nepamokinis išdėstymas), atsižvelgdama į mokinio galias ir sveikatą, poilsio poreikį;

222.6. formuoti nuolatinės ar laikinąsias grupes, pogrupius iš tos pačios ar skirtingų klasių mokinių, kurių skaičių grupėje, pogrupyje nustato pati mokykla, atsižvelgusi į mokymo lėšas, mokinio poreikius, turimas mokymo(si) sąlygas ir mokymo priemones.

223. Individualaus ugdymo planas rengiamas mokiniui, turinčiam specialiųjų ugdymosi poreikių, kurių negali tenkinti bendrasis mokyklos / klasės ugdymo planas:

223.1. atsižvelgus į ugdymo programą, pedagoginės psichologinės ar švietimo pagalbos tarnybos rekomendacijas, ugdymo formą ir mokymo organizavimo būdą, mokyklos galimybes;

223.2. turinčiam vidutinių, didelių ir labai didelių specialiųjų ugdymosi poreikių ir besimokančiam bendrosios paskirties klasėje;

223.3. besimokančiam nuotoliniu ar savarankišku mokymo proceso organizavimo būdu;

223.4. kai mokiniui pagal pedagoginės psichologinės tarnybos ar mokyklos Vaiko gerovės komisijos rekomendacijas nustatytu laikotarpiui reikia intensyvios pedagoginės ir švietimo pagalbos;

223.5. sudaromas bendradarbiaujant mokytojams, mokiniams, mokinių tėvams (globėjams, rūpintojams), švietimo pagalbos specialistams ir kitoms institucijoms, kurias prireikus kaip konsultantus kviečiasi mokykla.

224. Vaiko gerovės komisijos ar pedagoginės psichologinės tarnybos siūlymu, tėvų (globėjų, rūpintojų) pritarimu mokiny, turintis vidutinių, didelių ir labai didelių specialiųjų ugdymosi poreikių:

224.1. dėl klausos sutrikimo, įvairiapusių raidos, elgesio ir emocijų, kalbos ir kalbėjimo, skaitymo ir (ar) rašymo sutrikimų, intelekto (taip pat ir nepatikslingą intelekto sutrikimą), judesio ir padėties sutrikimų, kochlearinių implantų, dėl bendrųjų mokymosi sutrikimų, taip pat turintis mokymosi sunkumų dėl nepalankios aplinkos, gali vėliau pradėti mokytis pirmosios užsienio kalbos, mokytis tik vienos užsienio kalbos arba pradėti vėliau mokytis antrosios užsienio kalbos;

224.2. mokyklose, kuriose įteisintas mokymas tautinės mažumos kalba, besimokantis bendrųjų ugdymo planų 224.1 punkte išvardytų sutrikimų turintis mokiny gali nesimokyti užsienio kalbos;

224.3. besimokantiesiems pagal pagrindinio ugdymo individualizuotą programą šioje programoje prasidedančius dalykus mokykla gali pradėti įgyvendinti metais vėliau, juos sieti su mokinių praktiniais interesais, kasdiene gyvenimo patirtimi; mokymas gali būti organizuojamas atskiromis veiklomis;

224.4. besimokantiesiems pagal pagrindinio ugdymo individualizuotą programą, kurių ugdymas įgyvendinamas pagal bendrųjų ugdymo planų 133, 134, 140, 146, 147, 160 ar 184 punktą, vietoj kelių tos srities dalykų mokykla gali siūlyti integruotas šių sričių dalykų pamokas, dalykų modulius, projektines veiklas, skirtas esminėms srities dalykų dalykinėms ir bendrosioms kompetencijoms įgyti;

224.5. kompleksinių negalių ir (ar) kompleksinių sutrikimų, į kurių sudėtį įeina klausos sutrikimai (išskyrus nežymų klausos sutrikimą), turintis mokiny gali nesimokyti užsienio kalbų. Užsienio kalbų pamokų laikas gali būti skiriamas lietuvių, lietuvių gestų kalbai mokyti;

224.6. mokiny, turintis klausos sutrikimą (išskyrus nežymų), gali nesimokyti muzikos;

224.7. judesio ir padėties bei neurologinių sutrikimų (išskyrus lengvus) turintis mokiny gali nesimokyti technologijų;

224.8. vietoje bendrųjų ugdymo planų 224.1, 224.2, 224.3, 224.4, 224.5, 224.6, 224.7 punktuose nurodytų dalykų mokiny gali rinktis individualaus ugdymo plano dalykus, tenkinančius specialiuosius ugdymosi poreikius, gauti pedagoginę ar specialiąją pedagoginę pagalbą, o tautinės mažumos kalba besimokantis mokiny – mokytis lietuvių kalbos;

224.9. mokiny, atleistas nuo dalyko mokymosi pagal šį Bendrųjų ugdymo planų punktą, laikomas baigusių pagrindinio ugdymo programą, jei kitų ugdymo plano dalykų įvertinimai yra patenkinami.

ANTRASIS SKIRSNIS
MOKINIŲ, TURINČIŲ SPECIALIŲJŲ UGDYMO SI POREIKIŲ,
PAŽANGOS IR PASIEKIMŲ VERTINIMAS

225. Mokinio, kuris mokosi pagal bendrojo ugdymo programą, mokymosi pažanga ir pasiekimai vertinami pagal bendrosiose programose numatytus pasiekimus ir vadovaujantis bendrųjų ugdymo planų 79–91 punktų nuostatomis.

226. Mokinio, kuris mokosi pagal bendrojo ugdymo dalykų pritaikytą programą, mokymosi pažanga ir pasiekimai ugdymo procese vertinami pagal šioje programoje numatytus pasiekimus, vertinimo kriterijai aptariami su mokiniu, jo tėvais (globėjais, rūpintojais), švietimo pagalbą teikiančiais specialistais, susitariama, kokiais aspektais bus pritaikomas mokinio pasiekimų vertinimas ir pa(si)tikrinimų būdai, kaip jie derės su bendrosiose programose numatytais pasiekimų lygiais.

227. Dėl mokinio, kuris mokosi pagal pagrindinio ugdymo individualizuotą programą arba Socialinių įgūdžių ugdymo programą, mokymosi pasiekimų vertinimo (būdų, periodiškumo) ir įforminimo susitariama mokykloje. Susitarimai priimami, atsižvelgus į mokinio galias ir vertinimo suvokimą, specialiuosius ugdymosi poreikius, planuojamą pažangą, tėvų (globėjų, rūpintojų) pageidavimus. Vertinimo būdus renkasi mokykla (vertinimo įrašais, „įskaityta“, „neįskaityta“, aprašais, pažymiais ir kt.).

TREČIASIS SKIRSNIS SPECIALIOSIOS PEDAGOGINĖS IR SPECIALIOSIOS PAGALBOS MOKINIAMS TEIKIMAS

228. Specialiosios pedagoginės ir specialiosios pagalbos paskirtis – didinti ugdymo veiksmingumą.

229. Mokykla specialiąją pedagoginę ir specialiąją pagalbą mokiniui teikia, vadovaudamasi teisės aktais ir įgyvendindama pedagoginės psichologinės tarnybos ar mokyklos vaiko gerovės komisijos rekomendacijas.

230. Specialioji pedagoginė pagalba teikiama:

230.1. vadovaujantis Specialiosios pedagoginės pagalbos teikimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2011 m. liepos 8 d. įsakymu Nr.V-1228;

230.2. ugdymo proceso metu ar pasibaigus ugdymo procesui;

230.3. specialiųjų pratybų forma: individualios, pogruginės (2–4 mokiniai), grupinės (5–8 mokiniai). Mokiniais, turintiems didelių ir labai didelių specialiųjų ugdymosi poreikių, pagalba gali būti teikiama ir specialiųjų pamokų forma;

230.4. kai mokykloje nėra reikiamos specializacijos specialiųjų pedagogų (tiflopedagogo, surdopedagogo), mokiniui, kuriam rekomenduota papildoma specialioji pedagoginė pagalba, skiriama nuo 2 iki 4 valandų per savaitę individualioms specialiojo pedagogo konsultacijoms ir (ar) papildomai dalyko mokytojo pagalbai.

231. Specialioji pagalba:

231.1. teikiama vadovaujantis Specialiosios pagalbos teikimo mokyklose (išskyrus aukštąsias mokyklas) tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2011 m. liepos 8 d. įsakymu Nr.V-1229 (Žin., 2011, Nr. 92-4396);

231.2. teikiama mokytojo padėjėjo, gestų kalbos vertėjo;

231.3. teikiama ugdymo proceso metu.

KETVIRTASIS SKIRSNIS MOKINIŲ, TURINČIŲ SPECIALIŲJŲ UGDYMO POREIKIŲ, MOKYMAS NAMIE

232. Mokinio, turinčio specialiųjų ugdymosi poreikių, mokymą namie savarankišku ar nuotoliniu mokymo proceso organizavimo būdais organizuoja mokykla, pagal Vaiko gerovės komisijos ar pedagoginės psichologinės tarnybos, gydytojų rekomendacijas sudariusi individualų ugdymo planą mokymosi namie laikotarpiui.

233. Mokiniui, besimokančiam pagal bendrojo ugdymo arba pagal bendrojo ugdymo pritaikytą programą, mokyti namie mokykla skiria pamokų, vadovaudamasi bendrųjų ugdymo planų 110–113 punktais, 1–2 pamokos gali būti skiriamos specialiosioms pamokoms ar specialiosioms pratyboms, o besimokančiajam tautinės mažumos kalba – 2 papildomos valandos lietuvių kalbai mokyti.

234. Mokiniui, kuris mokosi pagal pagrindinio ugdymo individualizuotą programą, mokyti namie skiriamos ne mažiau kaip 8 valandos per savaitę:

234.1. turinčiam nežymų intelekto sutrikimą, mokymas namie organizuojamas vadovaudamasi bendrųjų ugdymo planų 110–113 punktais, 1–2 pamokos gali būti skiriamos specialiosioms pamokoms ar specialiosioms pratyboms;

234.2. turintį vidutinį, žymų ir labai žymų intelekto sutrikimą namie ugdo specialusis pedagogas;

234.3. turintį klausos sutrikimą (išskyrus nežymų) namie ugdo surdopedagogas ar logopedas, turintį regos (išskyrus nežymų) – tiflopedagogas;

234.4. specialusis pedagogas, atsižvelgęs į individualius gebėjimus, kartu su tėvais (globėjais, rūpintojais) sudaro individualų ugdymo planą, konsultuoja tėvus (globėjus, rūpintojus);

234.5. turinčiam judesio ir padėties sutrikimų rekomenduojama 1–2 valandas per savaitę skirti gydomajai mankštai;

234.6. tautinės mažumos kalba besimokančiam mokiniui, turinčiam specialiųjų ugdymosi poreikių ir ugdomam namie, lietuvių kalbai mokyti gali būti skiriamos papildomos 1–2 valandos per savaitę.

PENKTASIS SKIRSNIS

MOKINIŲ, TURINČIŲ SPECIALIŲJŲ UGDYMO SI POREIKIŲ

IR BESIMOKANČIŲ PAGAL BENDROJO UGDYMO IR BENDROJO UGDYMO

PRITAIKYTAS PROGRAMAS, UGDYMAS

235. Mokiniui, besimokančiam pagal bendrojo ugdymo ar bendrojo ugdymo pritaikytą programą ir turinčiam specialiųjų ugdymosi poreikių, mokyklos ar individualus ugdymo planas sudaromas vadovaujantis bendrųjų ugdymo planų 133, 134, 140, 146, 147, 160, 184, 191 ar 192 punktuose dalykų programoms įgyvendinti skiriamų savaitinių pamokų skaičiumi, kuris gali būti koreguojamas iki 20 procentų. Bendras pamokų ir neformaliojo švietimo pamokų skaičius gali būti mažinamas ar didinamas 1–2 pamokomis.

236. Sutrikusios klausos mokiniui mokyklos ar individualus ugdymo planas sudaromas vadovaujantis bendrųjų ugdymo planų 133, 134, 140, 146, 147, 160, 184, 191 ar 192 punktu:

236.1. atsižvelgus į klausos netekimo laiką, kalbos išsivystymo lygį, turimus tarties įgūdžius ir gebėjimą bendrauti kalba, ugdymo plane specialiosios pamokos skiriamos tarčiais, kalbai ir klausai lavinti;

236.2. kurčiojo ir neprigirdinčiojo mokinio ugdymo plane turi būti skiriama: lietuvių gestų kalbai – 2–3 pamokos, lietuvių kalbai – 6–8 pamokos;

236.3. kurčias ir neprigirdintis mokinys mokomas totaliosios komunikacijos žodiniu ar dvikalbiu metodu, atsižvelgus į individualius gebėjimus ir tėvų (globėjų, rūpintojų) pageidavimus;

236.4. 9–10 klasėse iš mokinio ugdymo(si) poreikius tenkinančių pamokų 3 pamokos per savaitę skiriamos mokyti individualizuotai ir diferencijuotai bei karjeros valdymo kompetencijoms ugdyti;

236.5. mokiniui tarties, kalbos mokymo ir klausos lavinimo specialiosioms pratyboms skiriama: 5 klasėje 2 pamokos, 6–12 klasėse po 1 pamoką per savaitę,

kochlearinių implantų naudotojams – po 2 pamokas per savaitę. Pratybų ir lietuvių kalbos pamokų turinys turi derėti.

237. Sutrikusios regos mokiniui mokyklos ar individualus ugdymo planas sudaromas vadovaujantis bendrųjų ugdymo planų 133, 134, 140, 146, 147, 160, 184, 191 ar 192 punktu. Ugdymo plane specialiosios pamokos ir specialiosios pratybos skiriamos:

237.1. silpnaregiui mokiniui, kuriam gresia pavojus apakti, individualioms pratyboms (iki ketverių metų) mokytį Brailio rašto skiriamos 1–2 pamokos per savaitę, kursas gali būti intensyvinamas;

237.2. aklam (regėjimo aštrumas nuo šviesos pojūčio – iki 0,04) ir silpnaregiui (regėjimo aštrumas – 0,05–0,1) mokiniui regėjimui lavinti galima skirti 1–2 pamokas per savaitę (turint mokymo lėšų). Šis kursas gali būti intensyvinamas;

237.3. tiflopedagoginė pagalba aklam ir žymią silpnaregystę (regėjimo aštrumas su korekcija geriau matančia akimi nuo – 0,05 iki 0,1) turinčiam mokiniui, besimokančiam pagal pagrindinio ugdymo programą, yra privaloma;

237.4. nereginių mokiniui mobilumo lavinimo individualioms pratyboms skiriama po 1 pamoką per savaitę. Šios pamokos gali būti skiriamos ir kasdieno gyvenimo bei komunikaciniams įgūdžiams ugdyti.

238. Kurčneregio mokinio individualus ugdymo planas sudaromas vadovaujantis bendrųjų ugdymo planų 243 ar 249 punktu. Ugdyti kurčneregį gali tiflopedagogas arba surdopedagogas pagal mokinio individualų ugdymo planą.

239. Sutrikusios kalbos ir kitos komunikacijos mokiniui mokyklos ar individualus ugdymo planas sudaromas vadovaujantis bendrųjų ugdymo planų 133, 134, 140, 146, 147, 160, 184, 191 ar 192 punktais. Ugdymo plane specialiosios pamokos skiriamos tarčiai, kalbai ir klausai lavinti:

239.1. specialiosioms pratyboms 5–8 klasėse skiriama po 2 pamokas trims mokiniams per savaitę, 9–10 klasėse – po 0,5 pamokos mokinio kalbai ir komunikacijai lavinti;

239.2. mokiniui, bendraujančiam alternatyvios komunikacijos būdu, tarties, kalbos ir komunikacijos lavinimo specialiosioms pratyboms 5–10 klasėse skiriama po 0,5–1 pamoką per savaitę (mokinys mokomas individualiai ar diferencijuotai).

240. Judesio ir padėties sutrikimų turinčiam mokiniui mokyklos ar individualus ugdymo planas sudaromas vadovaujantis bendrųjų ugdymo planų 133, 134, 140, 146, 147, 160, 184, 191 ar 192 punktais. Ugdymo plane specialiosios pamokos turėtų būti skiriamos gydomajai kūno kultūrai, sensomotorikai lavinti, kompiuteriniams įgūdžiams formuoti, komunikaciniams gebėjimams ugdyti:

240.1. mokiniui, turinčiam cerebrinį paralyžių ar judesio ir padėties sutrikimų (išskyrus lengvus), individualioms gydomosios kūno kultūros pratyboms skiriamos 1–2 pamokos per savaitę;

240.2. mokiniui, bendraujančiam alternatyvios komunikacijos būdu, 5–10 klasėse tarties, kalbos ir komunikacijos lavinimo specialiosios pratybos gali būti integruojamos į komunikacinės ir pažintinės veiklos, lietuvių kalbos pamokas. Pratybų ir komunikacinės, pažintinės veiklos, lietuvių kalbos pamokų turinys turi derėti;

240.3. 4–8 mokinių grupei gali būti skiriamos 2–3 gydomosios kūno kultūros pamokos per savaitę.

241. Bendrojo ugdymo dalykų programas pritaiko mokytojas, atsižvelgdamas į mokinio gebėjimus ir galias, specialiojo pedagogo ir (ar) kitų Vaiko gerovės komisijos narių rekomendacijas. Kai mokykloje nėra švietimo pagalbos specialistų, mokytoją gali konsultuoti mokyklą aptarnaujančios pedagoginės psichologinės tarnybos ir (ar) savivaldybės administracijos švietimo padalinių specialistai.

ŠEŠTASIS SKIRSNIS

MOKINIŲ, BESIMOKANČIŲ PAGAL PAGRINDINIO UGDYMO INDIVIDUALIZUOTĄ PROGRAMĄ, UGDYMAS

242. Mokiniui, besimokančiam pagal pagrindinio ugdymo individualizuotą programą, mokyklos ar individualus ugdymo planas sudaromas atsižvelgiant į mokinio intelekto sutrikimą (nežymus, vidutinis, žymus ar labai žymus), mokymosi formą, mokymo organizavimo būdą, ugdymą įgyvendinančios mokyklos paskirtį.

243. Pagrindinio ugdymo individualizuota programa rengiama, atsižvelgiant į mokinio galias ir gebėjimus, pedagoginės psichologinės tarnybos rekomendacijas, mokyklos/klasės paskirtį:

243.1. mokiniui, turinčiam nežymų ar vidutinį intelekto sutrikimą ir besimokančiam bendrosios paskirties klasėje, ugdymas organizuojamas vadovaujantis bendrųjų ugdymo planų 133, 134, 140, 146, 147, 160 ar 184 punktais, vietoj gamtos mokslų srities dalykų mokykla gali siūlyti integruotas gamtos mokslų pamokas. Tada mokinys gali nesimokyti fizikos ir chemijos;

243.2. mokiniui, turinčiam nežymų ar vidutinį intelekto sutrikimą ir besimokančiam bendrosios paskirties klasėje, kurio ugdymas organizuojamas vadovaujantis bendrųjų ugdymo planų 133, 134, 140, 146, 147, 160 ar 184 punktais, socialinio ugdymo srities dalykus mokykla gali įgyvendinti nuo 6–7 klasės arba vietoj socialinių mokslų srities dalykų mokykla gali siūlyti integruotas socialinių mokslų pamokas;

243.3. specialiosiose klasėse (lavinamosiose), skirtose vidutinį, žymų ar labai žymų intelekto sutrikimą turintiems mokiniams, visų dalykų (išskyrus gydomąją kūno kultūrą arba taikomąją fizinę veiklą) moko vienas mokytojas, turintis specialiojo pedagogo kvalifikaciją. Išimtys taikomos lietuvių kalbos mokykloje, kurioje įteisintas mokymas tautinės mažumos kalba, dorinio ugdymo (tikybos), muzikos, technologijų, kūno kultūros dalykams, jei mokytojas atsisako mokyti šių dalykų ar neturi tam reikiamo išsilavinimo;

243.4. mokykla gali organizuoti specialiųjų klasių, skirtų intelekto sutrikimą turintiems mokiniams, mokinių užimtumą ir per mokinių atostogas. Savanoriai, aukštesniųjų klasių mokiniai, vykdančios socialinės veiklos programas, gali padėti mokytojui organizuoti šią veiklą;

243.5. mokiniui, turinčiam kompleksinių negalių, elgesio ir emocijų sutrikimų, specialiosioms pratyboms 5–10 klasėse galima skirti po 1 pamoką per savaitę kompiuteriniams, specialiųjų mokymo priemonių naudojimo įgūdžiams formuoti, pažinimo funkcijoms lavinti, dalykų spragoms šalinti.

244. Mokiniui, besimokančiam pagal pagrindinio ugdymo individualizuotą programą dėl nežymaus intelekto sutrikimo, mokyklos ar individualus ugdymo planas rengiamas:

244.1. vadovaujantis bendrųjų ugdymo planų 133, 134, 140, 146, 147, 160 ar 184 punktų dalykų programoms įgyvendinti skiriamų savaitinių pamokų skaičiumi, kuris, atsižvelgus į mokymosi formą ir mokymo proceso organizavimo būdą, gali būti koreguojamas iki 25 procentų:

244.1.1. keisti (mažinti, didinti) dalykams skirtų pamokų skaičių;

244.1.2. planuoti papildomą mokytojo pagalbą;

244.1.3. planuoti specialiąsias pamokas;

244.1.4. didinti pamokų skaičių, skirtą meniniam, technologiniam ugdymui, kitų dalykų mokymui, socialinei veiklai, karjeros ugdymo kompetencijų ugdymui;

244.1.5. keisti specialiųjų pamokų, pratybų ir individualiai pagalbai skiriamų valandų (pamokų) skaičių per mokslo metus, atsižvelgus į mokinio reikmes, švietimo pagalbos specialistų, vaiko gerovės komisijos ar pedagoginės psichologinės tarnybos rekomendacijas;

244.1.6. 1–2 pamokomis mažinti minimalų privalomų pamokų skaičių, didinant neformaliojo švietimo valandų skaičių ar organizuojant veiklas, stiprinančias praktinius gebėjimus;

244.2. technologijų dalyko gali būti siūloma tik viena technologijų programa arba technologijų kryptis;

244.3. specialiosioms pratyboms 5–10 klasėse skiriama po 0,5–1 pamoką per savaitę mokiniui, turinčiam kompleksinių negalių, įvairiapusių raidos sutrikimų, elgesio ir/ar emocijų, kalbėjimo ir kalbos sutrikimų.

245. Mokiniui, besimokančiam pagal pagrindinio ugdymo individualizuotą programą dėl vidutinio intelekto sutrikimo, individualus ugdymo planas rengiamas:

245.1. besimokančiam bendrosios paskirties klasėje – integruotai, vadovaujantis bendrųjų ugdymo planų 133, 134, 140, 146, 147, 160 ar 184 punktuose nurodytu dalykų programoms įgyvendinti skiriamų savaitinių pamokų skaičiumi, kuris, atsižvelgus į mokymosi formą ir mokymo proceso organizavimo būdą, gali būti koreguojamas iki 30 procentų, vadovaujantis 224 punkto nuostatomis;

245.2. besimokančiam klasėje / mokykloje, skirtoje mokiniams, turintiems intelekto sutrikimą, – vadovaujantis bendrųjų ugdymo planų 246 punktu;

245.3. specialiosioms pratyboms 5–10 klasėse skiriama po 1 pamoką per savaitę mokiniui, naudojančiam alternatyvią komunikaciją. Tarties, kalbos ir komunikacijos lavinimo specialiosios pratybos gali būti integruojamos į komunikacinės ir pažintinės veiklos, lietuvių kalbos pamokas. Pratybų ir komunikacinės, pažintinės veiklos, lietuvių kalbos pamokų turinys turi derėti.

246. Pagrindinio ugdymo individualizuotai programai, skirtai turintiems vidutinį, žymų ir labai žymų intelekto sutrikimą, įgyvendinti veikloms skiriamų valandų skaičius per savaitę:

Ugdymo metai, klasė	5–6	7–8	9–10	Iš viso per 6 ugdymo metus
Dalykai/veiklos sritis				
Dorinis ugdymas	2	2	2	6
Komunikacinė veikla* arba Kalbos ir bendravimo ugdymas**	8–10	8–10	8–10	24–30
Pažintinė veikla	7–10	7–10	7–10	21–30
Orientacinė veikla	5–8	5–8	5–8	15–24
Informacinės technologijos**	0–4	0–4	0–4	0–4
Meninė veikla	6–9	6–9	6–9	18–27
Fizinė veikla	4–9	4–9	4–9	12–27
Pamokos mokinių ugdymo poreikiams tenkinti				
Pamokos mokinių specialiesiems ugdymosi poreikiams tenkinti: Specialioji veikla****				
Gydomoji kūno kultūra	4-10	4-16	4-16	12-42
Regos lavinimas				
Klausos lavinimas				
Komunikacinių gebėjimų ugdymas				
Pažintinių gebėjimų ugdymas				
Minimalus pamokų skaičius mokiniui	20/20	20/20	20/20	120
Maksimalus mokinio pamokų skaičius	24/24	26/26	26/26	152
Neformalusis švietimas	4	4	4	12

Pastabos:

*kai ugdymas organizuojamas mokyklose, kuriose įteisintas mokymas tautinės mažumos kalba, lietuvių kalbai ugdyti turi būti skiriama ne mažiau laiko nei gimtajai kalbai;

** veikla, skiriama kurtiems ir neprigridintiems vaikams (ją sudaro gestų kalba, sakininė ir rašytinė lietuvių kalba) ar verbalinės komunikacijos neturintiems vaikams, naudojantiems alternatyvią komunikaciją;

***skiriama veikla atsižvelgus į mokyklos mokymosi aplinkas, turimus specialistus ir poreikį, jei veikla neintegruojama su kitomis veiklomis;

****skiriama sutrikusiomis funkcijoms lavinti, specialiajai pagalbai teikti atsižvelgiant į mokinio sutrikimų pobūdį.

247. Ugdymas veiklomis organizuojamas mokiniui, besimokančiam pagal pagrindinio ugdymo individualizuotą programą dėl vidutinio, žymaus ir labai žymaus intelekto sutrikimo, pagal lentelėje nurodytą pamokų skaičių atskiriems ugdymo metams (klasei). Šios veiklos mokytojo nuožiūra gali būti jungiamos, keičiamos, atsižvelgus į mokinio poreikius, sveikatą.

248. Mokiniui, turinčiam cerebrinį paralyžių, judesio ir padėties sutrikimų (išskyrus lengvus), gydamosios kūno kultūros specialiosioms pratyboms skiriama po 2 pamokas per savaitę.

249. Mokiniui, turinčiam kompleksinių negalių, elgesio ir emocijų, kalbos ir kalbėjimo sutrikimų, specialiosioms pratyboms 5–10 klasėse skiriama po 1 pamoką per savaitę naudojimosi kompiuteriu ir specialiųjų mokymosi priemonių įgūdžiams formuoti, pažinimo funkcijoms lavinti, kalbiniais ir komunikaciniais gebėjimams ugdyti.

250. 5–10 klasių mokiniui, bendraujančiam alternatyviosios komunikacijos būdu, tarties, kalbos ir komunikacijos lavinimo specialiosios pratybos gali būti integruojamos į komunikacinės ir pažintinės veiklos, lietuvių kalbos pamokas. Pratybų, komunikacinės ir pažintinės veiklų, lietuvių kalbos pamokų turinys turi derėti.

SEPTINTASIS SKIRSNIS **MOKINIŲ, BESIMOKANČIŲ PAGAL SOCIALINIŲ ĮGŪDŽIŲ UGDYMO** **PROGRAMĄ, UGDYMAS**

251. Socialinių įgūdžių ugdymo programa įgyvendinama klasėse mokyklose, skirtose specialiųjų ugdymosi poreikių turintiems mokiniams, rengiama mokiniui atsižvelgus į pedagoginės psichologinės tarnybos rekomendacijas.

252. Socialinių įgūdžių ugdymo programai įgyvendinti skiriamų valandų skaičius per savaitę:

Ugdymo metai	I	II	III	Iš viso I–III mokymosi metais
Dalykai/veiklos sritis				
Bendrasis ugdymas	12–14	12–14	12–14	38–42
Dorinis ugdymas	1	1	1	3
Komunikacinė veikla arba Kalbos ir bendravimo ugdymas*	3–5	3–5	3–5	9–15
Užsienio kalbos mokymas**	0–2	0–2	0–2	0–6
Pažintinė veikla	2	2	2	6
Orientacinė veikla	0–2	0–2	0–2	0–6
Informacinės technologijos***	0–2	0–2	0–2	0–6
Meninė veikla/technologijos	1–3	1–3	1–3	3–9
Fizinė (sveikatos ugdymo, stiprinimo) veikla	3	3	3	9
Mokinių specialiesiems ugdymosi poreikiams tenkinti skiriama veikla	12–14	14–16	14–16	38–46
Socialinio, technologinio (darbinio), meninio ugdymo veikla**** Savarankiškumo ugdymas***** Tecnologinių, verslumo įgūdžių ugdymo, praktinė, projektinė veikla, pažinties su profesijomis veikla	12–14	14–16	14–16	38–46
Iš viso	24–28	26–30	26–30	76–88
Neformalusis švietimas	2	2	2	6

Įvairių socialinio ugdymo / technologinio (darbinio) ugdymo ir (ar) savarankiškumo ugdymo veiklos pamokų per savaitę skaičių galima keisti, atsižvelgus į mokinių gebėjimus, mokyklos galimybes ir tėvų (globėjų, rūpintojų) bei mokinių pageidavimus. Veiklos gali būti keičiamos dalykais, atsižvelgiant į mokinio galias ir gebėjimus.

*Veikla skiriama kurtiems ir neprigirdintiems vaikams (ją sudaro gestų kalba, sakytinė ir rašytinė lietuvių kalba) ir intelekto sutrikimų turintiems vaikams, naudojantiems alternatyvią komunikaciją;

** ir *** veikla, organizuojama atsižvelgiant į mokyklos galimybes ir mokinių gebėjimus bei galias; mokykla planuoja ir organizuoja, atsižvelgusi į turimą ugdymo aplinką, mokinio galimybes ir poreikius;

****veikla, skiriama mokinių meniniams ir technologiniams darbams, buities kultūrai, savitvarkai, namų ruošai ūkio darbams;

*****veikla, skirta pagrindinėms funkcijoms lavinti, specialiųjų priemonių (ugdymui, skirtos techninės pagalbos priemonių, kompiuterinių technologijų, buities įrangos, buitinių įrankių) naudojimo ar kitiems kasdieniams savarankiškumą didinantiems įgūdžiams formuoti, orientacijai erdvėje, mobilumo įgūdžiams ugdyti, alternatyviai komunikacijai mokytį.

253. Mokykla, įgyvendindama Socialinių įgūdžių ugdymo programą, renkasi organizavimo formą, ugdymo turinį pateikia dalykais arba veiklomis, atsižvelgdama į asmens galias, mokykloje esančius specialistus, dalykų mokytojus.

254. Įgyvendindama socialinio ugdymo veiklas, mokykla gali ieškoti šiai veiklai organizuoti pritaikytų, atvirų visuomenei, socialinėje erdvėje esančių aplinkų, socialinių partnerių, galinčių sudaryti sąlygas ir sukurti aplinkas šioms veikloms vykdyti, bendradarbiaudama su kitomis mokyklomis ieškoti universalaus dizaino įstaigų, galinčių padėti vykdyti šias veiklas.

255. Logopedinėms arba kitoms specialiosioms pratyboms skiriamos 2 pamokos 3 mokiniams per savaitę.

256. Individualioms gydomosios kūno kultūros pratyboms gali būti skiriama iki 2 pamokų per savaitę mokiniui, turinčiam cerebrinį paralyžių, judesio ir padėties sutrikimų.

257. Veiklos gali būti integruojamos, jungiamos, keičiamos, atsižvelgus į mokinių ugdymosi poreikius, situacijas, dėl kurių koreguojamas ugdymo procesas.

AŠTUNTASIS SKIRSNIS

APAKUSIŲ 18 METŲ IR VYRESNIŲ ASMENŲ SOCIALINIS UGDYMAS

258. Apakę 18 metų ir vyresni asmenys socialiai ugdomi namie:

258.1. apakusių asmenų socialinio ugdymo programas įgyvendinti skiriamų valandų skaičius per savaitę:

Ugdymo kryptys	Skiriama valandų per savaitę
Brailio rašto mokymas	4
Orientacija erdvėje ir savarankiškas judėjimas	
Kompiuterinis raštingumas	
Kasdienio gyvenimo ir komunikacijos įgūdžių ugdymas	

258.2. apakusį 18 metų ir vyresnį asmenį namie moko tiflopedagogas;

258.3. ugdymo kryptys parenkamos ir individualus ugdymo planas sudaromas atsižvelgus į apakusio asmens gebėjimus ir pageidavimus;

258.4. Brailio raštui mokytį skiriama iki 60 valandų orientacijos erdvėje ir savarankiško judėjimo – iki 90 valandų savitarnos ir buitiniams įgūdžiams lavinti – iki 60 valandų.

VIII. SKYRIUS

SUAUGUSIŲJŲ PAGRINDINIO IR VIDURINIO UGDYMO PROGRAMŲ ĮGYVENDINIMAS

PIRMASIS SKIRSNIS

SUAUGUSIŲJŲ PAGRINDINIO IR VIDURINIO UGDYMO PROGRAMŲ ĮGYVENDINIMO BENDROSIOS NUOSTATOS

259. Mokykla, vykdanči suaugusiųjų pagrindinio ugdymo programas, vadovaujasi Pagrindinio ugdymo bendrosiomis programomis ir suaugusiųjų vidurinio ugdymo programas, vadovaujasi Vidurinio ugdymo bendrosiomis programomis, ugdymo programų aprašu. Mokyklos, sudarydamos ugdymo planą, vadovaujasi bendrųjų ugdymo planų nuostatomis ir kt. pagrindinį ir vidurinį ugdymą reglamentuojančiais teisės aktais.

260. Besimokantiejiems pagal suaugusiųjų pagrindinio ir vidurinio ugdymo programas 2015–2016, 2016–2017 mokslo metų trukmė nurodyta bendrųjų ugdymo planų 5.1, 5.2 punktuose. Mokiniam skiriamos Rudens, Žiemos (Kalėdų), Pavasario (Velykų) ir Vasaros atostogos. Mokyklos sprendimu neakivaizdiniu mokymo proceso organizavimo būdu besimokantiems mokiniams įskaitos gali būti organizuojamos per atostogas.

261. Suaugusiųjų pagrindinio ir vidurinio ugdymo programas vykdančių mokyklų suaugusiųjų klasės gali būti komplektuojamos kelis kartus per mokslo metus.

262. Suaugusiųjų asmenų anksčiau įgytas išsilavinimas prilyginamas pagrindiniam išsilavinimui pagal Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2005 m. balandžio 20 d. įsakymą Nr. ISAK-661 „Dėl išsilavinimo prilyginimo“ .

263. Suaugusiųjų pagrindinio ir vidurinio ugdymo programas vykdančių mokyklų suaugusiųjų klasių mokiniams nėra privaloma fiziškai aktyvi pertrauka. Rekomenduojama mokyklai sudaryti sąlygas, mokiniams užsiimti savanoriška veikla.

264. Kitos Bendruosiuose ugdymo planuose išdėstytos bendrosios nuostatos, ugdymo programų vykdymo bendrosios nuostatos suaugusiųjų pagrindinio ir vidurinio ugdymo programas vykdančiose mokyklose taikomos tiek, kiek neprieštaruoja Suaugusiųjų, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programų įgyvendinimo dalyje išdėstytoms nuostatomis.

ANTRASIS SKIRSNIS

SUAUGUSIŲJŲ PAGRINDINIO IR VIDURINIO UGDYMO PROGRAMŲ ĮGYVENDINIMAS

265. Mokykla, vykdanči suaugusiųjų pagrindinio ir suaugusiųjų vidurinio ugdymo programas, organizuodama suaugusiųjų mokymąsi, vadovaujasi mokymosi formų aprašu.

266. Savarankišku mokymo proceso organizavimo būdu (pavienio mokymosi forma) gali mokytis suaugę asmenys, kuriems dėl laikinai atimtos ar apribotos laisvės draudžiama mokytis klasėje, grupėje ir nėra galimybių mokytis nuotoliniu mokymo proceso organizavimo būdu (grupinio ar pavienio mokymosi formomis).

267. Asmenims, teisės aktų nustatyta tvarka, besimokantiems savarankišku mokymo proceso organizavimo būdu (pavienio mokymosi forma) konsultacijoms skiriama iki 15 procentų Bendruosiuose ugdymo planuose tos klasės dalykui nustatyto minimalaus savaitinio pamokų skaičiaus.

268. 18 metų ir vyresnis, besimokantis pagal suaugusiųjų pagrindinio ir vidurinio ugdymo programas, gali nesimokyti menų, kūno kultūros, technologijų. Mokiniai, nepasirinkusiam kūno kultūros ar menų ar technologijų dalykų pamokos gali būti skiriamos pagal mokinio poreikius kitiems pasirinktiems dalykams mokytis.

269. Suaugusiųjų pagrindinio ir vidurinio ugdymo programas vykdančių mokyklų mokiniai, besimokantys pagal suaugusiųjų pagrindinio ir vidurinio ugdymo programas, vietoj technologijų dalyko kurso gali rinktis savo poreikius atitinkančią formaliojo profesinio mokymo programos modulį.

270. 18 metų ir vyresnis suaugusiųjų pagrindinio ir vidurinio ugdymo programas vykdančių mokyklų suaugusiųjų klasių mokinys, besimokantis pagal suaugusiųjų pagrindinio ugdymo programą gali nesimokyti technologijų dalyko.

271. 18 metų ir vyresniam mokiniui, besimokančiam pagal suaugusiųjų pagrindinio ir vidurinio ugdymo programas, vietoj bendrosiose programose numatytų technologijų programos krypties dalykų gali būti siūloma rinktis kitus jo mokymosi poreikius atitinkančius technologijų modulius, integruotus technologijų modulius ar pan.

272. Technologijų dalyką mokantis pagal suaugusiųjų pagrindinio ir vidurinio ugdymo programas galima įskaityti:

272.1. mokiniui, kuris mokosi pagal formaliojo profesinio mokymo programą arba jos modulius;

272.2. mokiniui, kuris teisės aktų nustatyta tvarka pateikia įrodančius dokumentus, kad:

272.2.1. yra nebaigęs visos formaliojo profesinio mokymo programos;

272.2.2. yra baigęs formaliojo profesinio mokymo programą, bet neturi kvalifikacijos;

272.2.3. yra baigęs formaliojo profesinio mokymo programą ir įgijęs kvalifikaciją.

273. Neformaliojo švietimo valandos suaugusiųjų pagrindinio ir vidurinio ugdymo programas vykdančių mokyklų suaugusiųjų klasėse gali būti skiriamos pasirinktoms saviraiškos programoms: meniniams, kalbiniams, sportiniams, sveikatos ugdymo, moksliniams, technologiniams, socialiniams, komunikacinių technologijų ir kitokiems mokinių gebėjimams ugdyti, mokinių konsultacijomis, neformaliajam švietimui.

274. Dalykai ir jiems skiriamų savaitinių pamokų skaičius suaugusiųjų pagrindinio ugdymo programoms įgyvendinti kasdieniu arba nuotoliniu mokymo proceso organizavimo būdais (grupinio mokymosi forma):

Dalykų sritys, dalykai	5–6 klasės	7–8 klasės	Pagrindinio ugdymo programos pirmoji dalis (5–8 klasės)	Pagrindinio ugdymo programos antroji dalis gimnazijos I–II, 9–10 klasės	Pagrindinio ugdymo programa
Dorinis ugdymas (tikyba arba etika)	2	2	4	2	6
Kalbos:					
Lietuvių kalba (gimtoji) Lietuvių kalba ir literatūra***	8	8	16	9	25
Gimtoji kalba (baltarusių, lenkų, rusų, vokiečių) *	8	8	16	6	22
Lietuvių kalba (valstybinė) Lietuvių kalba ir literatūra*** *	8	8	16	9	25
Užsienio kalba (1-oji)	6;4*	4	10;8*	4	14;12*
Užsienio kalba (2-oji)	2	4	6	4	10
Matematika	8	6	14	6	20
Gamtamokslinis ugdymas:					
Gamta ir žmogus	2		2		2
Biologija		2	2	2	4

Fizika		2	2	2	4
Chemija		1	1	2	3
Informacinės technologijos	1	1	2	2	4
Socialinis ugdymas:					
Istorija	2	2	4	2	6
Pilietiškumo pagrindai				1	1
Geografija	1	2	3	2	5
Ekonomika ir verslumas				1	1
Meninis ugdymas					
Dailė ir technologijos					
Dailė	2	2	4	2	6
Muzika	2	2	4	2;1*	6; 5*
Technologijos					
Technologijos	4	3	7	2,5	9,5
Kūno kultūra	2	1	3	1	4
Žmogaus sauga		1	1		1
Pasirenkamieji dalykai, dalykų moduliai					
Minimalus privalomų pamokų skaičius mokiniui	5–18;21* 6 klasėje –20; 21*	7 – 18;21* 8 klasėje –22;23*	78;86*	9 22;23* 10 klasėje – 22;23*	121;132*
Pamokos mokinių ugdymo poreikiams tenkinti	4;	5;1*	9;1*	6;6*	15;7*
Neformalusis švietimas	0–4; (70;70)**	0–4; (70;70)**	0–8; (280)**	0–5; (175)**	
Projektinė veikla				0–2	

Pastabos: *mokyklose, kuriose įteisintas mokymas tautinės mažumos kalba; ** valandų skaičius neformaliajam švietimui nurodytas dvejiems metams.

*** 2016–2017 mokslo metais lietuvių kalbos 5, 7, 9, I gimnazijos klasėse privaloma mokyti pagal švietimo ir mokslo ministro patvirtintą Lietuvių kalbos ir literatūros pagrindinio ugdymo bendrąją programą

275. Dalykai ir jiems skiriamų savaitinių pamokų skaičius suaugusiųjų pagrindinio ugdymo programai įgyvendinti besimokantiesiems neakivaizdiniu mokymo proceso organizavimo būdu:

Klasė	Grupinės konsultacijos						
	5	6	7	8	I gimnazijos, 9	I gimnazijos, 10	Iš viso
Dalykų sritys, dalykai							
Dorinis ugdymas (tikyba arba etika)	0,25	0,25	0,25	0,25	0,25	0,25	1,5
Kalbos							
Lietuvių kalba (gimtoji)	1,5–2	1,5–2	1,5–2	1,5–2	1,5–2	1,5–2	9–12
Lietuvių kalba ir literatūra*							
Gimtoji kalba (baltarusių, lenkų, rusų vokiečių)	1,5–2	1,5–2	1,5–2	1,5–2	1,5–2	1,5–2	9–12
Lietuvių kalba (valstybinė)	1–1,5	1–1,5	1–1,5	1–1,5	1–1,5	1–1,5	6–9
Lietuvių kalba ir literatūra*							
Užsienio kalba (1-oji)	1–1,5	1–1,5	1–1,5	1–1,5	1–1,5	1–1,5	6–9
Užsienio kalba (2-oji)		0,5–1	0,5–1	0,5–1	0,5–1	0,5–1	2,5–5
Matematika	1,25–1,5	1,25–1,5	1,25–1,5	1,25–1,5	1,25–1,5	1,25–1,5	7,5–9
Ekonomika ir verslumas					0,25		0,25

Gamtamokslinis ugdymas							
Gamta ir žmogus	0,5	0,5					
Biologija			0,5	0,5–1	0,5–1	0,5–1	3–5
Fizika			0,5	0,75–1	0,75–1	0,75–1	2,75–4
Chemija				0,75–1	0,75–1	0,75–1	2,25–3
Informacinės technologijos	0,5	0,5			(0,5)	(0,5)	1,75–2
Socialinis ugdymas							
Istorija	0,5	0,5	0,5	0,5–1	0,5–1	0,5–1	3–5
Pilietiškumo pagrindai						0,25	0,25
Geografija		0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	2,5
Meninis ugdymas							
Dailė	0,25	0,25	0,25	0,25	0,25	0,25	1,5
Muzika	0,25	0,25	0,25	0,25	0,25	0,25	1,5
Technologijos	0,5	0,5	0,5	0,25	(0,25)	0,25	2,5
Pasirenkamieji dalykai							
Pamokos mokinio ugdymo poreikiams tenkinti	1	1	1	1	1–1,75	1–2	6–7,75
Iš viso (grupinėms konsultacijoms)	0–8	0–8	0–8	0–8	0–9	0–9	0–50
Projektai	0–1	0–1	0–1	0–1	0–1	0–2	0–7
Neformalusis švietimas					0–2; 0–70	0–2 0–70	

*2016–2017 mokslo metais lietuvių kalbos 5, 7, 9, I gimnazijos klasėse privaloma mokytis pagal švietimo ir mokslo ministro patvirtintą Lietuvių kalbos ir literatūros pagrindinio ugdymo bendrąją programą.

276. Mokykla, atsižvelgdama į mokinių patirtį, priima sprendimą, kiek pamokų ar konsultacinių pamokų reikia skirti, kad būtų pasiekti pasiekimai, numatyti pagrindinio ugdymo bendrosiose programose.

277. Neakivaizdiniu mokymo proceso organizavimo būdu besimokantieji laiko visų savo individualaus ugdymo plano dalykų įskaitas. Įskaitų skaičius yra toks, kiek pamokų per savaitę skiriama mokytis dalykui, tačiau įskaitų per mokslo metus negali būti mažiau negu trys, jei ugdymo procesas organizuojamas trimestrais, ir ne mažiau negu dvi, jei ugdymo procesas organizuojamas pusmečiais.

278. Atskirais atvejais, esant mažam besimokančiųjų neakivaizdiniu mokymo proceso organizavimo būdu skaičiui, gali būti formuojama mokinių, kurie mokosi neakivaizdiniu mokymo proceso organizavimo būdu, grupė. Dalykams mokytis grupėje turi būti skiriama ne mažiau kaip iki 15 procentų bendrųjų ugdymo planų 275 punkte dalykui skiriamų pamokų skaičiaus.

279. Dalykai ir jiems skiriamų pamokų skaičius suaugusiųjų vidurinio ugdymo programai įgyvendinti per dvejus metus:

Ugdymo sritys, dalykai	Minimalus pamokų skaičius	Pamokų skaičius (kasdieniu arba nuotoliniu mokymo proceso būdu grupinio mokymosi forma)		Pamokų skaičius (neakivaizdiniu mokymo proceso organizavimo būdu)	
		Bendrasis kursas	Išplėstinis kursas	Bendrasis kursas	Išplėstinis kursas
Dorinis ugdymas :	2				
Tikyba		2	–	0,5	–
Etika		2	–	0,5	–
Kalbos:					
Lietuvių kalba ir literatūra	6	6	8	3	4

Gimtoji kalba (baltarusių, lenkų, rusų, vokiečių) *	6	6	8	3	4
Lietuvių kalba ir literatūra*	8	8	9	3	4
Užsienio kalbos		Kursas, orientuotas į B1 mokėjimo lygį	Kursas, orientuotas į B2 mokėjimo lygį	Kursas, orientuotas į B1 mokėjimo lygį	Kursas, orientuotas į B1 mokėjimo lygį
Užsienio kalba ()		5	5	2	2
Užsienio kalba ()		5	5	2	2
Socialinis ugdymas:	2				
Istorija		2	4	1,25	2
Geografija		2	4	1,25	2
Integruotas istorijos ir geografijos kursas		2	–	1,25	–
Matematika	5	5	8	2	4
Informacinės technologijos		2	3	0,5	1
Gamtamokslinis ugdymas:	2				
Biologija		2	4	1,25	2
Fizika		2	4	1,25	2
Chemija		2	4	1,25	2
Integruotas gamtos mokslų kursas		2	–	1,25	–
Menai, technologijos, integruotas menų ir technologijų kursas	1,5				
Menai:					
Dailė		1,5	2	0,5	1,5
Muzika		1,5	2	0,5	1,5
Teatras		1,5	2	0,5	1,5
Šokis		1,5	2	0,5	1,5
Kompiuterinės muzikinės technologijos		1,5	2	0,5	1,5
Grafinis dizainas		1,5	2	0,5	1,5
Fotografija		1,5	2	0,5	1,5
Filmų kūrimas		1,5	2	0,5	1,5
Technologijos (kryptys):					
Integruotas menų ir technologijų kursas		1,5	2	0,5	1,5
Technologijos:					
Turizmas ir mityba		1,5	2	1	1,5
Statyba ir medžio apdirbimas		1,5	2	1	1,5
Tekstilė ir apranga		1,5	2	1	1,5
Taikomasis menas, amatai ir dizainas		1,5	2	1	1,5
Verslas ir vadyba bei mažmeninė prekyba		1,5	2	1	1,5
Mechanika, mechaninis remontas		1,5	2	1	1,5
Kitos technologijų kryptys		1,5	2	1	1,5
Integruotas menų ir technologijų kursas		1,5	2	1	1,5
Kūno kultūra:	1,5				
Bendroji kūno kultūra		1,5	2	0,5	1,5
Pasirinkta sporto šaka		1,5	–	0,5	–

Žmogaus sauga		0,5**	–	–	–
Pasirenkamieji dalykai, dalykų moduliai					
Projektinė veikla/Brandos darbas					
Privalomi bendrojo kurso dalykai	25; 33*			12; 15*	12; 15*
Mokinio pasirinktas mokymo turinys		20; 14*	20; 14*	10; 7	10; 7*
Minimalus dalykų skaičius mokiniui	Kasdieniu ar nuotoliniu mokymo proceso ir neakivaizdiniu mokymo proceso organizavimo būdu besimokantiesiems – 7 dalykai pasirinktu dalyko kursu. Neakivaizdiniu mokymo proceso organizavimo būdu – 0–9 grupinės konsultacijos per savaitę.				
Neformalusis švietimas	Kasdieniu mokymo proceso organizavimo būdu besimokantiesiems – 6 valandos (3–gimnazijos III kl. ir 3–gimnazijos IV kl. per savaitę. Neakivaizdiniu mokymo proceso organizavimo būdu besimokantiesiems – 2 valandos per savaitę (1–gimnazijos III kl. ir 1–gimnazijos IV kl.) .				
Pamokos laikinosioms grupėms sudaryti	14 valandų per savaitę per dvejus metus besimokantiesiems kasdieniu mokymo proceso organizavimo būdu, 6 valandos per savaitę per dvejus metus besimokantiesiems neakivaizdiniu mokymo proceso organizavimo būdu.				
Individualios konsultacijos	Neakivaizdiniu proceso organizavimo būdu dalykų individualioms konsultacijoms skiriama 0–4 savaitinių pamokų per dvejus mokslo metus				

Pastabos: *mokyklose, kuriose įteisintas mokymas tautinės mažumos kalba;

**integruojama į dalykų mokymo turinį.

Lentelės duomenų paaiškinimas. Lentelėje nurodoma dvejų mokslo metų savaitinių pamokų suma. Programos apimties skiltyje nurodomas kursas valandomis, o skliaustuose – mokymosi klasėje ir individualaus mokymosi valandų skaičius.

280. Neakivaizdiniu mokymo proceso organizavimo būdu besimokantieji pagal vidurinio ugdymo programą laiko visų savo individualaus ugdymo plano dalykų įskaitas. Įskaitų skaičius yra toks, kiek pamokų per savaitę skiriama mokytis dalykui, tačiau įskaitų per mokslo metus negali būti mažiau negu trys, jei ugdymo procesas organizuojamas trimestrais, ir ne mažiau negu dvi, jei ugdymo procesas organizuojamas pusmečiais. Besimokantiesiems vidurinio ugdymo programos dalykų (išskyrus užsienio kalbas) pagal išplėstinį dalyko programos kursą įskaitų negali būti mažiau kaip aštuonios per dvejus mokslo metus.

281. Atskirais atvejais, esant mažam besimokančiųjų neakivaizdiniu mokymo proceso organizavimo būdu skaičiui, gali būti formuojama besimokančiųjų neakivaizdiniu mokymo proceso organizavimo būdu grupė. Dalykams mokytis neakivaizdiniu mokymo proceso organizavimo būdu grupėje turi būti skiriama iki 15 procentų bendrųjų ugdymo planų 279 punkte dalykui skiriamų pamokų skaičiaus.

282. Asmeniui, kuris mokosi pagal suaugusiųjų, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programas nuotoliniu mokymo proceso organizavimo būdu pavienio mokymosi forma, konsultacijoms grupėse skiriama iki 40 procentų, individualioms – iki 15 procentų Bendrųjų ugdymo planų 274, 275, 279 punktuose dalykui skiriamų pamokų skaičiaus.